

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6.
telefon 12 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Milan Flerin. — Izhaja vsakega 15. v mesecu. — Ziro račun: številka 5012-3-50. — Cena 0,50 din. — Tiska tiskarna Toneta Tomšiča v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Praznik dela

Srečno ob prazniku!

Besede, ki jih izgovarjajo milijoni ljudi.

Praznik, ki nam je drag in v življenju posameznika spomina vreden, saj je s trpljenjem in krvjo zapisan v zgodovini človeštva. Ob njem se za trenutek iztrgamo vrvežu vsakdanjosti, za hip odložimo tegobe, ki nas tarejo in z mislijo premerimo čas, da bi bil čistejši ta in jasnejši jutrišnji dan.

Ta praznik se je rodil, ko so misli najnaprednejših ljudi, Karla Marxa in Friderika Engelsa postale sestavina življenja milijonov osveženih ljudi.

Rodil se je v spomin na borbo čičaških delavcev za osemurno delo, na enem izmed kongresov mednarodne delavske organizacije.

Kot blisk se je ta simbol upornosti delavskega razreda razširil po vsem svetu. Tudi pri nas je mobiliziral delavce od Slovenije do Makedonije. Revolucionarne ideje delavskega razreda so rasle na zborovanjih, manifestacijah, dosegle pa so svoj višek v NOV. Za to idejo delavskega razreda, ki je pomenila boj za svobodo, neodvisnost in enakopravnost so padle mnoge žrtve.

In danes, ko praznujemo ta praznik svobodni, ne pozabimo, da so žal v ta simbol uprte oči še mnogih ljudstev sodobnega sveta, ki se za pridobitve, ki so uteležene v prvem maju, šele bore.

Živimo sredi sveta, ki v praznično razpoloženje vnaša primesi trpkosti in zaskrbljenosti. Dan za dnem smo priča silnemu razvoju znanosti in tehnike. Človek prodira v osrčje zemlje in hiti v vesolje, odkriva zakonitosti narave in jih podreja sebi v prid. Ali res? Sočasno se bohoti nasilje nad človekom in celimi narodi. Nespoštovanje osnovnih pravic človeka, sovraštvo, zatiranje, preganjanje, ubijanje in druga nasilja pljuska iz kontinenta na kontinent.

In vendar si ogromna večina ljudi želi samo miru, dela in napredka. Ali je kje izhod? Verujemo, da je! Morda ne v vesolju, marveč v človeku, v njegovem zavestnem upor proti vsem oblikam odkritega in prikrita zasužnjevanja.

Morda te nekoliko turobne misli ne sodijo k prazniku?

Resničnost tega sveta se upira razumu, da bi zatrl te misli.

In končno!

Ne pozabimo na vsebino delavskega praznika, 1. maja, na bogastvo njegovega izročila, ki se je vseskozi odražal v zmožnosti in pripravljenosti, spreminjati obstoječe stanje, zamenjati slabo z boljšim, preživelo z novim, nazadnjašilo z naprednim.

Pomeniti pa nam mora tudi priznanje za našo resnično demokratično samoupravljalsko družbo, ki jo vsi skupaj po naših najboljših močeh pomagamo graditi in izpopolnjevati.

Marjan Bolhar

Ob 100-letnici Leninovega rojstva

Vprašanja o smislu revolucije

Letos praznujemo stoletnico rojstva Vladimira Iljiča Lenina. Težko je o njem pisati kot o celoviti osebnosti, ki je združevala v sebi predvsem velikega teoretika, doslednega revolucionarja in državnika. Težko zato, ker ostanejo taki zapisi površni in šablonski, ker je o njem že toliko napisanega, da ni moč povedati nič več novega.

Revolucija je predvsem proces, ki ni nekaj enkratnega. Z njimi se srečujemo na vseh kontinentih sveta, vzemimo za primer samo revolucionarna vrenja v Afriki Južni Ameriki itd. Pred nekaj leti smo z zanimanjem spremljali usodo kubanskega revolucionarja Ernesta Che Guevare. Che Guevara je bil mož, ki je izbojeval kubansko revolucijo, dobil položaj v vodstvu nove kubanske države, a je že po nekaj letih zapustil Havano in odšel v Bolivijo, med gverilce. Odločitev, ki je sprožila mnogo ugibanj, ki jih njegova dejanja delno potrjujejo. Che Guevarov odhod nemara izhaja iz spoznanja, da vsak revolucionar, ki zmagaja, revolucijo izda. Revolucija se torej, ko zmaga, spremeni v oblast, sprevrže v svoje lastno nasprotje. Odriva tiste, ki so stali ob njeni strani in pokori tiste, ki jim je obljubljala odrešenje. Vprašuje se torej o smislu revolucije. To zanj očitno ni bilo zgolj ideološko spoznanje, temveč

Deronja Z.: Živel 9. maj — dan zmage na fašizmom

zahteva po novih revolucionarnih aktivnostih. Tako torej odide v Bolivijo, sam s skupino gverilcev, nadaljuje revolucijo brez perspektive in »bije boj, brez upa zmage«, zdi se, da zavestno. To bi, če je tako, pomenilo, da revolucionarno gibanje ne more imeti smisla, ki bi stal nekje nad tem gibanjem, h kateremu se gibanje usmerja, da bi ga v prihodnosti, ko bo zmagalo, realiziralo v praktično, socialno resničnost radikalne spremembe sveta. Če Guevari je bila revolucija sama po sebi, kot gibanje, edini smisel. Bila je njegov revolt zoper svet, njegovo »privatno«
dejanje, njegov samo-uboj.

Nemara je preveč nasilno in nesmiselno primerjati lik Che Guevare z likom Vladimirja Iljiča Lenina. To pa počnemo predvsem zato, da poudarimo smisel revolucije pri Leninu, ki je tudi naš smisel.

Lenin kot revolucionar je združeval v sebi predvsem razvito marksistično idejo

in pronicljivost revolucionarja v praksi. Predvsem pa ga je vodila zavest, da je treba revolucijo izpeljati do konca, njen smisel torej realizirati v praktično, socialno resničnost radikalno spremenjenega sveta. Lenin ne pristaja na svet takšen, kakor je, ni mu zadosten, hoče ga spremeniti v temeljih. Predvsem revolucija ni zanj spontan in »privaten«
revolt peščice, temveč organizirana akcija množice z izdelano revolucionarno teorijo, ki jo vodi partija kot močno organizirana sila z izdelanim ciljem in železno disciplino. Če je torej zasledoval smisel revolucije v temeljni preobrazbi sveta, ki je zanj zgodovinska nužnost, potem se je v prvi vrsti zavedal, da je ta smisel treba uresničevati postopoma, da je uresničevanje smisla revolucije proces, ki traja, ki zahteva žrtve, povzroča težave in zapletene situacije.

Lenin je po zmagi oktobrske revolucije zlasti opozarjal na nevarnosti birokratizma, ki izvirajo iz dediščine prejšnje dr-

žave, na karierizmu v vrstah revolucionarjev, ki hočejo oblast zase, ne za tiste, ki so jim v boju stali ob strani, ipd. Zmago nad takimi tendencami pa je videl v prvi vrsti v zmagi samoupravljanja. »Proletariatu je treba pokazati, kako s stvarnimi ukrepi usmerjati revolucijo naprej. Voditi revolucijo naprej pomeni uresničiti samoupravljanje...«

Revolucija torej ni enkraten boj, ampak obdobje za vrsto težav in zapletenih vsakodnevnih bitk, v katerih prihajajo na površje različna vprašanja v zvezi z gospodarskimi in družbenimi spremembami. Revolucija ni dejanje za enega, revolucija je dejanje za vse.

Tako se nam tu kaže torej Ernesto Che Guevara kot tragičen lik revolucionarja-upornika, Lenin pa kot revolucionar, ki je teorijo revolucije kot zgodovinske nužnosti izpeljal do konca.

Zal, do svoje smrti.

F. T.

Za 25. obletnico osvoboditve

O partizanskem gospodarstvu 1943/44 na domžalskem območju
Ob ponovnem popisu aktivistov OF in ob slovenskem prazniku

Uredništvo našega lista objavlja ta prispevek ob ponovnem popisu aktivistov in ob obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda, ki jo letos praznujemo posebej slovesno ob 25-letnici zmage nad fašističnimi okupatorji z željo, da bi spodbudilo nekdanje politične delavce in pristaše OF k pisanju spominov o svojem delu. Veliki boj za nacionalno in socialno osvoboditev je terjal izjemne napore vsega slovenskega naroda. Nič manj pomembna od vojaških zmag ni bila široka, vsestranska in množična dejavnost pristašev OF, ki se je razvila tudi v krajih, kjer so bile močne sovražnikove postojanke. Prav tej dejavnosti pa je zgodovino pisje doslej posvečalo znatno manj pozornosti kot prikazu akcij enot NOV in PO Slovenije. Redke razprave o dejavnosti OF in njenih množičnih organizacij kažejo presenetljivo podobo velikanskih gmotnih žrtev, ki jih je mimo velikega krvnega davka žrtvoval slovenski narod za svojo prostost in boljše prihodnost. Prikaz delovanja odborov OF je pomemben tudi zato, ker nam kaže način nastajanja nove demokratične ljudske oblasti, ki je bil precej drugačen kot v drugih jugoslovanskih pokrajinah. Zal pa je zaradi prikritega delovanja zlasti prvih organizacij OF ostalo le malo dokumentov. Tako na primer imamo za domžalsko in kamniško območje do sredine 1943 ohranjenih le malo sočasno pisanih virov. Ko se je dejavnost organizacij OF od sredine 1943 razvila, je poraslo tudi število poročil o njihovi dejavnosti, ki pa nam kljub temu, da so številnejša, ne dajo popolne in celovite podobe.

Ta poročila namreč v glavnem prikazujejo splošne podatke o delu organizacij OF na širših območjih (v okrajih). Zaradi tega je še prav posebej pomembno, da aktivisti s svojimi pričevanji pomagajo osvetliti razvoj in delovanje političnih organizacij. Le na ta način bo mogoče začeti tudi s pisanjem krajevnih kronik. S tem delom je potrebno pohiteti tudi zato, ker se iz leta v leto redčijo vrste neposrednih prič teh dogajanj. Uredništvo Občinskega poročevalca vabi zato k sodelovanju vse nekdanje aktiviste. S tem se želi vključiti v priprave za proslavo 30-letnice ustanovitve OF, ki bo prihodnje leto.

Ena od poglavitnih nalog OF je bila zbiranje sredstev za narodnoosvobodilno vojsko, za pomoč internirancem in preseljenecem ter svojem mobiliziranih borcev. Zato so politični delavci v drugi polovici 1943 posvečali posebno pozornost ustanavljanju gospodarskih oziroma gospodarsko-finančnih komisij (GFK), in odborov Slovenske narodne pomoči (SNP). Tako je bilo v začetku oktobra 1943 v blagajni okrožne GFK že 31.565 RM denarja, odbor SNP pa so razdeljevali mesečno 2000 RM podpor. Zlasti pa so okrepile svojo delavnost gospodarske komisije po ustanovitvi okrožnega odbora OF Kamnik 29. novembra 1943, v katerem so zaupali mesto načelnika GFK Francu Bernotu-Filipu, poverjenik za SNP pa je postal Maks KOSIRNIK-IVAN. Ob tem pa moramo poudariti, da uspehi na gospodarskem področju niso bili le rezultati dejavnosti vaških, okrajnih GK ter okrožne GK, marveč se v njih zrcali prizadevanje še drugih množičnih organizacij OF — Zveze slovenske mladine, Slovenske protifašistične ženske zveze in Delavske enotnosti. Decembra 1943 so rajonske GK sestavile spiske okupatorjevih sodelavcev, pri katerih so lahko enote NOV rekvirirale

hrano. Po navodilih GK so kmetje presežke pridelkov skrivali pred okupatorjem in jih pripravljali zanjo. Ob koncu 1943 je imela okrožna GK na takšen način uskladiščenih že 200.000 kg žita. V začetku januarja 1944 so že uredili skrivna skladišča v domžalskem, v mengeškem in v zasavskem rajonu. Obratovati je začela tudi okrožna mesarska predelovalnica, ki je že januarja 1944 predelala okrog 3.500 kg mesa. Dohodki okrožne GK so v tem mesecu znašali že 56.789 RM, izdatki pa 36.150 RM. Dohodki so tudi v naslednjih mesecih ostali približno enaki in so vselej presegali izdatke. Presežek denarja so pošiljali višjim forumom. Tako so npr. 16. julija 1944 poslali pokrajinskemu odboru OF za Gorenjsko 100.000 RM. Do julija 1944 se je v okrožni blagajni GK nabralo 207.000 RM posojila. V prvih mesecih 1944 se je v izpopolnitvijo organizacijske strukture GK izvedla tudi delitev dela. Začeli so ustanavljati tudi vaške gospodarske odbore (VGO), ki so imeli nalogo, da zbirajo in skladiščijo hrano in opremo, rajonske GK in okrožna GK pa so skrbele za redno preskrbo NOV, bolnišnic, tehnik, kurirskih stanic, varnostnih grup, političnih forumov in civilnega pre-

bivalstva na pasivnih območjih in vodile evidenco nad letinami in zalogami živil, nad stanjem živine, nad zalogami legalnih trgovin in nad proizvodnjo v podjetjih. V vaških GK so bili zastopniki mladine in žena, da so lahko posredovali gospodarske naloge svojim organizacijam. 11. marca 1944 je delovalo v kamniškem okrožju 6 rajonskih in 69 vaških gospodarskih komisij.

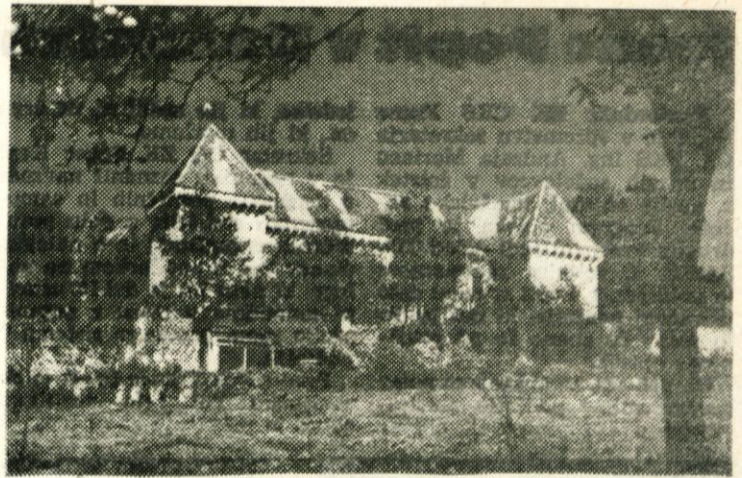
V začetku maja je bilo v Zasavskem okraju (Ihan, Studa, Dol) 14 vaških gospodarskih odborov, ki so shranjevali zbrano hrano pri zanesljivih kmetih. Zelo dobro je bilo organizirano partizansko gospodarstvo zlasti v domžalskem okraju, kjer je delovalo 20 VGO, imeli so 3 skladišča in dobre zveze s trgovci in industriji ter v mengeškem okraju, kjer je bilo 16 VGO. V vseh omenjenih okrajih in tudi na območju Lukovice so zbrali veliko hrane za NOV, in to pretežno s prostovoljnimi datjavami pristašev OF. Okrožna GK je imela tedaj 5 skladišč, iz katerih je dajala pomoč v hrani tudi pasivnim območjem.

Gospodarske komisije so dosegle v organiziranju zbiranja in dobav različnih živil ter materiala lepe uspehe. V skladiščih okrajne GK Domžale so imeli v začetku julija 1944 zlasti velikanske količine sanitetnega materiala in zdravil (več kot 10.000 tablet in injekcij — 13.000 obvez, 3.000 kg vate itd.). Ti uspehi so bili deloma rezultat tesnega sodelovanja GK z množičnimi organizacijami, večkrat pa so GK organizirale samostojne akcije. Okrožna GK je izvedla še vrsto drugih akcij in pomembnih del. Tako je januarja 1944 elektrificirala vasi Zeje, Viševak in Trojico, marca pa še Zalog pod Trojico. V drugi polovici aprila in v začetku maja 1944 je okrajna GK Lukovica razdelila v svojem okraju za popravilo hiš 544 m³ brun. Okrožna GK je dobavljala tudi material in skrbela za redno delovanje vseh partizanskih bolnišnic in delavnic v okrožju. Januarja 1944 je sama zgradila bolnišnico pri Dupljah, ob koncu avgusta pa je za njene potrebe delalo 7 ilegalnih predelovalnic mesa, 3 ilegalne in 4 legalne čevljarске delavnice, 3 ilegalne krojaške delavnice, 3 legalne in 1 ilegalna usnjarna. Okrožna GK je imela tudi več skladišč. Večina delavnic in skladišč je bila na območju Brezovice pri Krtini, Rače, Žej in Zaloga pod Trojico, pri komenski Dobravi in v okolici Tunjic. GK so morale tudi skrbeti, da se je izvajal odlok štaba IV. operative cone z dne 4. aprila 1944, s katerim je bilo kmetom, trgovcem, obrtnikom in gostilničarjem s polosvojenih in osvobojenih območij prepovedano pošiljanje

blaga v kraje, ki so jih nadzorovali Nemci. Končno so v GK v sodelovanju z mladino in ženami organizirale tudi obdelovalne zemlje na posestvih izseljenega prebivalstva.

Že od januarja 1944 je okrožna GK iz Papirnice Količevo dobivala odrezke živilskih kart, ki jih je pri zaupnih trgovcih menjala za živila. Vzpostavila je tudi zvezo z uslužbenci prehranjevalnih odsekov na občinah in na landratu, ki so izdajali ponarejena nakazila (na primer enkrat celo za 1 vagon sladkorja). Odbori DE so redno poročali GK o proizvodnji in o zalogah v tovarnah. Dobro poznanje stanja v podjetjih je omogočilo okrožni GK, da je sama ali s pomočjo vojaških enot izvedla nekaj velikih akcij za nabavo papirja na Količevem (enkrat 25 voz), soli v Majdičevem mlinu na Viru (okrog 8 ton), platna v Induplati (en kamion), usnja pri Polaku, usnjene opreme v tovarni bratov Okršlar in pri Zornu v Domžalah (več voz), testenin v Smarci (okrog 20 voz), živine v Grobljah in na Križu ter drugod, sanitetnega materiala pri Kocjančiču na Viru itd. Za dobavo materiala, ki ga ni bilo mogoče dobiti na Gorenjskem ali Stajerskem, je okrožna GK organizirala kanale iz Avstrije in Nemčije ter s Češke, kamor so člani okrožne GK tudi sami potovali. Tako izvenje iz poročila GK, da je sredi marca 1944 potoval v »inozemstvo« zaradi dobave materiala Metod Zabnikar-Aleš, v začetku maja pa se je mudil na Dunaju Miran Keršmanc-Rado in se s firmo Gert et comp. dogovoril o nakupu zdravil. Poskušali so celo organizirati tudi nabavo orožja, vendar so uspeli dobiti le nekaj zabojev municije, ki je prispela z vlakom na postajo v Trzin. Na medokrožni konferenci GK na Gorenjskem, ki je trajala od 31. maja do 1. junija so ugotovili, da so enote NOV na kamniškem območju redno dobivale hrano in opremo iz skladišč GK in da so le izjemoma izvajale rekvizicije, medtem ko so se na drugih območjih Gorenjske partizanske enote oskrbovale s hrano še vedno pretežno s prisilnimi odkupi ali nakaznicami GK. Na konferenci je bila kamniška okrožna GK posebej pohvaljena. Zbrani material in hrana sta presegla potrebe okrožja. 25. julija 1944 so se sestali zastopniki okrožne GK Kamnik in GK Novo mesto pri Sv. Križu pri Litiji in se dogovorili, da bodo pošiljali v novomeško okrožje za potrebe civilnega prebivalstva in enot VII. korpusa sol, kvas, živino, papir in druge potrebščine za tehnike ter sanitetni material. 4. avgusta so že poslali

Grad Krumperk — zbirališče prvih aktivistov

cepivo za živino, sredi avgusta pa ekonomskemu oddelku glavnega štaba NOV in POS 6.000 kg soli.

Konec julija je bilo v kamniškem okrožju 129 VGO, 7 ilegalnih predelovalnic mesa, 3 ilegalne in 4 legalne čevljarске delavnice, 3 ilegalne krojaške delavnice ter 3 legalne in 1 ilegalna usnjarna. Kmalu nato pa je zaradi domobranskega nasilja prišlo do hudih težav v delovanju VGO oziroma GK, ki so morale že v naslednjih dveh mesecih v večjih krajih prenehati z delom, konec 1944 pa so domobranci preprečili njihovo delovanje tudi v odročnejših območjih.

Tudi odbori Slovenske narodne pomoči so dobro izpolnjevali svoje naloge. Že ob osnovanju okrožnega odbora OF Kamnik novembra 1943 je delovalo v okrožju 144 vaških in 17 občinskih odborov SNP. Odbori SNP so decembra 1943 redno pošiljali pakete izseljencem in sestavljali spiske družin, ki so bile potrebne podpore. Februarja so v šestih rajonih kamniškega okrožja razdelili 15.000 RM podpor. Marca je dobivalo v okrožju redne mesečne podpore 330 družin, naslednji mesec pa 350. Odbori SNP so pošiljali internirancem 120 paketov težkih od 15 do 20 kg. V kamniškem okrožju so dobivale redne mesečne podpore v denarju in blagu vse družine, katerih svojci so bili v NOV, zaprti ali žrtve okupatorjevega nasilja ali pa so živeli v pomanjkanju. Vsota za izplačila rednih podpor je stalno naraščala in aprila dosegla vsoto 21.468 RM. Za 1. maj 1944 so razdelili potrebnim družinam prek 300

metrov različnega blaga in okrog 300 parov nogavic. Vaški odbori SNP so tudi dosegli, da ponekod družine, katerih svojci so bili v NOV, niso plačevali hišnim posestnikom najemnine. Ob koncu junija 1944 se je SNP preosnovala. Skrb za podpore so prevzeli krajevni odbori OF, člani odborov SNP pa so se vključili v druge množične organizacije OF.

Ti nepopolni podatki o delovanju GK in SNP od jeseni 1943 do sredine naslednjega leta (nadrobnejši prikaz delovanja teh organizacij je v delu dr. Metoda Mikuža, Slovensko partizansko gospodarstvo v luči partizanskih dokumentov, Ljubljana 1969, v razpravi Pregled razvoja NOB v Mengšu in okolici, objavljeni v Mengeškem zborniku II — 1969 ter v obširnem prispevku V boj za svobodo v Kamniškem zborniku 1962) pričajo o uspešnem razvoju in velikih uspehih partizanskega gospodarstva v kamniškem okrožju in posebej na domžalskem območju. Posebno pomembno je bilo dejstvo, da so enote NOV in PO Slovenije že od začetka 1944 dobivale v kamniškem okrožju vso hrano iz skladišč GFK. Poudariti moramo, da so morale povsod drugod na območju IV. (stajerske) operativne cone v prvih mesecih 1944, leta še izvajati prehranjevalne akcije in rekvizicije. Kakor so na eni strani veliki vojaški uspehi v prvih letih NOB na Kamniškem bistveno prispevali k širjenju kroga pristašev OF, tako so v tem obdobju uspehi organizacije OF v preskrbovanju vojaških enot vplivali na porast njihove vojaške dejavnosti, ker jim ni bilo potrebno skrbeti še za prehrano.

Uresničevanje dokumenta — SZDL danes

Temeljni problem sodobne družbe in socialistične miselnosti pri nas je, kako naj bi in kako bo delovni človek oblikoval takšne družbene ekonomske odnose in demokratične osnove v družbi, da bo lahko nadzorovala družbeni razvoj in ga usmerjala k humanim ciljem, da bo delovni človek sam osebnost, ki bo odločala o ekonomski politiki, kulturi itd. Socialistična zveza se pri opredeljevanju svoje družbene vloge in mesta v družbeni skupnosti opira na dvoja bistveni izhodišča: na zgodovinsko vlogo, ki jo je podedovala od predvojnega naprednega gibanja in osvobodilne fronte ter na značaj, ki ji ga je kot najširši po-

litični organizaciji delovnih ljudi v celotnem sistemu samoupravljanja nakazala ustava.

Zgodovino slovenskega naroda označuje boj za narodnostno in socialno osvoboditev. V tem dolgotrajnem boju slovenskega delovnega ljudstva, ki ga je pretežno bil delavski razred je značilno obdobje, ko se je delovno ljudstvo bojevalo proti reakcionarnim režimom stare Jugoslavije. V tem boju je predvojnaja ljudska fronta združevala napredne ljudi vseh slojev našega naroda z organizirano družbeno akcijo. Z drugo svetovno vojno je za slovenski narod nastopil usodni trenutek. S ciljem ohraniti in obraniti slovensko zavest

in narod je bila ustanovljena Osvobodilna Fronta slovenskega naroda.

Ob njenem programu so se ne glede na svetovnonazorske in druge razlike združili vsi delovni ljudje Slovenije.

Program osvobodilne fronte je po volji in pod vodstvom članstva KP postal odgovor težnji in hotenju različnih družbenih skupin, vseh tistih širokih množic, ki so boj proti okupatorju ocenile kot edino pot za rešitev naroda kot celote. Najpomembnejši dosežek v povojnem obdobju pa je uvedba samoupravljanja. S tem smo pričeli graditi take odnose, v katerih je delovni človek čedalje bolj popol-

no in neposredno vključen v upravljanje in razpolaganje s presežnim delom. Iz takšnega samoupravnega odnosa izvira tudi sedanja vloga socialistične zveze.

Postati mora tvoren dejavnik za politično dogovarjanje različnih družbenih subjektov, različnih nosilcev družbenih akcij.

V samoupravnem in političnem okviru socialistične zveze je torej mesto za družbeni dogovor in njemu sledečo družbeno akcijo. Prav v tem položaju se kaže samoupravni značaj Socialistične zveze in hkrati tudi kontinuiteta z zgodovinsko tradicijo Osvobodilne fronte.

G. F.

Franc Popit v Domžalah

Predsednik ZK CKS Franc Popit je v spremstvu sekretarja CK ZKS ing. Andreja Marinca in drugih sodelavcev v četrtek 2. aprila obiskal domžalsko občino. Program obiska je med drugim vseboval tudi ogled TOSAME. Z velikim zanimanjem je predsednik Popit spoznal delo in razvoj podjetja, ki mu je bilo delno že znano še od prejšnjega obiska.

Ob prihodu v tovarno so poleg predstavnikov podjetja pozdravili goste tudi predsednik občine

izdelke, ki jih sedaj ni na trgu oz., ki jih uvažamo.

Sekretar OO ZK Franc Kerč je v pogovoru seznanil navzoče o družbeno političnih in samoupravnih stališčih, o delu posameznih organizacij in o nalogah članov ZK, s poudarkom na naloge, ki nam jih je dal 15. ustavni amandma v zvezi z organizacijo samoupravnega sistema v podjetju.

Predsednik France Popit je ob zaključku dal zelo pozitivno oceno in priznanje za uspehe, ki

Gostje si ogledujejo naprave za proizvodnjo filtrov

Domžale Albin Klemenc, sekretar Ob. konference ZK Domžale Aleksander Skok in drugi. Seznanili so ga z razvojem in z dosežki podjetja v zadnjih letih in se pogovorili o težavah in problemih, ki so prisotni ne samo v TOSAMI, temveč v celotni tekstilni industriji v Jugoslaviji.

V razgovoru sta predsednik Franc Popit in sekretar Andrej

jih je ta delovni kolektiv dosegel v zadnjem obdobju kljub težavam, s katerimi se srečuje.

Po obisku v TOSAMA si je mimogrede ogledal še našo novo veleblagovnico in dvorano komunalnega centra, nato pa se je dve uri pogovarjal s političnim aktivom domžalske občine. Dotaknil se je razgovorov na Brionih, odnosov med federacijo in republikami, dalj časa pa se

Direktor TOSAME, tov. Jože Pogačnik pozdravlja goste ob vhodu v tovarno

Marinc z zanimanjem sodelovala z vprašanji, s pripombami in s predlogi.

Razgovor je potekal o nadaljnjem perspektivnem razvoju podjetja, o možnostih nadaljnje modernizacije, o uvajanju novih proizvodov, ki bodo obogatili asortiman in nudili potrošnikom

je zadržal pri utemeljevanju potrebe, da s političnimi dogovori in veliko mero strpnosti razrešujemo na vseh ravneh probleme, ki pri tako hitri izgradnji novih družbenih in ekonomskih odnosov pri nas nujno nastajajo in bodo nastajali tudi še v bodoče.

V sproščenem razgovoru je odgovarjal na številna vprašanja in pripombe navzočih in se pri tem dotaknil srednjeročnega programa razvoja naše države, težav, s katerimi se bore nekatere gospodarske organizacije, o cestah, o utrjevanju krajevne samouprave in o sprejemanju

mladih članov v Zvezo komunistov.

Vsi navzoči so bili z razgovorom nadvse zadovoljni, pa tudi tovariš Popit se je pohvalno izrazil o delu in uspehih, ki jih je naša občina dosegla v zadnjem obdobju.

Domžalski politični aktiv v mali dvorani ko komunalnega centra med razgovorom s tovarišem Popitom in tovarišem Marincom

Sodelovanje organizacije SZDL in ZB NOV

Skupno posvetovanje predsednikov krajevnih organizacij SZ in predsednikov ZB NOV je pokazalo, da je sedanje delovanje obeh družbeno-političnih organizacij več ali manj učinkovito, je pa preveč izolirano in neusklajeno, kar zmanjšuje ali celo mrtviči njihovo resnično politično zmogljivost.

Družbeno politična aktivnost poteka danes v velikem številu raznovrstnih organizacij, združenj in društev, v bodoče pa se bo to število z rastjo nacionalnega dohodka in z dvigom družbenega standarda, predvsem pa s skrajševanjem delovnega dne še povečalo. To bo terjalo od obeh organizacij več učinkovitosti in sodelovanja z vsemi drugimi organizacijami, ki so ali pa se bodo ustanovile. Usklajevanje interesov je danes izredno pomembno na vseh nivojih, od krajevn. skupnosti preko občine, republike do federacije. Od tega je največkrat odvisna tudi hitrost učinkovitosti in tempo razvoja. Gre za množičnost interesov, ki se pojavljajo v obliki nairazličnejših družbeno-političnih, socialnih, kulturnih, prosvetnih, strokovnih in drugih organizacij vsepovsod tam, kjer ljudje neposredno izražajo svoje interese. Tako pogosto pride ob iskanju rešitev tudi pri sicer najbolj dobromernem predlogu do nasprotnih stališč. Kako iskati rešitev? Po ustavi je politično mesto, ki omogoča medsebojno dogovarjanje, socialistična zveza. Le-ta je tisti politični prostor, ki omogoča vsaki samostojni organizaciji in društvu, da z drugimi sooča tista pomembna vprašanja, ki jih sama ne more rešiti, da si z doka-

zi prizačeva za svoja stališča pridobiti podporo drugih ter se z njimi dogovoriti za usklajeno in učinkovito akcijo v samoupravnih, predstavniških in izvršnih organih. Takšna vloga SZDL nikakor ne pomeni pokroviteljstva nad popolnoma samostojnimi družbeno-političnimi organizacijami. Socialistična zveza daje tem organizacijam le prostor, da na podlagi dogovarjanja pridejo do skupnih usklajenih akcij kadarkoli in kjerko' je to mogoče.

Organizacija ZB NOV je samostojna politična organizacija, ki samostojno rešuje probleme, ki so rešljivi znotraj organizacije ZB NOV in je za njihovo potrebno soočenje različnih interesov, iz katerih naj se oblikuje politično stališče, tedaj ima ZB NOV vso pravico zahtevati od SZ, da njeno vprašanje postavi na dnevni red in skupno z drugimi družbeno-političnimi silami išče rešitev. Udeleženci posvetovanja so v celoti podprli zgornja stališča o načinu delovanja obeh organizacij ter ugotovili da je bilo skupno posvetovanje koristno ter da bi morali taka posvetovanja organizirati večkrat. Prevladovalo je tudi mnenje, da bi enako obliko sodelovanja kazalo uvesti tudi na nivoju krajevne organizacije. Bodoči posveti na nivoju občine pa bodo še bolj koristni, če bodo na njih razpravljali o posameznih aktualnih vprašanjih kot npr. o vprašanju gospodarstva, kmetijstva in vasi, o odnosu do kulture in dela v kulturnih društvih, o ocnosu do cerkve, o organiziranju vseljudskega odpora, o srednjeročnem programu občine itd.

Davčne obveznosti in olajšave

(nadaljevanje)

Predno bomo nadaljevali s pojasnili o še ostalih olajšavah, ki jih določajo predpisi občinskega odloka o prispevkih in davkih občanov občine Domžale, nameravamo naše bralce seznaniti z nekaterimi pojasnili v zvezi s plačevanjem raznih prispevkov in davkov.

— Vsi prispevki in davki se plačujejo v rokih, ki jih določajo zakon in drugi predpisi družbeno-političnih skupnosti. Praviloma se prispevki in davki plačujejo po položnicah in to na pošti ali banki. Davčni zavezanec lahko plača svoje obveznosti izvrševalcu, kadar ga le-ta obišče za namenom, da opravi rupež za nastali dolg, ki je že zapadel v plačilo, vendar se mu v takem primeru zaračunajo vsi stroški, ki jih določa zakon o prisilni izterjatvi prispevkov in davkov.

Pri vplačevanju in pri izpolnjevanju (pisanju) položnic pa zavezanec kakor tudi osebe, ki so pooblaščenice za pobiranje delajo napake, ki ovirajo nadaljnjo pravilno knjiženje.

Nekaj teh napak, ki so se dogodile že v letošnjem letu, vam želimo tu posredovati in prosimo vse prizadete — davčne zavezance, da se zglasijo na davčni upravi — davčnemu knjigovodstvu, da se nepravilnosti popravijo:

— Primer takšnega povrnitve vplačila se je zgodil 2. II. 1970 v pisarni Sob Domžale. Stranka,

Soglasno je bilo sklenjeno, da bi bilo potrebno pri občinski konferenci SZ ustanoviti sekcijo za tradicije NOB. Njena naloga bi bila, da na vseh področjih kulturnega in vzgojnega delovanja poskrbi, da organizacije svoje delo usmerjajo tudi v ohranjanje revolucionarne tradicije in njenega razvijanja v novih pogojih. Naloga sekcije bi tudi bila, da bi med drugim začela živo in zavzeto zbirati gradivo in pospeševati zgodovinske iz revolucionarnega obdobja. Kot stališče je bilo zavzeto tudi mnenje, da si morata obe organizaciji prizadevati, da se še hitreje razrešujejo tisti problemi borcev, ki jih organizacija same ne more rešiti. Na zaključku so udeleženci sklenili, da morajo rezultati posvetovanja najti svoje mesto na vseh nivojih v občini, kazati pa se morajo v medsebojni povezanosti in usklajenem delovanju vodstev in organizacij kot celote. Gre za učinkovito sodelovanje na vseh področjih, najsi bo to v skupnih pripravah na volitve, pri razreševanju socialnih, stanovanjskih, zdravstvenih problemov ali uresničevanju drugih skupnih dogovorov obeh organizacij.

Gabrovšek

še neznana, je uslužbencu, ki je pooblaščen za sprejemanje prispevkov in davkov izročila 60,00 din in ni počakala, da dobi odgovarjajoče potrdilo št. 058662. Odšla je, še predno je povedala, na katero ime naj se vpiše znesek in izda potrdilo. Uslužbenec se spominja, da je to bila starejša ženska, nekje iz Moravske doline. Denar je shranjen in čakamo da se zgodi pravi vplačnik tega zneska.

— Se večja napaka se je dogodila dne 4. II. 1970 na pošti Domžale. Stranka, še tudi neznana, je vplačala na račun davkov 2.780,35 din in ni na položnico navedla priimka in bivališča vplačnika. Od pošte je prejela priznanico na kateri je vpisan znesek in št. vplačilnega dnevnika 258.

Osebo, ki je imetnik te priznanice, vljudno prosimo, da se zgodi v davčnem knjigovodstvu občine Domžale, ker do sedaj ni bilo mogoče ugotoviti kam naj se ta znesek knjiži.

— Stranka NN je vplačala večji znesek na davčni upravi, vendar ni opazila, da je uslužbenec, ki je znesek prejel, ta znesek vpisal na uradno potrdilo v starih dinarjih in to v preniknem znesku. To napako je opazil pri sortiranju, ker je imel preveč gotovine, kot pa so ga izkazovala vplačila tega dne. Takoj je napisal še eno potrdilo za razliko in ga vročil prizadeti stranki nekaj dni pozneje, ko se je le-ta zglasila na davčni upravi, da uredi davčne zadeve. V tem primeru je zanimivo to, da so uslužbenci stranko le s težavo prepričali, da prvič ni dobila potrdila za celotni vplačani znesek.

— Davčni zavezanec NN se je zglasil pred dnevi na davčni upravi Domžale, da uredi svoje obveznosti. Pri preverji njegovih vplačil je predložil tudi potrdilo za večji znesek, ki naj bi bil vplačan na račun njegovih davkov. Priznanica, na kateri je bil vpisan njegov naslov, znesek in št. vplačilnega dnevnika pa ni imela datuma vplačila, ker ga je le-ta pozabil vpisati. Zanimivo pa je, da je tudi uslužbenka pošte pozabila udariti žig pošte, vpisala pa je takso in št. vplačilnega dnevnika.

Potrebno pa je bilo nemalo truda in tudi skrbi, da se je ugotovilo, da je bil ta znesek resnično vplačan na pravo ime in to že leta 1966.

Da se izognemo takim ali morda še večjim napakam prosimo, da vsi, ki vplačujejo prispevke in davke in to kjerkoli pazijo, da je vplačilna položnica točno in čitljivo izpolnjena z vsemi potrebnimi podatki in da imata tudi vročena priznanica ali potrdilo o vplačilu vse pravilne vpise. Le na tak način se bomo izognili nepotrebnemu delu in razburjanju.

M. Pečar

NOB in mlada generacija

Čas naše NOB in ljudske revolucije se vedno bolj odmika, kar pa ne pomeni, da gre tudi v pozabo. Čas NOB mora biti v mladem človeku vedno prisoten kot sicer kratko, toda najtežje. hkrati pa najveličastnejše obdobje zgodovine jugoslovanskih, še posebej pa slovenskega naroda, ki je prav s tem obdobjem stopil v krog suverenih narodov, ko si je začel pod vodstvom KPS združiti v OF skupaj z bratskimi narodi Jugoslavije pod vodstvom tovariša Tita v neenakem boju proti okupatorju in domačim izdajalcem oblikovati svojo državnost v okviru federativne Jugoslavije.

Komisija za tradicije in zgodovino NOB pri občinskem odboru ZB NOV prav temu problemu posveča največjo pozornost. Po vseh šolah organizira srečanja borcev in aktivistov z učenci, kar učenci zelo radi sprejemajo. Vsako leto vsaj dvakrat obiščejo vse šole znani udeleženci NOB, predvsem tisti, ki so partizani na našem območju. Prav prisrčna so srečanja učencev z narodnim herojem Mirkom JERMANOM, AVBELJ Francem-LOJKOM, generalom Jakob AVSICEM, provborcem Jožetom PIRSEM-LUKOM, tov. AVBELJ-Nadjo, Marijo IVKOVIČEVO-CVETO in drugimi.

Nič manj pomembni niso pohodi po partizanskih poteh, ki jih je komisija organizirala predvsem lani veliko, ko smo proslavljali 50. obletnico KPJ. SKOJ in revolucionarnih sindikatov. Tako so pionirji skupaj z borci obiskali Šipek, kjer je bila ustanovljena VI. SNOUB SLAVKA SLANDRA. Lep je bil pogled na 500 pionirjev pionirskega odreda osnovne šole JANKO KERSNIK z BRDA, ko so se vzpenjali proti Šipku, tam pa imeli razgovore, proslavo in potem partizanski golaž ter razna športna tekmovanja. Komisija je lani organizirala in financirala tudi pohod na Limbarsko goro. Iz vsake šole je v pohodu sodelovalo po 30 pionirjev, ki sta jih vodila narodna heroja JERMAN in AVBELJ ter prvoborec PIRS JOŽE. Pionirji iz Domžal in Mengša pa so obiskali tudi Rašico. Radomeljski pionirji, ki so svoj odred poimenovali po RADOMELJSKI ČETI, pa večkrat obiščejo Golčaj, kjer je padla omenjena četa.

Pomembna oblika utrjevanja tradicij NOB med mladino je tudi skrb za partizanska grobišča in spominska obeležja iz NOB. V glavnem po vseh šolah pionirji skrbijo za grobišča in

spominska obeležja ter ob spominskih svečanostih pripravljajo kulturne programe. Lani so pionirji iz Radomelj in Brda 6. maja organizirali velik pohod k LUKOVI BOLNICI, kjer je bila spominska slovesnost ob obletnici izdaje in uničenja bolnice. Na tej slovesnosti so radomeljski pionirji imeli bogat program, ki je navdušil vsaj 1000 prisotnih.

Pionirji skupaj s člani ZB NOV ob 8. marcu obiskujejo partizanske mamice na domovih, zlasti po hribovskih kmetijah, kjer so imeli borci NOV varno zavetje. Taka srečanja so zelo prisrčna in pionirji zvejo marsikaj, kar bi sicer ostalo skrito v srcih teh dobrih partizanskih mamic. Prav lani so bili obiski na domovih pogosti, občinski odbor ZB NOV pa pripravi tudi skromna darila, ki dajo takemu obisku še bolj čustveno obeležje.

Naši pionirji so lani napisali tudi več člankov s tematiko NOB v TV-15 in dva članka sta bila tudi nagrajena kot najboljša prispevka. Enega je napisal SOROTAR Slavko, drugega pa HOMAR Tone, oba z osnovne šole BRDO. Komisija je napisala tudi tekmovanje v pisanju nalog s tematiko NOB. Najboljše naloge so bile nagrajene s knjižnimi nagradami. Tudi komite Občinske konference ZKS Domžale je lani ob 50. letnici KPJ razpisal natečaj za pismene in likovne izdelke na tematično našo revolucije. Po pet najboljših likovnih izdelkov iz vsake šole je bilo razstavljenih v hali centra, po pet nalog iz vsake šole kakor tudi po 5 likovnih izdelkov je komite nagradil s knjižnimi nagradami. Svečana proslava s podelitvijo nagrad ob 50. obletnici KPJ in SKOJ je bila za mladino 30. maja 1969 v hali v Domžalah.

Ob koncu naj omenim še vsakoletno srečanje borcev in aktivistov kamniškega in domžalskega področja ob obletnici velike tragedije na pragu svobode leta 1945 dne 6. januarja pred spomenikom na Rudniku, kjer je bil zaradi izdaje uničen večji del političnega aktiva takratnega kamniškega okrožja. Te spominske slovesnosti se udeležuje vsako leto vedno več mladih ljudi, predvsem šolske mladine. Letos so program prispevali pionirji iz Radomelj in Duplice, za prihodnje leto pa bo celoten program prispeval pionirski ored RADOMELJSKA ČETA iz Radomelj.

Rajko Hafner

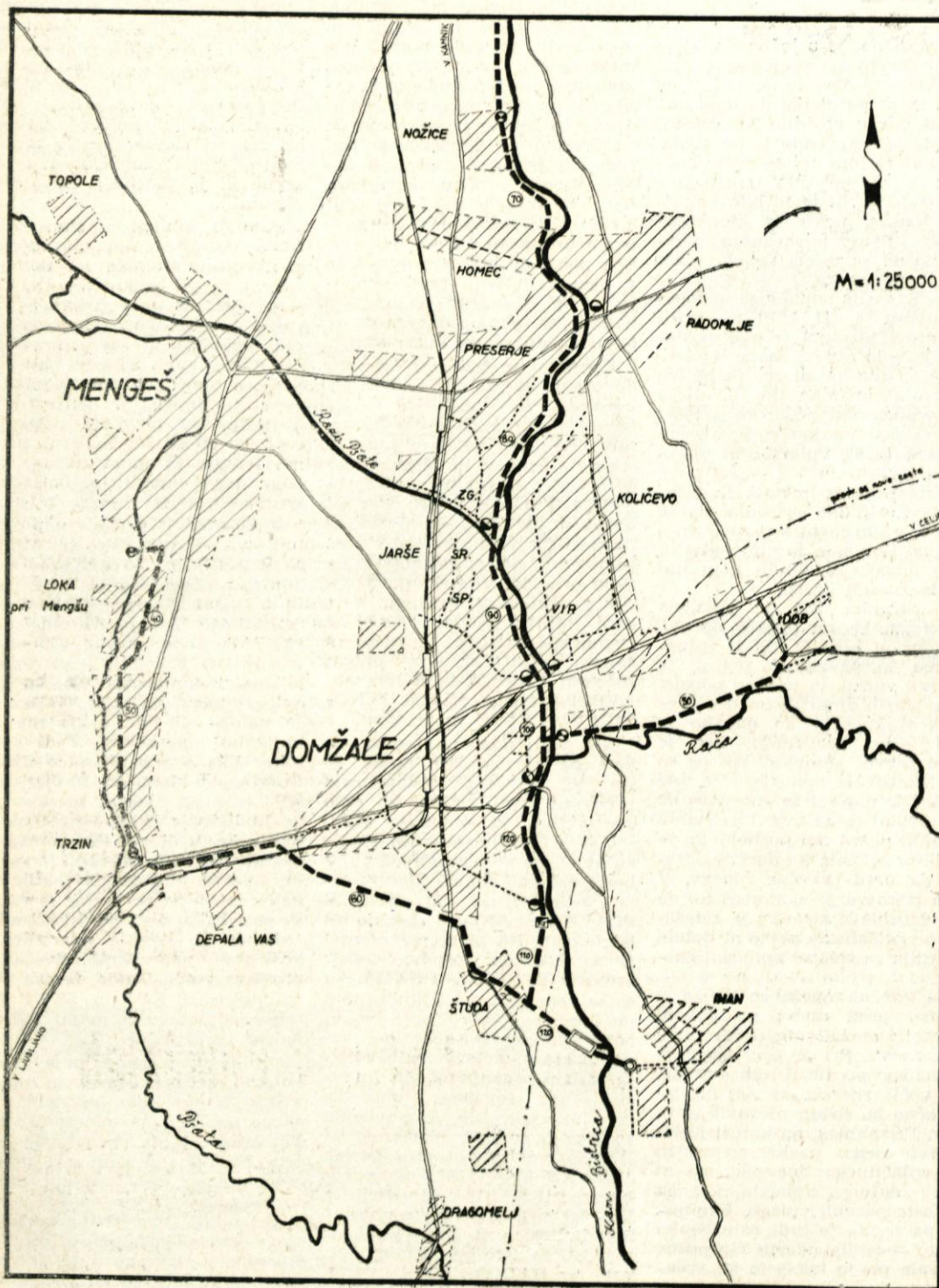
Občinska zveza za telesno kulturo Domžale organizira
TEČAJ V JUDO ŠPORTU

Vpisovanje vsak ponedeljek, sredo in petek od 19. do 20. ure, v hali komunalnega centra.
Število tečajnikov bo omejeno.
Tečaj bo vodil priznani trener.

PROJEKT KANALIZACIJE

POVEZAN S KANALIZACIJO KAMNIKA S SKUPNO ČISTILNO NAPRAVO

Programska študija čiščenja in odvajanja odpadnih voda

LEGENDA:

⊙	PROFIL KANALA	⊙	ZAD. BAZEN DEŽ. V., RAZBR. VIS. V., RAZBR. DEŽ. V.
---	ZBIRALNI KANAL	⊙	RAZBREHENILNIK VIŠKE VODE
⋯	SEKUNDARNI ZBIRALNIK	⊙	ČRPALIŠČE
▭	ČISTILNA NAPRAVA	▨	NASELJA IN INDUSTRIJA
▤	RAZBREHENILNIK DEŽEVNE VODE		
▭	ZADRŽEVALNI BAZEN		

ZRISANO PO PROGRAMSKI ŠTUDIJI PROJEKTANTA dipl. inž. IGORJA KOŠA
ŠT. PROJ. 3002-5. VARIANTA

š.3.

Reševanje odvajanja in čiščenja odpadnih voda v podeželskih naseljih je v preteklosti nudilo malo problemov. Vsaka hiša je zbirala odpadne vode v greznici ter jih uporabila na vrtu oz. poljedelstvu. Če je bilo vode preveč, so jo neочиščeno skupaj z meteorno vodo spuščali v najbližji potok oz. graben. Stvar vsakega posameznika je bila, kako in kaj bo napravil s svojimi odpadnimi vodami.

Z uvajanjem krajevnih vodovodov so se močno povečale odpadne vode, na vrtu in v poljedelstvu jih ni moč več uporabiti in tako se je breme teh vod preneslo na potoke in reke.

Kanalizacijsko-tehnično se je hitro pokazalo, da je zelo neekonomično, če si vsaka hiša sama poskuša rešiti svoj problem odpadnih vod. Zato se združijo posamezne skupine hiš in odvajajo vode v skupnem kanalu. V tem času obstaja problematika odpadnih vod samo v ekonomiki odvajanja, tj. v čim krajši zvezi s potokom. Toda kmalu se je opazilo, da so potoki in reke, ki so bili doslej čisti, postali onesnaženi. Pojavilo se je vprašanje čiščenja odpadnih vod. Tudi pri tem problemu se je pokazalo, da so rešitve s skupnim čiščenjem bolj ekonomične od rešitev s posameznimi čistilnimi napravami. To spoznanje in dejstva, da dobro kanalizacijsko — tehnično združenje večjih naselij z eno čistilno napravo prinaša udeleženi občinam in skupnosti v celoti znatne finančne prihranke. Prav zaradi tega se je občinska skupščina Domžale odločila, da naroči ekonomsko-tehnično dokumentacijo, ki naj prikaže možnosti odvajanja in čiščenja za naselja Domžale, Kamnik, Mengoš, Trzin, Ihan in bližnje zaselke.

V ta namen je bilo preštudiranih pet interesantnih variant od variante I s posameznimi čistilnimi napravami za vsak kraj posebej, do variante V s skupno čistilno napravo.

V varianti V se v celotni sistem domžalske kanalizacije priključijo še odpadne vode Kamnika. Ta regionalna rešitev se je izkazala za najekonomičnejšo, saj je od variante I cenejša za pribl. 30% v gradbenih in obratovalnih stroških.

Dobre strani združitve s kanalizacijo KAMNIKA so:

— Večja perspektivnost za razširitev zazidave. V celotni regiji se zazidava lahko odvija drugače kot je danes predvideno, zbiralni in tranzitni kanali so kljub temu povsod na razpolago za event. nove nepredvidene priključke.

Delo krajevne skupnosti

Mengeš

Bili smo na razgovoru pri predsedniku krajevne skupnosti Mengeš, Antonu Blejcu in njenem tajniku Majcnu glede programa in dela te največje krajevne skupnosti v naši občini. Prosil smo ju, da bi nam odgovorila ni nekatera vprašanja o njihovem delu.

VPRAŠANJE: Kakšen je program vaše krajevne skupnosti in kako si zamišljate njegovo izvedbo?

ODGOVOR: Program je široko zastavljen in daje največji poudarek urejanju komunalnih vprašanj od cest, kanalizacije javne razsvetljave do ostalih podobnih komunalnih problemov v Mengšu, Trzinu, Loki in Topolah.

Program predvideva: — ureditev Liparjeve ceste in to s kanalizacijo in asfaltiranjem;

— podaljšanje kanalizacije na Zadružniški cesti do otroškega vrta in samopostrežne trgovine, ter dokončno ureditev te ceste;

— ureditev prostora okrog samopostrežne trgovine in sicer tako, da bi predstavili transformator, uredili kanalizacijo, cesto in parkirišče. Kljub opravljenemu prevzemu trgovine in stanovanjskega bloka Stanovanjsko podjetje ni izvršilo svojih pogodbenih obveznosti pri ureditvi tega kompleksa.

— ureditev pločnikov v središču ob cesti Ljubljana—Kamnik. Vendar bo to možno izvesti šele takrat, ko se bodo vsi lastniki stanovanj priključili na kanalizacijsko omrežje. Podjetje Vo-

— Večja perspektivnost za nove lokacije industrijskih objektov.

— Dobra izravnava odpadnih vod. Odpadne vode naselij in industrije se v veliki čistilni napravi mnogo bolj izravna, kar zelo olajša čiščenje. Pri malih čistilnih napravah so količinske konice relativno za ca. 30 % večje kot pri velikih. Posebno važna je še kvalitativna izravnava odpadnih voda in industrije in naselij. Industrijske vode posameznih obratov se same zelo težko očistijo, dočim se združene z mestnimi odplaki in industrijskimi odplaki drugih obratov mnogo lažje čistijo. Tudi manjši dotoki kislih ali strupenih odplak v veliki napravi ne povzročajo škode, dočim bi mali napravi škodovali.

— Specifična dobra lastnost združitve v domžalskem okolišju je v dobrih geodetskih pogojih (dobri padeči ob Bistrici) v ugodni razporeditvi zazidalnih po-

dovod bo posameznikom omogočilo plačevanje prispevka tudi v obrokih;

— vzdrževanje vseh cest, da bodo te omogočile varen promet. Svet bo o tem razpravljal na svoji prvi naslednji seji, ko bo znana višina sredstev, katere bo dobila krajevna skupnost od proračuna in cestnega sklada.

— nadaljnjo urbanistično urejanje glede na gospodarski razvoj tako, da bi Mengeš postal zaokrožena celota. V ta namen je bila imenovana posebna komisija za urbanizem in gospodarski razvoj pri svetu krajevne skupnosti;

— sprejeti so bili predlogi za gradnjo mrliške vežice v Mengšu kar je nujno potrebno glede na blokovno gradnjo in razširitev naselja;

— rešitev problema prehrane in trgovine na severnem območju Mengeša, ker sedanja trgovska mreža več ne odgovarja potrebam tega področja;

— ureditev Prešernove in Gorenjske ceste — ureditev pločnikov in križišč.

VPRAŠANJE: Kaj pa predvideva program za ostale kraje na območju vaše krajevne skupnosti?

ODGOVOR: Za Trzin imamo v programu:

— da uredimo avtobusno postajo in postajališča avtobusov na cesti Ljubljana—Kamnik v obeh smereh;

— preureditev kulturnega doma tako, da bi bila prenovljena trgovina z okrepčevalnico in telovadnico ter kulturno dvorano, ki naj bi služila šoli in organizacijam v tem kraju;

— določitev zazidalnih površin na območju Trzina in ureditev nekaterih cest.

Na področju Loke program predvideva:

— ureditev zazidalnega načrta;

— kanalizacijo, cesto in propuste za meteorne vode.

Na področju Topol predvideva program:

— ureditev problemov okrog gramozne jame;

— ureditev cest in propustov za meteorne vode.

VPRAŠANJE: Uresničenje programa zahteva finančna sredstva. Kako mislite rešiti to vprašanje?

ODGOVOR: za vsa dela, ki so predvidena po tem programu, imamo delno zagotovljene vire iz proračuna, sklada za urejanje mestnih zemljišč, cestnega sklada, druge vire pa bomo morali iskati pri delovnih organizacijah, v največji meri pa pri samih občanin.

Toda poudariti moramo, da je realizacija programa v veliki meri odvisna tudi od tega, kako

bodo občani redno plačevali svoje obveznosti, katere jim nalagajo predpisi o prispevkih in davkih občanov.

VPRAŠANJE: Program krajevne skupnosti predstavlja obenem tudi program vseh družbeno-političnih organizacij in družbe. Kako usklajujete te programe in kakšni so medsebojni odnosi?

ODGOVOR: Povezava v družbeno-političnimi organizacijam; in društvi je stalna in programi so medsebojno usklajeni. Veliko smo pridobili s tem, da smo angažirali na eni strani gasilska društva, na drugi strani pa predvsem kulturna društva na območju naše krajevne skupnosti. Svet krajevne skupnosti razpravlja o problemih posameznih društev, vendar pa moramo poudariti, da bo potrebno uresničiti program, katerega je sprejela Republiška konferenca SZDL pod naslovom »Socialistična zveza danes«, ker mestna organizacija SZDL nima nobenega političnega vpliva na dogajanja v kraju, čeprav bi tak vpliv lahko mnogo prispeval k utrjevanju krajevne samouprave.

VPRAŠANJE: Skupščina občine prenaša določene pristojnosti na krajevno skupnost, odborniki razpravljajo o teh vprašanjih na seji skupščine. Kakšna pa je povezava med odborniki obeh zborov in poslanci ter svetom krajevne skupnosti?

ODGOVOR: povezava obstoja v tem, da se vsi odborniki in poslanci udeležujejo seji krajevne skupnosti in da skušajo v ob-

činski skupščini zagovarjati tiste probleme, ki se neposredno nanašajo na dejavnost na območju krajevne skupnosti. Potrebno pa bo, da bo večja povezava ne samo na relaciji odbor-nik krajevna skupnost, ampak tudi med vaškimi odbori, ki obstojajo v Trzinu, Loki, Mengšu in Topolah.

VPRAŠANJE: Referendum o samoprispevku za izgradnjo šolske mreže je dobro uspel. Kakšna stališča je zavzel svet krajevne skupnosti in občani do tega vprašanja?

ODGOVOR: Svet krajevne skupnosti in občani smatrajo, da je treba uresničiti tista stališča, ki so bila sprejeta pred izvedbo samega referenduma. Gradbeni odbor, ki ga je izvolil svet krajevne skupnosti je že pripravil študije za novo lokacijo šole (pod Gobavico) pridobitev zemljišča, skrbi pa tudi za izdelavo projekta same šole. Občani želijo, da bi bili seznanjeni z dotokom sredstev v ta sklad, ker bi tako lahko reševali tudi ostale probleme glede samega šolstva na področju Mengeša. Adaptacija sedanje šole nikakor ne pride v poštev in bo potrebno, da upravni odbor sklada za izgradnjo šolske mreže dokončno določi prioriteten red izgradnje šolske mreže v domžalski občini.

Svet krajevne skupnosti bo skušal navezati stike z vsemi občinskimi in krajevnimi faktorji ter ostalimi krajevnimi skupnostmi, da bi se sam razvoj razvijal tako, kot je začrtan v programu.

Ob tej priliki svet obvešča občane, da lahko dobijo pojasnila glede kakršnihkoli vprašanj na sedežu krajevne skupnosti, da ne bi po nepotrebnem hodili na občinsko upravo ali reševali določene zadeve mimo pristojnih organov v krajevni skupnosti.

Razgovor vodil Kušar Karel.

Delo knjižnice v Domžalah

Občinska matična knjižnica, ki posreduje občanom na področju celotne občine skoraj vse knjige, ki jih izdajo posamezne založbe v Sloveniji, je dobila od ameriške ambasade kot novaletno darilo kompletno enciklopedijo, ki obsega 24 knjig. Ta enciklopedija, pisana v angleškem jeziku z naslovom: **COMP-TOM'S ENCYCLOPEDIA**, je dostopna vsem, ki bi se hoteli seznaniti s posameznimi izrazi in pojmi z vseh področij gospodarskega, družbenega ali človeškega življenja.

Glede obiska v knjižnicah na področju občine lahko ugotovljamo, da je bil interes občanov v preteklem letu za branje knjig zelo velik, saj je bilo v knjižnicah v letu 1969 12.362 bralcev, ki so si izposodili 26.119 knjig in to v Domžalah, Moravčah, Mengšu, Blagovici, Krašnji, Radomljah in Domu počitka v Mengšu. Starostna struktura

bralcev kaže, da je interes za branje knjig posebno med mladino zelo velik, kar je tudi zagotovilo, da bodo ti mladi bralci ostali redni čitatelji tudi v bodoče.

V letu 1969 je bilo nabavljenih 1510 novih knjig, kar pomeni, da je bilo vsaj delno urejeno dopolnjevanje knjižnega fonda. Vendar bo potrebno dobiti še več sredstev iz družbenih skladov za nakup nove literature, saj bo le tako omogočeno, da bodo občani lahko v javni ustanovi dobili tisto knjigo, ki si je ne morejo nabaviti sami, ker so se knjige v zadnjem obdobju močno podražile. Zavedati se moramo, bolj kot doslej, da je knjiga eno tistih sredstev, ki nenehno duhovno bogati človeka in mu daje osnovne pogoje za vključevanje v naš široko razgiban in razvejan samoupravni sistem.

Kje in kdaj lahko dobite knjigo, ki jo želite?

Naši turistični kraji

Radomlje

Radomlje postajajo moderno naselje z vedno številnejšim delavstvom

Dobre 3 km od Domžal leži priljubljena izletniška točka Radomlje, kamor radi zahajajo tudi okoličani, predvsem pa Ljubljanci.

Nadmorska višina kraja je 333 m. Skozi vas teče Mlinšca in Kamniška Bistrica, ki kraj loči od Preserij, kjer stoji nova radomeljska šola in Slovenijales, obrat Radomlje. Kraj je bil nekdanj znan po poljedelstvu, živinoreji, mlinih, mlekarni in opekarni, sedaj pa predvsem po obrtnih in gostinskih lokalih. Pred vojno je bil sedež občine, ki je zajemala področje vasi Dolenje, Hudo, Jasen, Kolovec, Rova, Rudnik, Škrjanče, Volčji potok, Zagorica in Žiče.

Radomlje so cerkveno do lanskega leta, ko je bila ustanovljena župnija Radomelj, spadale pod župnijo Kamnik. Stara cerkev sv. Marjete od katere sta se ohranila le zvonik in prezbitarij (sedaj zakristija) je bila

zgrajena v 2. pol. 15. stol. Prvič se omenja leta 1501, omenja jo pa tudi zapisnik cerkvenih dragocenosti iz leta 1526. Sedanjo obliko je cerkev dobila v 18. stoletju tako, da je bila podrti stara ladja in pravokotno na prvotno os postavljena nova stavba. V cerkvenem stolpu in zakrstitiji so ostanke gotških in poznejše manj uspelih sresk iz 15. do 17. stoletja.

Šola je bila ustanovljena leta 1888. Med vojno je bila požgana. Požgani so bili nekdanji sokolski dom — sedaj Kino, župnišče in nemške barake, zgrajene na preserski strani, kjer je sedaj novo naselje Roje. V novembru 1963 je bila v Preserjah zgrajena sodobna osnovna šola, za celotno področje Radomelj in okolice.

V kraju in okolici je bilo več manjših pekarn, toda največja je bila vsekakor Pavlin-Srajeva, ki je bila ustanovljena leta 1906. To je Opekarna Radomlje, ki je imela že pred vojno krožno peč in potrebne stroje. Letno je porabila 2.000 m³ ilovice. Sredi decembra 1943 je prav tako v tej opekarni pričela s svojim delom prva partizanska tiskarna na domžalsko-kamniškem področju.

Po treh mesecih se je preselila v bunker med Radomljami in Rudnikom. Sedaj ima opekarna zgrajene umetne sušilnice, glikopok je pa mehaniziran. Letno izdelajo 6 milijonov enot (zidnih in stropnih elementov). Slovenijales obrat Radomlje je bila Grajsko-kolovška lesna industrija Stare Feliks, ustanovljena leta 1895. Prvotno je izdelovala le deske in deščice za zaboje, pozneje pa lesno volno in doge za sode. Pred vojno je bil obrat specializiran za izdelavo zabojev in lesenih jermenic.

Za predelavo so porabili ca. 6000 m³ večinoma lastnega lesa. V letošnjem letu so pričeli delati v novi proizvodnji hali. V

glavnem izdelujejo stole, 60 % celotne proizvodnje gre za izvoz, iz mizarne pa kar 90 %. Poleg tega, da predelajo v žagarskem obratu ca. 15.000 m³ hlodovine, kupujejo tudi trd rezan les. Sedaj je v tem sodobnem proizvodnem obratu zaposlenih 420 ljudi.

Kraj je bil znan tudi po mlekarski zadrugi, saj so bile Radomlje središče mlekarstva za vso okolico. Poslopje nekdanje mlekarnice prav sedaj preurejajo v stanovanjsko hišo za stanovalce »Sorzetove« hiše, ki se bo morala umakniti, ko bodo zgrajeni trgovski lokali in stanovanjski prostori, ki jih gradi Gradbeno podjetje Litija.

V kraju je tudi več znanih gostiln, ena najbolj poznanih je vsekakor »Spornova«. Lastnik Ciril Cerar je znal prostore, ki so bili med zadnjo vojno požgani, opremiti z etnografskimi predmeti in so sedaj gostinske sobe spremenjene v etnografski muzej v malem. Gostje, kaj radi posegajo po specialitetah kot so: domači želodec s hrenom, domače salame in klobase v zaseki.

Zadnje čase je prav ta gostilničar znal pritegniti goste z modno revijo, ki jo vsak četrtek ob 20. uri prireja modni kreator Debevc iz Mengša. Za glasbo skrbi Tomaž Habe s svojim ansambлом, poje pa domači sin priznani pevec Matija Cerar.

Poleg te je priznana tudi »Baleževa« gostilna, gostilnica Jože Pogačar in lani odprta Svetlinova gostilna »Pri starem Kovaču«. Se letos pa bo tudi pričel poslovati nov prelep Srajev motel v neposredni bližini Arboretuma Volčji potok, ki ima zadnja leta vse več obiskovalcev.

Prav je, da omenim še Papirnico Količevo in obrat podjetja »Helios« Domžale na Količevem, saj sta oba v neposredni bližini Radomelj. Papirnica Količevo, ki je naslednica Ljubljanske kartonažne tovarne in papirne industrije J. Bonač sin, bo prav letos praznovala 50. letnico svojega obstoja. Ze pred vojno je imela urejeno kalorično centralo, ki je proizvajala posebno paro za sušenje papirja in lepenke. Porabili so 5.300 ton surovin letno. Pred vojno je bilo v tovarni zaposlenih 11 uradnikov in 213 delavcev. Sedaj porabijo ca. 2.600 ton surovin mesečno. Izdelujejo vse vrste kartona in papirja in specialne lepenke. Zaposlenih je približno 700 delavcev.

V nekdanjem mlinu na Količevem je bila leta 1924 ustanovljena Tovarna lakov Ljudevit Marks d. d. Ze takrat so porabili do 250.000 kg surovin. Sedaj je to obrat Kemične industrije »Helios« Domžale.

V bližini Radomelj sta tudi dva znana gradova Črnelo in Češenik. Prvotni grad Črnelo, katerega razvaline so še komaj vidne, je stal na hribčku nad Turniščem. Črnelški grad so zgradili Črnelški gospodje. Eden od teh, Nikolaj Pirso, se omenja že leta 1300. Kasneje je prišel grad v last grofov Lambergov,

nato pa v last Apalternov. Grad je leta 1515 skupaj z upornimi kmeti oblegel dragomeljski graščak Franc Glanhofer. V reformacijski dobi je bil grad zatočišče protestantov. Streljaj daleč od črnelskega gradu stoji grad Češenik, ki spada med najstarejše slovenske gradove. Tudi češeniški gospodje, se omenjajo že leta 1300. Ko je leta 1581 strela razrušila prvotni stolp, so zgradili sedanje grajsko poslopje. Kasneje so bili lastniki grofje Lambergi, pred vojno pa rodbina Urbanc iz Ljubljane.

Oba gradova sta bila med vojno požgana. Sedaj so v obeh nastanjeni delavci kmetijskih posestev, v črnelskem pa tudi delavci Papirnice Količevo.

Radomlje so posebno paznane iz NOB, saj spada kraj med najpomembnejša žarišča vstaje na domžalsko-kamniškem področju. Tu so bili doma znani prvoborci, med njimi tudi prvi komandant Kamniškega bataljona dr. Marjan Dermastja-Urban. Kraj je prispeval velike žrtve v naši ljudski revoluciji. Radomljani so, se oddolžili spominu žrtvam s postavitvijo grobišča v središču Radomelj.

V noči vstaje 27. julija 1941 so bili porušeni trije mostovi čez Kamniško Bistrico. Akcije je izvršila Radomeljska četa.

Stari partizan Pirš Jože-Luka rad vodi mladino po krajih, kjer so bile v času NOB borbe z okupatorji

Prav Radomeljski četi sta 26. septembra 1941 izročila tov. Boris Kidrič in Edvard Kocbek prvi prapor, ki ga je vodstvo osvobodilnega gibanja izročilo svojim borcev. To je bilo v bližini vasi Podmelnik.

V Radomljah so bili rojeni Ivan Belec, sociolog in politični pisatelj (1857—1889). Bil je duhovnik. Bavil se je predvsem s slovenskimi vprašanji. Šibil je politično malomarnost glede narodne nezavednosti ter zagovarjal najprej združenje Slovencev. Slovansko vzajemnost je treba po njegovem pospeševati s proučevanjem jezika, književnosti in zgodovine slovanskih narodov, pri čemer naj bi ruski jezik sprejeli za skupni književni jezik Slovanov

V Domžalah, Kolodvorska 8:
Ponedeljek . . . od 16.—20. ure
Torek . . . . . od 8.—12. ure
Sreda . . . . . od 8.—11. ure
Četrtek . . . . . od 14.—20. ure
Petek . . . . . od 16.—20. ure
Sobota . . . . . od 8.—12. ure

Mengeš, Kidričeva — Kulturni dom — prizidek, II. nadstropje:

Sreda . . . . . od 16.—19. ure
Moravčev: v istih dnevih in urah kot doslej.

V posameznih krajih, kjer že obstajajo področne knjižnice, si lahko izposodiš knjige v istih dnevih in ob času kot doslej, možno pa je, da knjižnica posreduje potujoče kovčke tudi v ostale kraje občine.

Z vašimi željami se lahko neposredno obračate na Občinsko matično knjižnico v Domžalah ali na delavsko univerzo.

Karel Kušar

čitnicah enomesečno prakso v delovni organizaciji, ki jo določijo dajalec štipendije sporazumno z ustreznim samoupravnim organom delovne organizacije in s šolo, ki jo štipendist obiskuje.

13. člen

Štipendist je po končanem šolanju dolžan skleniti delovno razmerje za delovno mesto, ki mu ga nudi dajalec štipendije največ za toliko časa, kolikor časa je prejemal štipendijo. Ponujeno delovno mesto mora ustrezati njegovi strokovni izobrazbi.

Pogodba mora vsebovati rok, v katerem je dajalec štipendije dolžan po končanem šolanju skleniti delovno razmerje. Če štipendist ne sprejme ponujenega delovnega mesta, je dolžan vrniti štipendijo. Rok za vrnitev določi komisija za štipendije in posojila za šolanje. Če dajalec štipendije v določenem roku ne zagotovi delovnega mesta, je štipendist odvezan vseh obveznosti. Če štipendist zaprosi za razrešitev obveznosti zaposlitve, ker namerava nadaljevati šolanje, mu komisija za štipendije in posojila za šolanje lahko ugotovi, če je najmanj s prav dobrim uspehom končal srednjo šolo in s svojim družbenim delovanjem dokazuje tudi svoje moralno-politične kvalifikacije.

II. POSOJILA ZA ŠOLANJE

14. člen

Posojilo je eno izmed sredstev za reševanje socialno-ekonomskega položaja dijakov in študentov.

Posojila se daje za redni študij na šolah druge stopnje, fakultetah, višjih in visokih ter umetniških akademijah.

Posojila se lahko dajejo tudi za strokovno in znanstveno izpopolnjevanje doma in v tujini.

15. člen

Posojila se podeljujejo na podlagi javnega razpisa. Razpis se izvrši vsako leto od 10. do 30. maja in traja do 15. julija. Objavljen mora biti v dnevniku »Delo« in v »Občinskem poročevalcu«. Razpis mora biti poslan vsem osnovnim šolam v občini Domžale in Zavodu za zaposlovanje.

Razpis posojil mora vsebovati:

- vrsto šole,
- dokumente, ki jih mora prosilec predložiti prošnji,
- določilo, da posojilo lahko dobijo samo prosilci iz občine Domžale.

16. člen

Dokumenti, ki jih mora prosilec predložiti prošnji, so naslednji:

- potrdilo o stalnem bivanju na območju občine Domžale,
- potrdilo o poprečnih osebnih dohodkih staršev za zadnje šestmesečje, ki jih izdaja ustreznih delovnih organizacijah,
- potrdilo o premoženjskem stanju prosilca,
- zadnje šolsko spričevalo,
- življenjepis z navedbo števila družinskih članov in števila nepreskrbljenih družinskih članov,
- mnenje razrednega proforskega zbora ali šole (za prosilca iz šol tretje stopnje le-to ni potrebno),
- mnenje ZM ali ZŠJ.

17. člen

Za najetje posojila je potrebno jamstvo. Jamstvo lahko daje fizična oseba, lahko tudi delovna ali družbena organizacija. V posebnih primerih (izredno socialno stanje itd.), o katerih odloča pristojni organ, jamči lahko tudi skupščina občine Domžale.

18. člen

Pogodba se lahko glasi na posojilojemalca, če je ta mladoleten, jo podpišejo starši; v tem primeru ne morejo biti poroki. Če je posojilojemalec polnoleten, so starši lahko poroki, pogodbo pa podpiše posojilojemalec sam.

19. člen

Posojilo lahko dobi samo prosilec, ki stanuje na območju občine Domžale, ob pogoju, da poprečni dohodek na družinskega člana v njegovi družini ne presega 500 din. Pri izbiri kandidatov, ki izpolnjujejo ta dva pogoja, je treba upoštevati kot osnovni kriterij socialno-ekonomski položaj prosilca, pri enakem socialno-ekonomskem položaju pa njegov učni uspeh. V primeru, da ima prosilec zadosten učni uspeh, ima kljub boljšemu socialno-ekonomskemu položaju prednost prosilec z boljšim učnim uspehom.

Pri dodeljevanju se upošteva tudi mnenje razrednega proforskega zbora ali šole in ZM ali ZŠJ.

Pri izbiri kandidatov ima prosilec pravico vpogledati v dokumentacijo, na podlagi katere je bilo dodeljeno posojilo.

20. člen

Višina kredita se določuje na podlagi poprečnih dohodkov na družinskega člana. Poprečni dohodki se izračunavajo za starše in nepreskrbljene družinske člane. Višina dohodka na družinskega člana, ki je merilo za višino kredita, se vsako leto ponovno ugotavlja glede na višino življenjskih stroškov.

Višina posojila za šole druge stopnje:

Poprečni dohodek na družinskega člana	Znesek posojila din
pod 200 din	300
od 200 din do 350 din	210
od 350 din do 500 din	170

Višina posojila za šole tretje stopnje:

Poprečni dohodek na družinskega člana	Znesek posojila din
pod 200 din	300
od 200 din do 350 din	240
od 350 din do 500 din	200

21. člen

Dajalec posojila mora na začetku šolskega leta ponovno preveriti posojilojemalčevo gnotno stanje ter glede na to ponovno določiti višino kredita. Istočasno mora preveriti posojilojemalčev učni uspeh in ustrezno odpisati posojilo, izplačano v zadnjem šolskem letu. Posojilojemalec je za to dolžan predložiti ustrezne dokumente.

Višina odpisov:

	%
odličen uspeh	100
prav dober uspeh	75
dober uspeh	50
zadosten uspeh	—

Dajalec posojila je dolžan vsako leto zvišati posojilo za šolanje za toliko, kolikor so se povečali življenjski stroški.

22. člen

Vse določbe o trajanju, načinu in času izplačevanja ter o podaljšanju izplačevanja ter o podaljšanju izplačevanja posojil so enake ustreznim določbam o izplačevanju štipendij v 10. čl. tega odloka. Dajalec posojila mora spremljati šolanje posojilojemalca, da lahko pravilno ureja svoj odnos do njega. Posojilojemalec je dolžan med šolskim letom in ob zaključku vsakega polletja, oziroma semestra predložiti dokumentacijo o uspešnosti svojega šolanja ali študija. Če dajalec posojila ugotovi, da

posojilojemalec svojih obveznosti do šole ne izpolnjuje pravočasno, mu lahko ustavi izplačevanje posojila in določi rok za odplačilo, razen v primerih, ki ga je pri tem ovirala daljša bolezen in v drugih opravičenih primerih. V neopravičenem primeru mora posojilojemalec posojilo vrniti v celotnem znesku. Rok za odplačilo celotnega posojila določi pristojni organ.

Če posojilojemalec preseže znesek dohodka na družinskega člana, ki je določen v 19. členu, izgubi pravico do posojila. Posojilojemalec prične vračati neodpisani del posojila dve leti po končanem šolanju.

Rok za odplačilo določi organ iz 27. člena tega odloka.

23. člen

Ob pogojih, ob katerih se prosilec podeljuje posojilo za strokovno in znanstveno izpopolnjevanje, odloča organ iz 27. člena tega odloka, ta organ določi tudi višino odpisov.

24. člen

Posojilojemalec mora po končanem študiju neodpisani del posojila v določenem roku vrniti. Posojilo lahko namesto posojilojemalca vrne delovna organizacija, v kateri se posojilojemalec zaposli.

Vračanje posojila se prične dve leti po končanem študiju. Rok za odplačevanje je enak času, v katerem je posojilojemalec prejemal posojilo.

25. člen

Posojilojemalec si lahko sam izbere zaposlitev. Če sprejme zaposlitev, ki mu jo nudi dajalec posojila, se lahko posojilojemalcu odpise celotno posojilo.

III. VIRI FINANČNIH SREDSTEV IN ORGANI ZA RAZDELITEV

26. člen

Sredstva za štipendije in posojila se črpajo iz proračuna oziroma ustreznega sklada.

27. člen

O podeljevanju štipendij in posojil ter o vseh drugih primerih, navedenih v tem odloku, odloča komisija za štipendije in posojila za šolanje, ki jo imenuje svet za vzgojo in izobraževanje. Komisija za štipendije in posojila za šolanje šteje 9 članov, sestavljajo jo predstavniki zbora delovnih skupnosti občinske skupščine, osnovnih šol in občinskega komiteja ZMS in štipendistov in drugih občanov.

Komisija za štipendije in posojila sprejme poslovnik o delu.

28. člen

Prosilec, ki misli, da je bil prizadet njegov pravni interes ali da razpis ni bil opravljen po predpisanem postopku ali da izbrani kandidat ne izpolnjuje z odlokom in z razpisom določenih pogojev, lahko vložijo ugovor zoper izbiro štipendista oziroma posojilojemalca. O ugovoru odloča občinska skupščina.

29. člen

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o štipendijah in posojilih (Uradni vestnik št. 6/66, 1/68 in 9/68).

30. člen

Odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale, uporabljajo pa se od 1. 5. 1970.

Skupščina občine Domžale

Številka: 67-2/70
Datum: 26. 3. 1970

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Albin Klemenc, l. r.

Na podlagi 5. člena zakona o financiranju družbeno političnih skupnosti v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 36/64, 10/65, 43 67, 408/6) in 26., 27. ter 29. člena zakona o izobraževalnih skupnostih in financiranju vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji (Ur. list SRS, št. 8/69) ter 71. člena statuta občine Domžale, je skupščina občine Domžale na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 26. 3. 1970 sprejela

ODLOK

o določitvi stopenj prispevkov in davkov za financiranje vzgoje in izobraževanja v občini Domžale

1. člen

S tem odlokom se določi stopnja občinskih prispevkov in davkov za financiranje vzgoje in izobraževanje v občini Domžale.

2. člen

Sredstva za financiranje vzgoje in izobraževanja v občini Domžale tvorijo:

del prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, del prispevka od kmetijske dejavnosti, od samostojnega opravljanja obrti in drugih gospodarskih dejavnosti, od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav ter del davka od prometa blaga na drobno.

3. člen

V letu 1970 znašajo stopnje prispevkov in davkov za izobraževanje:

	%
1 — Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja iz gospodarstva	2,66
2 — Prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja izven gospodarstva	2,66
Za enak odstotek se za leto 1970 zniža stopnja občinskega prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki je določena v 1. členu odloka o spremembi odloka o prispevkih in davkih občanov občine Domžale (Ur. vestnik 1/70).	
3 — Prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti	55,44
4 — Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti	55,44
5 — Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih dejavnosti, ki se plačujejo pavšalno ali v odstotku od kosmatega dohodka	55,44

6 — Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev	55,44
7 — Prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic patentov in tehničnih izboljšav	55,44
8 — Občinski prometni davek od prometa blaga na drobno (razen alkoholnih pijač)	55,44
9 — Občinski prometni davek od alkoholnih pijač v trgovini	55,44
10 — Občinski prometni davek od alkoholnih pijač v gostinstvu	55,44
11 — Občinski prometni davek na malo	55,44

4. člen

Sredstva, zbrana po določbah 3. člena tega odloka, pripadajo Temeljni izobraževalni skupnosti Domžale za financiranje vzgoje in izobraževanja, v skladu z določili 27. in 28. člena zakona o izobraževalnih skupnostih in o financiranju vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji.

5. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem vestniku občine Domžale, uporablja pa se od 1. 1. 1970.

Številka: 420-3/70
Datum: 26. 3. 1970

Predsednik
skupščine občine Domžale:
Albin Klemenc, l. r.

Druga seja občinske skupščine v marcu

26. marca je bila že druga seja občinske skupščine v tem mesecu, kajti do konca marca je bilo treba sprejeti proračun občine za tekoče leto. Po temeljnih in obširnih razpravah o osnutku proračuna, ki so se pričele že lanskega novembra, je svet za finance pripravil dokončen predlog in ga predložil v razpravo in sprejetje občinski skupščini. Predlog proračuna so predhodno obravnavali zbori volilcev, posamezni sveti in ostali proračunski potrošniki. Vsi so postavljali svoje zahteve in potrebe in potrebno je bilo mnogo usklajevalnega dela, saj je bilo kar za 600 milijonov več potreb, kot jih je bilo mogoče spraviti v okvir proračuna za tekoče leto. Skupaj predvideva proračun dve milijardi 515 mio SD dohodkov in prav toliko izdatkov. Od tega je eno milijardo 106 milijonov SD namenjenih za financiranje vzgoje in izobraževanja v okviru temeljne izobraževalne skupnosti, ki so dobila v letošnjem letu od celotnih dohodkov na lanski plan skoraj 20% več sredstev. V glavnem pa so za kritje potreb proračunske potrošnje zagotovljeni isti viri dohodkov kot v preteklem letu. Spremenjena je le stopnja prispevka iz osebnega dohodka, ki je bila povečana od 4,50 na 4,80%. Ta prispevek je tudi glavni vir dohodka proračuna. Mimo tega so pri oceni dohodkov proračuna sestavljavci računali s povečanim številom za-

poslenih ter s porastom osebnih dohodkov, kakor tudi s povečanim obsegom poslovanja in večjim prometom v trgovini, gostinstvu in obrti.

Pri načrtovanju izdatkov je bil upoštevan realen program potreb TIS, ki je bil že pripravljen v okviru proračunskih možnosti, pa tudi potrebe drugih proračunskih potrošnikov je bilo treba spraviti v okvir predvidenih dohodkov proračuna: sicer pa je bilo izhodišče za izdatke lanskoletna realizacija, upoštevane so bile le povečane potrebe za narodno obrambo, krajevne skupnosti in ceste. Zaenkrat so sredstva za potrebe KS in ceste predvidena v proračunu le v globalu, ki predstavlja skupaj okoli sto milijonov starih dinarjev, to pa pomeni solidno osnovo za krepitev krajevnih skupnosti in za vzdrževanje občinskih cest. Za oboje bo treba po predhodni obravnavi s predstavniki krajevnih skupnosti in komunalnim podjetjem pripraviti ustrezen ključ za razdelitev. O tem je seznanil odbornike Sandi Rihtar, predsednik sveta za finance, v svojem uvodu v razpravo o občinskem proračunu. Tudi predsednik skupščine je opozoril na nekatere bistvene elemente proračuna in v zvezi s tem ugotovil, da proračun tudi letos ne bo pokrival vseh proračunskih potreb, temveč bo v glavnem zagotovil izdatke v višini izdatkov v preteklem letu. Na podlagi dobro pripravljene-

ga predloga, ki ga je predložila TIS, je bila za financiranje šolstva in otroškega varstva zagotovljena nekako zadovoljiva vsota. Nadalje zagotavlja proračun pokritje obvez do kreditov in drugih obveznosti, ki jih je prevzela občina v lanskem in preteklih letih, med tem ko tudi v letošnjem proračunu niso zagotovljena sredstva za negospodarske investicije. Za te naj bi se zagotovila sredstva v okviru proračuna, če bodo dohodki proračuna pritekali bolj, kot so programirani. Vsekakor bi bilo razveseljivo, če bi zaradi tega mogla občinska skupščina v zadnjem četrtletju razpravljati o rebalansu proračuna. Nato je dobri dve in pol uri tekla razprava okoli predloga proračuna. 18 odbornikov se je oglasilo k razpravi v glavnem s konstruktivnimi predlogi. Odbornika Rudolfa Osolina je zanimalo, kako je z zemljišči, ki naj bi jih odstopil Agrokombinat v zamenjavo za zemljišča, ki jih bodo lastniki odstopili za rekonstrukcijo moravške ceste. Potrebna bodo še nadaljnja prizadevanja predstavnikov občine, da bo ta kmetijska organizacija brezplačno odstopila površine zemlje, kot jih je brez kakršnihkoli obveznosti tudi prevzela. Odbornik Osolin se je zanimal še za sredstva za izvajanje programa za pospeševanje kmetijstva in prav tako tudi Franc Stošičky, ki bo do prihodnje seje pripravil podatke o tem, koliko bodo sosedne občine dolo-

čile. Tudi Ivan Vidic se je pridružil diskutantom po tem vprašanju, enako Mavricij Orehek, ki je med drugim ugotovil, da so predvidena proračunska sredstva dejansko že tudi porabljena, in to za brezplačno osemenjevanje in za že izvedeno organizacijo tečaja za kmetijske proizvajalce. Isti odbornik je nato z vprašanjem, kako je s sredstvi za izvajanje programa zdrave pitne vode, načel razpravo po tem vprašanju, za katerega rešitev se je zavzemal tudi odbornik Albin Penič. Albin Pavlin, direktor Komunalnega podjetja Domžale, ki izvaja ta program, je seznanil odbornike z dosedanjimi deli in uspehi. Doslej je bilo za njegovo realizacijo vloženi že prek 200 milijonov S dinarjev, sedaj pa pridejo na vrsto najbolj razseljena območja, to je območje Krtna, Moravče, Gorjuša, Krumperk, Brdo pri Ihanu in druga. Za to pa bo treba zbrati nadaljnjih 200 mio SD, in to s prispevki prebivalstva, občine in komunalnega podjetja. Nadaljnji predmet razprave, ki jo je načel odbornik Jože Knep, je bila razdelitev sredstev, ki so predvidena v proračunu za krajevne skupnosti. Razdelitev naj bi se izvedla na podlagi instrumentov, ki naj bi bili vzpodbudni za KS in njihovo nadaljnje delo. Eno od meril naj bo med drugim aktivnost KS, koliko je že sama zbrala sredstev za potrebe na svojem območju, nadalje bi se za osnovo lahko

upoštevala tudi višina davčnega predpisa, pa tudi število prebivalcev in po mnenju republiškega poslanca Ceneta Maticiča tudi gospodarnost posamezne krajevne skupnosti. Vsekakor naj bo za sestanek, na katerem se bodo razdeljevala sredstva posameznim KS pripravljenih več variant. Skrajni rok za organizacijo tega sestanka naj bi bil 15. april, do tedaj pa bi se morale tudi KS in komunalno podjetje dokončno sporazumeti, katere občinske ceste bodo vzdrževale krajevne skupnosti in katere komunalno podjetje. Predsednik sveta za prosveto in kulturo dr. Miro Stiplovšek je v imenu sveta soglašal s predlogom proračuna, vendar s tem, da bo realiziran tudi družbeni dogovor, po katerem bi kulturno-prosvetna dejavnost dobila še dodatna sredstva. Opozoril je na precej okrnjena sredstva za spomeniško varstvo ter pojasnil zahtevo sveta za prosveto in kulturo za imenovanje novega programskega odbora za dvorano komunalnega centra v Domžalah. V njem naj bi bile zastopane vse dejavnosti, tudi gospodarstvo; imeti pa bi morali tudi jasno določene pristojnosti. Zlato Repnik se je zavzemal za višjo dotacijo občinskemu gasilskemu skladišču za oziroma na naloge in vlogo gasilske organizacije v okviru splošne ljudske obrambe. Na vprašanje Antona Repovža, kje bodo zagotovljena sredstva za ureditev cestnih odsekov na zvezni cesti za vhod v Domžale, je predsednik skupščine menil, da bodo morale za uresničitev tega načrta prispevati vse firme v Domžalah, saj gre pri tem za povečanje njihovega prometa in s tem tudi zaslužka, pa tudi za povečanje sredstev občinskega proračuna. Tudi sicer bo morala stalna skrb skupščine in njenih organov in vseh drugih dejavnikov, da se bodo proračunski dohodki v predvideni višini dejansko tudi ustvarili, po možnosti celo v večjem obsegu, kot so bili planirani. Predsednik občinskega sodišča, sodnica za prekrške ter občinski javni tožilec so utemeljevali svoje predloge proračuna, o katerih bo svet za finance ponovno sklepal in v okviru možnosti zagotovil ustrezna sredstva za njihovo nemoteno delovanje. Ob zaključku razprave je opozoril predsednik skupščine še na druge nujne akcije, ki jih bo treba podvzeti na področju komunalne ureditve in ki bodo prav tako zahtevale angažiranje tudi občinskih sredstev. Tako bo treba misliti na izgradnjo kanalizacijskega omrežja, na ustrezno elektrifikacijo naselij, treba se bo domniniti glede asfaltiranja čimveč kilometrov občinskih cest in o drugih nujnih potrebah na komunalnem področju. Zahvalil se je za uspešno opravljeno delo za sestavo predloga proračuna vsem, ki so pri tem sodelovali. Mimo odloka o proračunu za leto 1970 je skupščina nato so-

glasno sprejela tudi odlok o določitvi stopenj prispevkov in davkov za financiranje vzgoje in izobraževanja v tekočem letu.

Sledila je analiza zborov volivcev, ki so potekali od druge polovice meseca februarja do srede meseca marca. Občani so med drugim obravnavali osnutke proračuna ter smernice gospodarskega in družbenega razvoja občine. Analizo zborov je podal podpredsednik skupščine Ivan Vidali, ki je seznanil odbornike s problematiko, o kateri so razpravljali zbori volivcev. Splošna težnja zborov volivcev je bila krepitev krajevnih skupnosti in več sredstev za ceste in komunalne naprave. Od teh so bile na prvem mestu ceste, nato vprašanje vodovoda, avtobusna postajališča, trafopostaje, javna razsvetljava in druge. Precej zborov volivcev je razpravljalo tudi o kmetijstvu, obrti, o trgovini oziroma preskrbi, medtem ko volivci niti na enem zboru niso razpravljali o vprašanih s področja tako imenovanih družbenih služb. Na splošno so zbori volivcev dobro uspeli, bili so tudi dobro obiskani in v večini primerov so jih odborniki tudi dobro vodili. Predsednik skupščine je opozoril na nekatere probleme, ki so jih zbori volivcev ponovno obravnavali, ki pa bi se z več volje krajevnih činiteljev dali že odpraviti. V zvezi s tem je pohvalil prizadevnost nekaterih krajevnih skupnosti, ki so že marsikatero probleme rešile v svoji pristojnosti, zato bo tudi dolžnost skupščine, da bo predvidoma pomagala krajem, ki so že sami največ kar se je dalo, napravili.

Prečiščeno besedilo odloka o štipendijah in posojilih za šolanje je bila nadaljnja točka dnevnega reda seje skupščine. Franci Gerbec, predsednik komisije za štipendije, je orisal stanje na področju štipendiranja v delovnih organizacijah. Te štipendirajo skupaj 97 dijakov in študentov, medtem ko daje občinska skupščina 56 štipendij in posojil. Ugotovil je, da se je stanje na tem področju v primerjavi s preteklimi leti popravilo, vendar pa bi morale še tudi druge delovne organizacije posvetiti temu vprašanju več pozornosti. Doslej je tudi to eden od vzrokov, da občina Domžale še vedno zaostaja za republiškim in zveznim povprečjem glede kadrov, zlasti glede kadrov z visoko in višjo izobrazbo. To težnjo kaže na žalost tudi sedanja smer štipendiranja. Negativno je tudi to, da mnoge delovne organizacije, ki že doslej štipendirajo, za naslednja leta ne predvidevajo novih štipendij. To pa vsekakor ni v skladu s stališčem komisije za štipendije, da je treba vsem sposobnim mladim ljudem omogočiti šolanje oziroma študij. V zvezi s tem bo treba v okviru srednjeročnega programa razvoja občine planirati po-

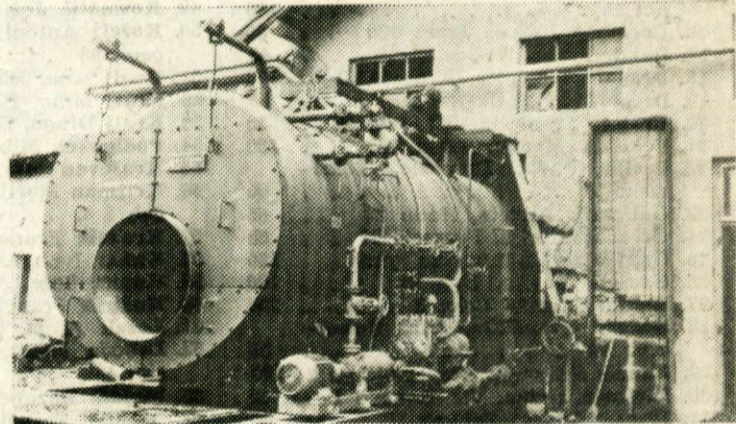
trebe po kadrih tako za gospodarstvo kot za potrebe družbenih služb. Komisija za štipendije ter svet za vzgojo in izobraževanje bosta v kratkem predložila plan štipendij in posojil za letos kot tudi za obdobje do leta 1975. V skladu s to politiko občinske skupščine in delovnih organizacij pa bo treba v bodoče zagotoviti več sredstev, saj gre za bistvene pogoje za hitrejši razvoj občine kot celote. V razpravi se je nato odbornik Janez Cerar pridružil ugotovitvam glede štipendiranja študentov na višjih in visokih šolah ter predlagal ustrezno dopolnitev odloka, s katero naj bi se zagotovila pri izbiri kandidatov prednost za posilce iz domače občine. Stane Laznik je predlagal nekatere stilistične popravke ter se zavzemal za to, da bi se štipendije podeljevale predvsem tistim, ki so socialno šibki, medtem ko naj bi bilo posojilo bolj namenjeno drugim študentom in dijakom. Okoli tega se je razvila daljša razprava, v kateri se je razčistila vloga štipendije oziroma posojila. Štipendija je namreč še vedno instrument, s katerim naj bi za določeno področje zagotovili kadre, ki jih primanjkuje, medtem ko je posojilo denarna pomoč za šolanje, ki jo posojiljemalec prične vračati dve leti potem, ko je stopil v delovno razmerje. Po mnenju predsednika skupščine je treba pri tem nujno gledati tudi na strukturo teh kadrov, kajti doslej nadaljuje šolanje le malo ljudi iz delavskih in kmečkih vrst. Tudi v bodoče naj bi podeljevanje štipendij in posojil šlo prek mladinske organizacije in po mnenju Petra Gubanca tudi prek krajevnih skupnosti, ki poznajo razmere posameznih prosilcev. Sicer pa so, po mnenju odbornika Janeza Cerarja, določbe odloka v skladu s sodobnimi metodami kadrovske politike in upoštevajo tržne zakonitosti na področju kadrov. Zato ga je skupščina z večino glasov odbornikov tudi sprejela.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja je skupščina

nato sprejela naslednje zaključke. Ker je potekla mandatna doba dosedanji komisiji za vprašanja invalidov in borcev NOV je bila imenovana nova, v katero so bili imenovani: Leopold Aleš, Marija Dimic, Božena Habjan, Slavko Korošec, Štefka Mazovec, Lenčka Močnik, Tone Orehek, Ivan Redenšek, Franc Vehovec, Jernej Vrenjak in Franc Žun. Komisija bo na prvi seji izvolila svojega predsednika. Namesto pokojnega Jožeta Otolanija je bil nato v upravni odbor sklada za izgradnjo šolske mreže imenovan inž. Lado Simončič, republiški poslanec, v svet Komunalnega podjetja Domžale pa prav tako namesto pokojnega Otolanija, Ivan Korošec iz Moravč. Marjan Kaliman je bil namesto Antona Ferenca imenovan v svet za splošne zadeve.

Nadalje je imenovala skupščina posebno koordinacijsko telo za pospeševanje krvodajalske dejavnosti v občini, ki ga sestavljajo: predsednik Jernej Lenič, člani: Albin Klemenc, Aleksander Skok, Ivo Sonc, Franc Gabrovšek, dr. Peter Cerar, Marjan Bolhar, Milena Orel in dr. Miran Celestina. Ta odbor naj bi skrbel za to, da bi bila krvodajalstva nek družbeni dogovor, ki naj bi še bolj veljal kot tisti, na podlagi katerega se zbirajo denarna sredstva. To je podčrtal Jernej Lenič, predsednik občinskega odbora Rdečega križa Domžale, v svojem uvodu v razpravo krvodajalstvu v občini.

V zvezi s tem je občinski odbor Rdečega križa predložil skupščini ustrezna priporočila, ki vsebujejo tudi problematiko, na katero je opozoril odbornik Pavel Šimenc, da bi bilo namreč zaradi krvodajalstva čimmanj odstotnosti z dela, da bi tudi pacienti dobivali kri za stonj in da bi se v krvodajalski akciji odzvali vsi zdravi ljudje v nekem podjetju in ne le delavci iz proizvodnje. V razpravi je sodelovala še Vida Bogataj, odbornik Štefan Horvat in Peter Gubanc. Na njegov predlog so

Oljarna na viru je dobila nov parni kotel, ki bo odpravil ozko grlo pri proizvodnji pare in s tem omogočil povečanje produkcije za 25 %

se odborniki po zaključeni razpravi odločili, da se bo vsak v svoji delovni organizaciji odzval pozivu za odvzem krvi in s tem najučinkoviteje prispeval k uspehu krvodajalske akcije v občini.

Jožetu Kosmaču je nato skupščina ob njegovi 50-letnici za njegovo dolgoletno družbeno-politično delo podelila pismeno priznanje občine Domžale.

Na predlog komisije za statute delovnih organizacij je

nato skupščina soglasno potrdila statut Komunalnega podjetja Domžale. Pri »vprašanih in predlogih« pa je odbornik Franc Zupan postavil vprašanje v zvezi s finančnim načrtom sklada za urejanje mestnih zemljišč. Krajevna skupnost Preserje se namreč ne strinja z dosedanjim predlogom finančnega načrta omenjenega sklada. Predsednik sklada Andrej Pangeršič je spomnil na postopke v zvezi s pripravo predloga finančnega

načrta sklada. Vse krajevne skupnosti na območju, na katerem se pobira prispevek za mestna zemljišča so bile namreč pravočasno povabljeni, naj pripravijo svoje predloge za uporabo zbranih sredstev oziroma prispevka za mestna zemljišča. V razpravi so odborniki nakazali vrsto predlogov za pravičen in objektivni predlog finančnega načrta sklada, ki naj bi financiral predvsem stvari, ki

so ekonomsko najbolj upravičene glede na to, kje se objekt nahaja, da je le na območju, kjer se pobira prispevek za mestna zemljišča. Te in še druge konstruktivne predloge odbornikov naj bi upošteval upravni odbor sklada za urejanje mestnih zemljišč pri sestavi finančnega načrta za tekoče leto in za daljše prihodnje obdobje finančnem načrtu tega sklada bo skupščina razpravljala na seji v mesecu aprilu.

Družbena materialna pomoč starim in za delo nezmožnim

Občina je po ustavi in občinskem statutu dolžna zagotoviti sredstva za življenje starim in za delo nezmožnim osebam, ki so brez sredstev za preživljanje. Po naši zakonodaji se smatra, da občan ni pridobitno sposoben, če je bolan, telesno ali duševno težko prizadet ali starejši od 65 let (moški) oziroma 60 let (ženske). Občina je dolžna pomagati tistim, ki nimajo premoženja oziroma svojcev, ki so jih dolžni preživljati ali jih ti niso zmožni preživljati.

Sredstva zagotavlja občina v proračunu kot stalne socialne podpore, enkratne socialne podpore, rejnine, oskrbnine v domovih za stare in v specializiranih zavodih. Upravičenost do stalne socialne podpore ugotavlja posebna komisija sveta za socialno varstvo in zdravstvo. Pri tem se opira na ugotovitev referenta za socialno varstvo, mnenje tiste krajevne skupnosti, kjer je prosilec doma ter na določbe občinskega odloka, kjer so določena merila in kriteriji.

Sedaj prejema stalno socialno podporo:

1. Avbelj Cecilija, Peče 6	150
2. Avbelj Minka in Ivana, Podgorica 5	160
3. Batič Stanko, Kompolje 7	100
4. Pergar Marija, Blagovica	250
5. Bergant Marija, Skocijan 7	100
6. Birk Marija, Dole pri Kraščah 5	80
7. Bizilj Stanislav, Radomlje 40	20
8. Bizilj Terezija, Preserje 89	80
9. Bizilj Valentina, Moravče 58	100
10. Bolta Amalija, Domžale, Koldvorska 8	90
11. Bramar Marija, Trzin 186	65
12. Brodar Ivan, Krašnja 9	25
13. Cander Ana, Rodica 29	104
14. Bučevc Slavka, Lukovica	100
15. Cizerle Alojz, Mengeš, Ropretova pot 1	100
16. Černigoj Jožica, Trzin 130	60
17. Dejak Franc, Nožice 45	45
18. Dragar Apolonija, Krašnja 21	108
19. Drčar Marija, Brezovica 1	50
20. Drobne Franciška, Krašnja 12	50
21. Fekonja Marija, Trzin 145	130
22. Freljih Pavli, Domžale, Železniška 2	60
23. Gaberssek Angela, Hudo 23	65
24. Grčar Viktorija, Preserje 77	60
25. Grilj Maks, Limbarska gora	130
26. Grošelj Marija, Dob 33	100
27. Habjan Marija, Loka 5	150
28. Hafner Franciška, Vir, Bukovčeva 42	50
29. Hančič Antonija, Vir, Šubičeva 2	100
30. Hiršman Nežka, Vir, Robova 1	80
31. Hrasar Andrej, Zaboršt 16	60
32. Hribar Kunigunda, Brdo pri Ihanu 7	150
33. Hudmalj Marija, Podsmrečje	100

Nekaterim prosilcem je bila odobrena socialna podpora zato, da so iz tega naslova lahko zdravstveno zavarovani. Kolikor so brez zdravstvenega varstva in premoženja, mora sicer stroške zdravljenja plačati občina (nosečnice, alkoholiki in podobno).

V decembru 1969 je bila opravljena revizija socialnih podpor. Ob reviziji, ki mora biti opravljena vsako leto, je skušala komisija ugotoviti, če so se pri katerem od prejemnikov socialne pomoči življenjski pogoji spremenili v toliko, da ni več upravičen do družbene pomoči. Komisija ima težko nalogo, ker mora upoštevati, da mora z odmerjenimi sredstvi pokriti najnujnejše potrebe. Zato mora marsikatero prošnjo zavrniti. V veliko pomoč bi ji bila objektivna mnenja krajevnih skupnosti. Pri letošnji reviziji pa krajevne skupnosti Blagovica, Češnjice, Dragomelj-Pšata, Ihan in iz Moravške doline sploh niso odgovorile na naše pozive.

34. Huht Vincencija, Domžale, p. ležeče	150
35. Ižanc Angela, Sr. Jarše 32	60
36. Jeretina Marija, Prikernica 11	100
37. Kavčič Franc, Mengeš, Prešernova 30	150
38. Kavka Mira, Ihan 74	160
39. Klander Marija, Sp. Javoršica 8	80
40. Klinc Ivana, Sentpavel 3	50
41. Podstudenski Marija, Trzin	130
42. Kobiljšek Angela, Vrhpolje 23	130
43. Kocjančič Antonija, Sentvid	60
44. Kokalj Marija, Domžale, Studljanska 24	60
45. Koncilija Marija, Češnjice	40
46. Koprivšek Franciška, Zlatenek 8	86
47. Korošec Albina, Dole pri Kraščah 27	108
48. Kosmač Franc, Drtija 40	130
49. Kosmatič Jožica, Turnše 2	30
50. Koželj Antonija, Mengeš, Kidričeva 53	150
51. Kralj Ana, Blagovica 20	70
52. Kralj Miha, Blagovica 20	70
53. Kralj Drago, Domžale, Savska 28	60
54. Podboršek Miha, Mengeš, Loka 7	100
55. Kraševc Marija, Jelša 8	150
56. Križman Marija, Selo pri Moravčah 1	60
57. Krušnik Franc, Zg. Javoršica	130
58. Kuhar Ivan, Dob 19	78
59. Kumer Jože, Albina, Moravče	180
60. Kuštrin Franciška, Trojane	130
31. Lešak Alojz, Sentožbolt 5	70
62. Laboda Janez, Domžale, Sejmiška 4	80
63. Majdič Elizabeta, Sp. Loke 19	100
64. Majdič Franciška, Češnjice pri Moravčah	180
65. Matjan Angela, Alojzija Podmilj 12	260

66. Mav Francka, Domžale, Kamniška c. 13	150
67. Močnik Lovro, Titov trg 6, Domžale	15
68. Oražem Alojzija, Radomlje n. h.	130
69. Orehek Angela, Limbarska gora 5	50
70. Orehek Terezija, Goričica pri Ihanu 10	75
71. Osolnik Rozalija, Limbarska gora 4	50
72. Otolani Matilda, Moravče 25	180
73. Pajer Marija, Krtina 52	120
74. Pavkovič Mirko, Vinje	15
75. Pergar Marija, Blagovica 5	150
76. Pestotnik Jožefa, Češnjice	100
77. Kosmač Milka, Moravče	60
78. Peterka Marija, Valentini, Prikerinica 2	200
79. Pirc Marija, Podgorica 2	80
80. Pirnat Ana, Trzin 55	80
81. Pirnat Miha, Loka 69	30
82. Piskar Franciška, Pšata 10	100
83. Planinc Antonija, Sentožbolt 1	130
84. Pogačar Jakob, Trnovče 8	130
85. Pogačar Janez, Domžale, Indistrijska	70
86. Pogačar Marija, Vir Umekova 3	60
87. Poljšak Martina, Dešen 9	150
88. Rahne Vinko, Rača 3	120
89. Ravnikar Ivana, Rodica 12	130
90. Ravnikar Marija, Radomlje 44	15
91. Razoršek Ivana, Peče 35	80
92. Razoršek Pavla, Peče 35	80
93. Repanšek Ivana, Domžale, Masljeva 7	20
94. Repnik Slavko, Radomlje 37	120
95. Rokavec Franciška, Zlatenek 5	97
96. Rokavec Marija, Zlatenek 5 b	65
97. Sajovic Franciška, Radomlje 80	60
98. Sešek Ivana, Loka pri Mengšu 25	100
99. Skok Franciška, Loka 10	130
100. Slapar Antonija, Trnovče 13	60
101. Slapar Marija, Rafolče 31	50
102. Slapar Marija, Trnovče 10	30
103. Slapar Pavla, Vinje 11	86
104. Slapar Rotija, Dob	130
105. Gostič Ivanka, Domžale	60
106. Smerke Silvo, Bišče pri Ihanu 18	30
107. Smrkolj Marija, Hribi 14	130
108. Sopotnik Alojzija, Trnjava 24	100
109. Starin Franciška, Trzin 182	120
110. Strehar Anton, Trzin 133	50
111. Strehar Marija, Krašnja 3	108
112. Šinkovec Barbara, Hribi 3	100
113. Škrjanc Ana, Škrjančevo 1	50
114. Škrjanc Marjeta, Nožice 8	120
115. Šlebir Kristina, Trzin 173	100
116. Šoren Anton, Podrečje 5	180
117. Suštar Anton, Jože, Maks, Mengeš, Cesta OF	250
118. Tič Marija, Drtija 13	50
119. Toman Ana, Krašnja 10	60
120. Toman Matevž, Krašnja 10	120
121. Tomc Terezija, Homec 84	100
122. Trampuž Angela, Dobeno 4	104
123. Uštar Egidija, Dešen 12	120
124. Učakar Justina, Depala vas 47	150
125. Vajde — bratje, Blagovica 29	150

126. Velkavrh Ivana, Sr. Jarše 39	50
127. Grilj Jakob, Moravče 10	119
128. Vrečar Pavla, Stegne 11	78
129. Vrečar Valentin, Stegne 11	78
130. Zabret Ivana, Mengeš, Veselovo nabrežje	120
131. Zalokar Elizabeta, Mengeš, Gorenjska 5	78
132. Zor Peter, Center za reh. Skofja Loka	35
133. Žagar Jože, Domžale, Antona Skoka 2	80

Dijaške podpore:	
1. Cerar Veronika, Moravče 12	120
2. Galič Dana, Domžale, Ljubljanska 24	100
3. Košak Jožica, Dom Anice Cernejeve	120
4. Prošenc Polona, Preserje	130
5. Ribič Danica, Dešen 23	100
Oskrbnine	
1. Habjan Stane, Domžale, Krakovska 3	200
2. Hančič Antonija, Vir, Šubičeva 2	100

3. Hančič Stanko, Vir, Šaranovičeva 2	200
4. Colnar Franciška, Depala vas	200
5. Hribar Marija, Goričica 19	200
6. Branko Lucija, Pšata 20	300
7. Korošec Marija, Mengeš	150
8. Logar Alojz, Domžale, Kidričeva 5	70
9. Markič Iva, Mala Loka 14	350
10. Mazovec Ana, Domžale, Zupancičeva 1	200
11. Zganc Janez, Homec 19	250
12. Šinko Anica, Homec 95	200
13. Kosmač Jožefa, Limbarska gora	50

Novice iz krajevne skupnosti Dragomelj - Pšata

Precej časa že ni bilo nobene novice objavljene v našem občinskem glasilu iz jugovzhodnega predela naše občine, to je iz KS Dragomelj - Pšata. Vendar je tudi tu marsikaj, kar je vredno, da bi bilo objavljeno. S tem člankom želimo našim občanom povedati, kako marljivi ljudje živijo tu, ljudje, ki dnevno snujejo načrte - kako bi izboljšali komunalne naprave v kraju.

Pred tremi leti je bila električna napetost na omrežju v Dragomlju tako slaba, da niti radia ni bilo moč poslušati ob vsakem času, da o delu drugih strojev niti ne govorimo. Občani so na zborih volivcev zahtevali izboljšanje stanja. To je bilo zapisano v zapisnikih, električna napetost pa je bila vedno slabša. Končno je zadevo resno začel reševati odbor KS pod predstvom Miha Kepica, ki je v ta namen imenoval posebno petčlansko komisijo na čelu s predsednico Mari Grčar. Komisija je v sodelovanju s podjetjem ELEKTRO LJUBLJANA - okolica sklenila dogovor o zgraditvi novega transformatorja v Dragomlju. Že v nekaj mesecih je sredi vasi stal novi transformator, ki je v ponos in zadovoljstvo vaščanov. Stroški gradnje so znašali 120.000 N din. Dragomljani so prispevali 55.000 novih dinarjev, drugi del pa podjetje ELEKTRO LJUBLJANA - okolica.

Z odpravo tega problema je na željo vaščanov Dragomlja in Pšate - odbor KS imenoval drugo komisijo, ki naj bi rešila vprašanje vodovoda. Komisija, ki ji je predsedoval France Banko, se je dogovorila s podjetjem Vodovod Domžale, ki je v glavnem delo dokončalo. V večino hiš že teče voda iz pip in stari vaški vodnjaki so odslužili. Le šest hiš v Dragomlju, ki so na desnem bregu potoka Pšate, še ni priključenih. Upajmo, da bo to letos narejeno. Lastniki imajo podpisane pogodbe in so del prispevka že plačali. Na Pšati niso priključen na vodovodno omrežje tri hiše, ker so od strnjenege naselja oddaljene 400 metrov. Tudi rešitev tega vprašanja se ne bo predolgo zavlekla, posebno ker so lastniki pri-

pravljene z delom prispevati več - kakor so po pogodbi dolžni. Odbor KS pa računa na polno razumevanje Komunalnega podjetja Domžale.

Čeprav se vodovod ni docela zgrajen, pa je že v teku tretja akcija, ki je za obe vasi velikega pomena. V letošnjem marcu se je odbor KS skupno z osmimi interesi dogovoril s PTT podjetjem Ljubljana o zgraditvi telefonskega priključka iz Domžal do interesentov v Dragomlju in Pšati. Interesi morajo prispevati 50.000 N din, kar vsekakor ni malo.

Nepravično bi bilo, če ne bi omenili tudi PGD Pšata - Dragomelj, ki pod predsedstvom Valentina Janežiča uspešno premaguje težave. V letu 1969 si je društvo nabavilo, z delno pomočjo OZG Domžale, novo brizgalno znamke Rosenbauer, ki je stala 18.000 N din in je sedaj ponos društva. Večino sredstev so prispevali vaščani obeh vasi s prostovoljnimi prispevki - predvsem pa članov - gasilcev.

Seveda pa komunalni problemi s tem še niso rešeni. Električna napetost na Pšati je enaka - kakor je bila svoj čas v Dragomlju. Komisija pri KS, ki dela pri reševanju tega vprašanja, upa na doledno rešitev - saj so vaščani pripravljene denarno pomagati in računajo na razumevanje podjetja ELEKTRO LJUBLJANA - okolica.

Najnujnejši problem KS pa je asfaltiranje ceste Šentjakob - Pšata - Dragomelj. Stroški za asfaltiranje ceste so previsoki, da bi to zmogli vaščani sami. Ker je del te ceste na terenu občine Bežigrad, je ta v svojem proračunu za leto 1970 že zagotovila 200.000 N din za asfaltiranje svojega odseka. Postavila pa je pogoj, da isto stori tudi občina Domžale. Ker so vaščani Dragomlja in Pšate v zadnjih treh letih sami prispevali ca. 190.000 N din za reševanje komunalnih naprav na področju svoje KS in pri tem niso postavljali zahtev po pomoči družbenih sredstev - sedaj upravičeno pričakujejo pomoč skupščine občine Domžale, da jim pomaga rešiti ta najbolj pereči problem.

Pavel Peterka

Aktualni komentar

Preskrba z mesom vedno bolj kritična

Na trgu živine in mesa smo doživeli v zadnjih letih takšna nihanja, da so posledice skoraj katastrofalne, zlasti na področju govedoreje. Število govedi se je v Sloveniji zmanjšalo v zadnjih dveh letih za skoraj 100.000 glav. Naš trg živine in mesa se je porušil pod težo nekaterih razlogov zunanje in notranje narave. Zlasti velike ovire v izvozu živine in mesa v države Zahodne Evrope, na katerem je temeljila izgradnja nekaterih velikih farm govedi in prašičev v naši republiki so povzročile velike izgube kmetijskih proizvajalcev. Tudi odkupne cene živine na domačem trgu so padle na najnižjo raven v zadnjih desetletjih pa čeprav se to ni prav nič poznalo v maloprodajnih cenah mesa v tistem času (leta 1968). To je povzročilo izprazenje mnogih hlevov in preusmeritev na druge proizvode, čeprav zanje ni bilo mnogokrat ugodnih pogojev. Taka preusmeritev še posebej pa velik izvoz in zakol telet je povzročila, da se je osnovna čreda govedi zmanjšala za omenjeno število. Potrebe na domačem trgu pa ne padajo, ampak nasprotno rastejo zlasti z razvojem turizma. Dobar in cenež zrezek je še vedno ena naših največjih prednosti v turizmu.

Že nekaj časa lahko opazimo da primanjkuje zlasti kvalitetne živine in še posebej telet. V domžalski občini, kjer nas oskrbuje z mesom trgovsko podjetje »Napredek« Domžale, že več kot pol leta skoraj ni videti teletine v mesnicah. Skoraj zanesljivo pa lahko v vsaki dobri gostilni vedno dobite telečje zrezke (?). Povečalo se je število črnih zakolov telet, kar nam kažejo podatki o odkupu kož pri »Koteks«. Še tisto malo kvalitetne živine ali telet, kar jih pride v novo domžalsko klavnico pa dobijo gostilničarji, ki lahko ponudijo tudi kak dinar več kot pa je z občinskim odlukom določena maloprodajna cena mesa. Menim da ne glede na to, da so

maloprodajne cene mesa zamrznjene in da so odkupne cene živine zaradi omenjenih razlogov zelo porasle, bi »Napredek« lahko storil več za kvalitetnejšo oskrbo z mesom v občini. Znova se je pokazalo, da so monopoli vedno v škodo potrošnika. Na tem mestu ni prostora za razmišljanje o nekaterih drugih pojavih pri prodaji mesa, ki so izgleda - že običajna praksa (zlasti prodaja živine III ali II vrste kot meso I vrste itd.), pač pa je vredno pričakovati, da bo skušal Napredek z dolgoročnimi pogodbami s proizvajalci zagotoviti redno preskrbo z mesom v zadostnih količinah in kvaliteti ter vrsti. Realno je tudi pričakovati, da bo Napredek podpisal sporazum o oblikovanju cen goveje živine in govejega mesa v SR Sloveniji, ki ga bodo verjetno podpisale kmetijske organizacije, klavnice, trgovska podjetja in gostinska združenja v okviru gospodarske zbornice Slovenije.

Namen sporazuma je zagotoviti stabilizacijo v proizvodnji in na trgu govedi v naslednjih petih letih. Cene govejega in telečjega mesa se bodo po določilih sporazuma povečale (predvsem za najkvalitetnejše dele) s tem, da se v naslednjem obdobju ne bi bistveno spreminjale in da bi bilo mesa dovolj. Pri oblikovanju politike na tem področju ima neposredno vlogo tudi občinska skupščina, ki mora seveda upoštevati tako želje potrošnikov, kot tudi zahteve proizvajalcev, da se cene uskladijo glede na ponudbo in pospeševanje, zlasti pa glede na povečanje produkcijskih stroškov.

Podobne zahteve so tudi pri mleku in bo verjetno podoben sporazum pripravljen tudi za proizvodnjo in plasma mleka. V načelu je treba tako sporazumevanje podpreti, saj se je izkazalo, da teh vprašanj ne more rešiti niti stihijno delujoč trg, niti administrativno določanje cen. Seveda pa morajo biti interesi potrošnika pri tem ustrezno zavarovani.

F. G.

Ali jih poznamo?

JOŽE VIRK (1810—1891)

Jožef Virk je bil doma s Podreč pri Viru v domžalski občini (odtod priimek Virk), kjer se je rodil 16. marca 1810 v kmečki družini. Bil je nadarjen, zato so ga poslali v ljubljanske šole. V petem razredu gimnazije mu je profesor Matija Čop dal nalogo, naj obdela narodno pesem »Pegam in Lambergar«. Virk je nalogo napisal v verzih in Čop ga je posebej pohvalil. Virk se je po končani gimnaziji posvetil duhovskemu poklicu in je služboval v Dobrli vasi in Gornjem gradu, od 1861 naprej pa je bil 30 let župnik v Ločah pri Konjicah na Štajerskem, kjer je umrl 4. januarja 1891.

Jožef Virk je bil vesel in dovtipen mož. S svojo skoraj dva metra visoko vitko postavo, je povsod vzbujal pozornost. Kjer se je prikazal, so morali vsi peti, on pa je sredi družbe visoko vzravnan mahal z dolgimi rokami in dirigiral. Ure in ure je družba prepevala. Slovenska pesem je bila v tistih časih močno orožje v boju proti oholemu nemštvu na narodno ogroženem Štajerskem, uspešnejša kot govori in pisana knjiga. Virk je neumorno vihtel to orožje. Vedno je imel pripravljeno tudi kako svojo pesem, da je z njo navduševal slovensko ljudstvo. Nekatere so povsod poznali in povsod prepevali, da so ponarodele. Kdo ne pozna tiste o slovenskem dekletu:

Venček na glavi se
bliška ti s kitice
rožic zelenih —
slovensko deklet.
Lilija, vrtnica,
mila ti šmarnica,
rožic zelenih —
slovensko deklet ...

Dokler slovenski rod
ima po zemlji hod,
bode slovelo —
slovensko deklet.

Kjer je mogel je navduševal rojake in zbadal narodne sovražnike. Posebno navdušenje je vzbujala njegova pesem »Slave sini«, ki jo je uglasbil Gustav Ipavec. Z zanosom so jo prepevali po taborih, zborovanjih in ob vsaki priložnosti, kjer so hoteli buditi in utrjevati narodno zavest. Pesem »Slave sini« je tudi dokaz, kako so Virku gladko tekli verzji:

Mati Slava prigovarja:
zmagati al' slavno past
bodi mojih sinov čast.
Da smo sini vere prave,
vsi junaki očetnjave,
bomo z mečem pokazali,
kadar v prvi vrsti stali,
boj junaške zmage bili,
z venci slave se ovili,
da donelo bo z višin,
vsak junak je — Slave sin.

Ker je verze tako rekoč strelsal iz rokava, je kar po naročilu zlagal prigodnice za razne slav-

nosti, poroke, godove, obletnice. Od vseh strani so se ljudje obračali nanj. Treba je bilo samo poslati Virku podatke in želje, pa je z obratno pošto že dobil primerne verze. Virk je s pesmimi zalagal vse takratne liste, največ pa NOVICE in ZGODNJO DANICO. V njegovi zapuščini so našli cel kup zvezkov takih pesmi. Bilo jih je nad 4.000 (štiritisoč). Kako je znal biti piker in zajedljiv, kadar je šlo za narodne sovražnike, nam pove pesem »Volilcem«, ki jo je poslal v Zgodnjo Danico za volitve leta 1870:

Koga bodeš, domovina,
za poslanca izvolila?
Voli moža, vere sina,
ki mu Slave bije žila,
ki stoji kot skala siva,
v srcu pa ljubezen živa ...

O, Slovenci, ne volite:
ne brezvestnega sleparja,
ne prismođe vina site,
ne zveri al' opičarja,
ki brez duše in brez Boga,
vam bo kazal ostru roga ...

Ne volite si slamarja,
ki se rodu izneveril,
in le vpraša, koliko dnarja
bo s poslanstvom si nameril,
tuje ližal bo podplate,
spred in zad pa grizel brate ...

Ne volite neme veše,
ki srca ne glave nima,
okrog vsake luči pleše,
vsem po volji, kima, kima,
zdaj je vaš, zdaj drugim peta,
prav nevarna jeđ pogreta.

Jožef Virk je bil zaslužen borec za narodne pravice slovenske Štajerske. Živahno je deloval tudi v gospodarskih in pro-

**Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave
OBČINE DOMŽALE**

razpisuje

ponovno naslednja prosta delovna mesta:

1. komunalnega in vodnogospodarskega inšpektorja ter inšpektorja za cestni promet,
2. diplomiranega ekonomista,
3. ekonomista,
4. diplomiranega pravnika
5. dveh referentov v oddelku za narodno obrambo,
6. vodje odmere in referenta za odmero prispevkov in davkov od obrtne dejavnosti,
7. Referenta za mladinsko varstvo in rejništvo,
8. referenta za materialno tehnične zadeve v oddelku za NO,
9. strojnega knjigovodje,
10. dveh davčnih izvršiteljev,
11. strojepisne.

POGOJI:

- pod 1) FAGG ali višja šola gradbene smeri ter dve leti oziroma tri leta delovnih izkušenj,
- pod 2) diplomirani ekonomist — lahko tudi pripravnik,
- pod 3) I. stopnja ekonomske fakultete — lahko tudi pripravnik,
- pod 4) diplomirani pravnik — lahko tudi pripravnik,
- pod 5) za enega visoka ali višja šolska izobrazba in šola za aktivne in rezervne oficirje ter dve oziroma tri leta delovnih izkušenj; za drugača višja šolska ali vojaška izobrazba in tri leta delovnih izkušenj,
- pod 6) višja šola pravne, upravne ali ekonomske smeri in dve leti delovnih izkušenj v davčni službi,
- pod 7) višja šola za socialne delavce in dve leti delovnih izkušenj,
- pod 8) srednja strokovna izobrazba in dve leti delovnih izkušenj — prednost bodo imeli moški kandidati,
- pod 9) ekonomska srednja šola in mehanografski tečaj ter dve leti delovnih izkušenj,
- pod 10) srednja strokovna izobrazba,
- pod 11) dveletna administrativna šola.

Stanovanja za sprejete kandidate pod 1), 2) in 4) bodo zagotovljena.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe v 15 dneh po razpisu razpisni komisiji sveta delovne skupnosti uprave občine Domžale. Ponudbi je treba priložiti življenjepis ter dokazila o izpolnitvi predpisanih pogojev.

svetnih organizacijah svojega delovnega okoliša, povsod pa je bilo njegovo glavno vodilo — borba za slovenski značaj dežele.

Jožef Virk je zaslužil, da ga občina Domžale uvrsti v seznam svojih pomembnih in zaslužnih občanov.

I. Zika.

Letna skupščina ZVVI Domžale

V nedeljo, 15. marca so se zbrali člani ZVVI Domžale na redni letni konferenci.

Ob začetku smo z enominutnim molkom počastili spomin na 49 ponesrečenih rudarjev v bosanskem rudniku Breza, naka je predsednik odbora tovariš Vrenjak Jernej podal poročilo, iz katerega je razvidno, da šteje organizacija 226 članov, od tega 141 družinskih in 85 ostalih invalidov. Odbor je na svojih sejah reševal tekoče probleme in skrbel za svoje člane. Tako so njegovi člani za dan republike 29. november obiskali 40 članov in jih tudi malenkostno obdarili. Za dan žena, 8. marec je bila proslava in zakuska za vse vdove in matere padlih borcev. Na zdravljenje je bilo poslanih 14 družinskih in 32 osebnih invalidov. Organiziran je bil izlet v Strunjan, Portorož in Piran, drugi na Turjak.

V letu 1969 je umrlo 9 družinskih in 4 osebni invalidi.

Med razpravo je bilo ugotovljeno, da so poverjeniki v tes-

nem stiku s člani, da so člani s spremembami invalidske zakonodaje seznanjeni ter da se njihove pravice sproti uveljavljajo. Urgenc ali pritožb odbor ni sprejel.

Pri razpravi je med drugimi sodeloval tudi referent za varstvo invalidov in borcev NOV pri občinski skupščini Domžale, tovariš Jašević. Raztolmačil nam je spremembe invalidske zakonodaje, posebno tiste, ki se tičejo invalidskih prejemkov, pokojnin, priznavalnin, invalidskega dodatka, zdravstvenega varstva, ortopedskega dodatka, stanovanjskih problemov in najemanja kreditov za zidanje stanovanjskih hiš. Poudaril je, da bo za vse borce v letu 1970 stanovanjska problematika rešena. Zida se blok, v katerem je zanje kupljenih 13 stanovanj. Poudaril je, da moramo razlikovati med potrebo po stanovanju, ali željo po izboljšavi stanovanja. Kdor je imel do sprejtega republiškega odloka že primerno sta-

novanje, ta ne bo upravičen do ugodnosti pri teh kreditih. Morda bo med borci, ki imajo prevelike želje, nastalo negotovnanje, vendar jim po sprejetem zakonu ne bo mogoče pomagati.

Za borce, ki stanujejo v družbenih stavbah in morajo plačevati visoko najemnino, ki ogroža njihov življenjski standard, se bo to upoštevalo pri priznavalnih. Na koncu je poudaril, da so se prejemki članov naše organizacije v zadnjem času znatno izboljšali, posebno pri težjih invalidih, ter da lahko trdimo, da pri nas ni člana, ki bi bil socialno ogrožen.

Nato je podal poročilo še predsednik nadzornega odbora, ki je dal posebno priznanje blagajničarki tovarišici Rezki Košič.

Novi odbor, ki je bil soglasno izvoljen je imel prvo sejo. Na njej je bil za predsednika zopet izvoljen tovariš Jernej Vrenjak, za tajnico Anica Jeretina in za blagajnika Rezka Košič.

Štefan Kmetič

Ivanu Pustotniku in memoriam

pravljaj in vodil stavke, katerih cilj je bil izboriti si boljše življenjske pogoje.

Leta 1937 se je po nesreči v rudniku kot invalidski upokojenec preselil v Moravče, od koder je še naprej vzdrževal zvezo z revolucionarnimi tovariši iz Zagorja. Ko se je med NOB v Moravčah leta 1942 osnovala partijska celica, je bil tovariš Pustotnik njen prvi sekretar. To funkcijo je opravljal vse do osvoboditve, ves čas je po svojih najboljših močeh pomagal v narodnoosvobodilnem boju.

Po vojni je bil prvi predsednik odbora ljudske oblasti v Moravčah, nato sekretar občinskega komiteja ZK Moravče, član ali funkcionar pa je bil še v številnih drugih organizacijah.

Lani, ob 50. obletnici ZKJ ga je odlikoval predsednik republike Josip Broz Tito z redom za slugo za narod z zlatim vencem.

Ivan Pustotnik je do konca ostal zvest dosledni revolucionarni poti, ki jo je prehodil od prvih začetkov organiziranega naprednega delavskega gibanja do zmage v osvoboditvi in ustvarjenju socialistične družbe. Ostal je zvest Komunistični partiji Jugoslavije, njenim načelom in njenim ciljem.

Ko so se od njega poslavljali številni prijatelji, znanci, družbeno politični delavci in njegovi sodelavci iz predvojnih let, med njimi Miha Marinko, so se poslavljali z obljubo, da bodo dosledno spoštovali načela in boj, ki mu je tovariš Pustotnik posvetil skoraj vse svoje življenje.

Slava njegovemu spominu!

Občinski sindikat izobražuje svoje kadre

Komisija za izobraževanje in kadrovanje pri občinskem sindikalnem svetu je organizirala dvodnevni seminar o samoupravljanju in gospodarstvu. Seminar je bil v Kamniški Bistrici 2. in 3. aprila t.l. Na seminarju so bila obravnavana trenutno najbolj aktualna vprašanja, katerim morajo samoupravni organi in sindikalne organizacije posvetiti posebno pozornost.

1. tema je bila uresničevanje samoupravljanja delovnih ljudi v delovnih organizacijah s posebnim poudarkom na pripravo volitev samoupravnih organov (DS, UO, komisije itd.) in sprejemanje z ustavo usklajenih statutov (XV. amandma).

2. tema je obravnavala smer-nice gospodarskega razvoja v

občini Domžale v letu 1970 s posebnim poudarkom na občinski proračun in nadaljnji razvoj krajevnih skupnosti.

3. tema je bila posvečena srednjeročnemu programu razvoja Slovenije in ukrepom ekonomske politike v letošnjem letu.

Po končanem seminarju smo se zmenili, da morajo podobne seminarje sindikalne organizacije organizirati v matičnih organizacijah.

Vsi smo bili enotni, da le z znanjem ter dobrim poznavanjem družbenih predpisov lahko dosežemo boljše rezultate na vseh področjih družbenega življenja.

M. Deisinger

Invalidi v Domžalah so praznovali »Dan žena«

Kakor vsako leto, tako je tudi letos Mestna organizacija ZVVI Domžale priredila proslavo in pogostitev za 8. marec, dan žena. V lepo okrašeni dvorani menze Usnjarske šole v Domžalah se je zbralo v nedeljo 8. marca okoli 80 mater in vdov padlih borcev NOV, veliko se jih pa ni moglo udeležiti zaradi starosti ali bolezni.

Predsednik invalidske organizacije tov. Vrenjak Jernej je v kratkih besedah nakazal pomen praznika, posebno pa je naglasil poštrevnost prav naših žena in mater v času NOV, ki so mnogo žrtvovale, pomagale našim borcem za svobodo in prenašale težke posledice vojne.

Z enominutnim molkom smo počastili spomin umrlih članic v lanskem letu. Ob koncu govora je izročil šopke nageljnove dvema najstarejšima, Čadovi in Vodopivčevi mami. Zaželel je tudi vsem navzočim dobro počutje in veselo razpoloženje, nakar je sledil kulturni program,

katerega so izvajali učenci osnovne šole »Vencija Perka« pod vodstvom tov. Naroločnika in tov. Hribovkove. Za svoja izvajanja so bili deležni mnogo odobravanja. Nato so bile žene pogoščene, tistim pa, ki se zaradi bolezni niso mogle udeležiti proslave, pa so agilne članice odbora nesle skromna darila po domovih. Za dobro voljo je poskrbel harmonikar, ki je s stariimi vižami razgrel tudi najstarejše mamice, da so zaplesale in zapele. V večernih urah so zadovoljne odhajale domov z željo, da bi se še večkrat sestale v takem razpoloženju. Ob tej priložnosti se naša organizacija zahvaljuje vsem tistim organizacijam in društvom, ki so nam finančno priskočili na pomoč, da je proslava lahko uspela, zahvala velja pa tudi tov. Marjanu Vidmarju, ki nam je odstopil nagrado, ki jo je prejel od občinskega združenja borcev NOV ter osnovni šoli »Vencija

Komunisti v Črnem grabnu aktivni

Sekretar občinskega komiteja ZK Domžale, tov. Skok Aleksander, je letos že trikrat obiskal člane ZK Črni graben na njihovih sejah v Lukovici ali na Prevojah.

Člani ZK namreč budno spremljajo gospodarski in politični razvoj v Črnem grabnu, zato so imeli letos že 4 seje, na katerih seveda niso razpravljali samo o razvoju Črnega grabna, ampak tudi o gospodarstvu in politiki nasploh. Prav zanimivo je bilo razpravljanje o vprašanjih kmetijstva na zadnji seji v Lukovici.

Člani ZK iz prevojskega okoliša so ustanovili svoj aktiv, da

Perka« za kulturni program, končno pa tudi menzi tovarne »Toko«, ki nam je dala na razpolago prostor.

Janez Kovač

bi na njem obravnavali problematiko njihovega ožjega okoliša, kar je vsekakor utemeljeno, saj bodo tako na sejah osnovne organizacije dostikrat že imeli razčiščena stališča o marsičem.

Od aprila 1963 je organizacija sprejela devet novih članov, štirje od teh so se včlanili na zadnji seji, ki je bila 6. aprila v sejni sobi zadružnega doma v Lukovici.

Ob razpravljanju o težavah v razvoju kmetijstva so poleg drugih ugotovitev prišli do enotnega zaključka, da naš zakon o dedovanju ne ustreza. Kmetu je namreč veliko breme, da mora izplačati dediščino tudi svojcem, ki že zdavnaj več ne delajo na kmetiji ampak imajo poklice, do katerih je pomagala kmetija s svojimi sredstvi, ko so bili še doma, sedaj pa so največkrat v boljših življenjskih razmerah kot tisti, ki je kmetijo prevzel in na njej gospodaril.

V. Perne

Dr. Jože Peče

lucije. Že takrat mu usoda ni bila naklonjena. Očeta je izgubil že isti mesec, ko je prišel na svet. Okupator ga je ustrelil kot talca, tako da sirota Jože ni nikoli občutil očetovske ljubezni.

Kot odličan dijak je uspešno končal osemletko v Domžalah in gimnazijo v Ljubljani, nakar se je vpisal na Medicinsko fakulteto, ki je tako dala že petega zdravnika iz vrst domžalskih košarkarjev. Jože je bil veliki ljubitelj narave, vzoren mladenič, dober športnik in prijatelj in kot tak med svojimi vrstniki zelo priljubljen in spoštovan.

Komaj 26. let star, poln ambicije in idealov zapušča ženo in — usoda se je ponovila — leto dni starega sina, ki ne bo poznal svojega dobrega očeta.

Obilo cvetja, poslednje vojaške časti in množica pogrebcev so bili dokaz njegove velike priljubljenosti ob dnevu, ko smo se na domačem pokopališču zadnjič poslovili od njega. Košarkarji ga bodo trajno ohranili v najlepšem spominu.

P. Zule

Kruta usoda je iztrgala iz naše sredine doktorja Jožeta Pečeta. Na odsluženju vojaškega roka je pri opravljanju svoje humane dolžnosti kot zdravnika dne 5. aprila v težki prometni nesreči pri Tjentištu izgubil življenje. Jože se je rodil 21. januarja 1944, v težkih dneh naše revo-

Koordinacija političnega dela

Problem koordinacije političnega dela v občini je bil ena osrednjih točk dnevnega reda seje Medobčinskega sveta ZKS Ljubljana, ki je bila 3. marca, tokrat v Mengšu, v podjetju Semesadike.

Koordinacija političnega dela na nivoju občine je namreč eden tistih pomembnih, a tudi zelo delikatnih področij družbenega življenja. Zato bo verjetno treba temu vprašanju tudi pri nas posvetiti več pozornosti, tudi v javnih razpravah in časopisju.

Namen tega zapisa je tokrat samo nazivati nekaj mnenj iz diskusije na omenjeni seji Medobčinskega sveta ZKS Ljubljana.

Predvsem so se prisotni sekretarji devetih občin, članic tega medobčinskega sveta, dogovorili za štiri temeljne postavke delovanja okordinacijskega odbora v občini. Te postavke so po njihovem mnenju naslednje:

koj prva je izmenjava informacij in stališč, drugo sodelovanje vseh institucij v občini (usklajevanje akcij), tretja, spodbujanje dejavnosti na enotni idejni in politični platformi ZKS, četrta pa kontrola odgovornosti za izvajanje dogovorjenih akcij.

V diskusiji je bilo zlasti poudarjeno, da mora koordinacijski odbor delovati kot skupek enakopravnih članov, ne more torej biti sredstvo, s pomočjo katerega bi močnejši diktiral ali vsiljeval svojo politiko, oziroma politiko organizacije, katere predstavnik je. Tu ni vprašanje delitve oblasti, temveč utrjevanje odgovornosti za izvajanje stališč. Koordinacijski odbor v občini je torej neka oblika aktivna komunistov, kjer se dogovorijo za izvajanje sklepov, sprejetih na konferencah in kjer se zaostri odgovornost dela.

Razmisliti bi bilo treba tudi o podobnih oblikah koordinacijskih odborov v podjetjih in krajevnih skupnostih.

F. T.

Kurirčkova pošta letos že sedmič

Komisija za razvijanje tradicij NOB in Zvezi združenj borcev NOV in Zvezi prijateljev mladine Slovenije organizirata letos že sedmič pionirski pohod — Kurirčkovo pošto.

Letos bodo slovenski pionirji že sedmič zapored ponesli Kurirčkovo torbo s čestitkami tovarišu Titu za njegov rojstni dan. Kurirčkova pošta kot imenujemo to veliko manifestacijo pionirjev, se je v šestih letih tako razpredla po vsem našem ozemlju, da se vanjo vključujejo vsako leto skorajda vsi pionirji. Bistveno je, da to ni zgolj prenašanje torbe, ampak da je to akcija obujanja tradicij NOB kjer se srečujejo pionirji z nekdanjimi borci.

V času, ko bodo pionirji prenašali svojo Kurirčkovo pošto pa pada tudi 25. obletnica osvoboditve. Kaj pomeni ta obletnica nam odraslim vemo. Za naše najmlajše naj bo to praznik, ko bodo doživeli nekaj veselega a hkrati slavnostnega in veličastnega. Zato v letošnjem pohodu združujemo praznovanje te obletnice in prenašanje kurirčkove pošte v mogočno manifestacijo slovenskih pionirjev, ki bodo na raznih proslavah in mitingih ob prenašanju hkrati tudi proslavili 25. obletnico osvoboditve.

»TO JE MOJA DOMOVINA«

Vsako leto doslej je pionirje zelo pritegnila naloga, ki so jo

morali ob Kurirčkovi pošti rešiti. Včasih so napisali spis, včasih poiskali zahtevane podatke, lansko leto so morali prisluhniti partizanskim pesmim, ki jih v domačem kraju ljudje še pojo. V letošnjem letu pa bodo v času pred prihodom Kurirčkove torbe napisali sestavke pod naslovom »TO JE MOJA DOMOVINA«. Ali bodo pionirji tudi to nalogo vzeli kot svoj prispevek k praznovanju ali ne, je odvisno od odraslih, ki s pionirji delajo.

Zaključek Kurirčkove pošte bo letos na Pokljuki, dne 23. maja, kjer se bo zbralo na tisoče pionirjev pred spomenikom padlih borcev III. bat. Prešernove brigade. Te proslave se bodo udeležili tisti pionirji iz posameznih občin, ki bodo imeli največ zaslug pri organizaciji Kurirčkove pošte. Zato delo pa so zadolženi tudi odredi po šolah. Letošnje kurirčkovo torbo bomo prevzeli 18. maja od pionirjev iz Kamnika pri POŠ Homec, kjer bo tudi slovesen sprejem. Pot bo šla po skrivnih partizanskih poteh prek odredov Radomelj, Brda, Moravč, Vrhpolj, Krtine, Doba, Ihana, Dragomlja, Domžal, Jarš, Trzina, Mengša, kjer jo bodo oddali 20. maja pionirjem osnovne šole Moste pri Komendi, od koder bo nadaljevala pot po vsej Gorenjski do Pokljuke, kje jo bo prevzel predsednik združenja Zveze borcev NOB tovariš Janko Rudolf. Vsi pionirski odredi bodo organizirali vrsto svečanosti

Dan žena v Radomljah in okolici

Že nekaj dni pred 8. marcem je bilo v Radomljah in okolici zelo živahno. Pionirji so se vneto pripravljali, da bi čimlepše presenetili svoje mamice za praznik. Tovarišice Eva KOCBEK, Majda LIPOVSEK, Jelena JEREB in Tončka GOSTIŠA ter tov. Stane MODIC so s pionirji pripravili lep program. Najprej so pionirji naše šole razveselili mamice na HOMCU, nato pa v petek pred praznikom pripravili lep program v Kulturnem domu v Radomljah. Nastopali so prav vsi predstavniki pionirjev od 1. do 8. razreda. Bilo jih je več kot 100 in to recitatorji, pevci, harmonikarji, folklorna skupina in najmlajši, ki so pokazali z več ljubkimi prizorčki mamicam, da tudi oni zmorejo marsikaj. Pionirji so v soboto zvečer razveselili mamice tudi na ROVIH. Nad 50 pionirjev, harmonikarjev, recitatorjev in pa seveda folklorna skupina, je nastopilo v soboto popoldne tudi v Papirnici Količevo v veliko zadovoljstvo tamkajšnjih žena-delavk.

Pionirji so izdelali lepe predmete, ki so jih poklonili svojim mamam za praznik. Nad 100

prireditvev in mitinge, posebno pa bodo morali pionirji pripraviti te akcije tam, kjer bo Kurirčkova torba prenočila.

R. F.

pionirjev pa je mamicam podarilo lepe knjige. Pionirji — mladi člani RK so obiskali in čestitali ob prazniku slepo Ančko s Količevega ter nad 90 let staro Bolkovo mamo s Homca. Obema so izročili tudi skromna darila. Srečanje je bilo zelo pristrčno in ni manjkalo tudi solza.

Skupaj s člani Zveze borcev iz Radomelj pa so na sam praznik, obiskali 9 vdov po padlih borcih NOV, jim želeli veliko sreče ter se z njimi pogovarjali o njihovem delu med NOB.

Rajko Hafner

PROSLAVA 8. MARCA NA VIRU

Učenci in učitelji I. osnovne šole iz Domžal, so pripravili proslavo v počastitev dneva žena v domu na Viru. Nastop učencev je bil navdušeno sprejet. V lepi dvorani napolnjeni s hvaležno publiko, so učenci nastopali z deklamacijami, petjem in plesom. S svojo prisrčnostjo in neposrednostjo so navdušili vse prisotne, ne samo številne mamice, katerim so namenili svoj nastop. Njihovo prizadevanost so poslušalci poplačali z nedeljenim priznanjem. Ker je med nastopajočimi in obiskovalci vladal prisrčen kontakt, so Virjani mlade izvajalce kulturnega sporeda povabili, naj jih še obiščejo s podobnimi prireditvami.

P.

Pobegi po prometnih nesrečah vse pogostejši

S povečanjem prometa na naših cestah raste tudi število prometnih nesreč. Nesmiselno je trditi, kakor to nekateri vozniki mislijo, da se prav njemu nemore pripetiti nesreča, v kateri bi bil ali povzročitelj ali pa žrtev. Niman namena v tem članku obravnavati vzrokov prometnih nesreč. Opozoril pa bi rad vse udeležence na nekaj. Če se pripeti nesreča, je to treba takoj javiti pristojnim organom, žal pa ugotavljamo, da nekateri tega nočejo razumeti ali pa res ne vejo, kakor se izgovarjajo kasneje, ko jih pokličemo na odgovornost. Vsaka nesreča se mora prijaviti. Po temeljnem zakonu o varnosti prometa na javnih cestah je le ena izjema in sicer, če v nesreči ni večje materialne škode kot 1000,00 din si udeleženca lahko sama izmenjata potrebne podatke in nadaljnjeta vožnja. Seveda v tem primeru tudi sama urejata zadeve pri zavarovalnici. Če pa materialna škoda presega navedeni znesek, je potrebno prometno nesrečo prijaviti, še posebno tudi takrat, če je bil pri tem kdo lažje ali težje poškodovan. Če v takem primeru krivec ali udeleženec nesreče ne prijavi, ali če po nesreči celo pobežne, je to kaznivno dejanje in bo stvar obravnaval javni tožilec oziroma sodišče.

Na področju PM Domžale smo že v tem letu obravnavali nekaj prometnih nesreč, po katerih je voznik pobegnil, ne da bi poskrbel za prijavo. Navajam le nekaj primerov, ki niso v čast nikomur, najmanj pa še osebam, ki se vključujejo v promet in hočejo za vsako ceno postati vozniki motornih vozil.

Dne 10. februarja ob 18,30 je povzročil prometno nesrečo Dominik GRMEK. Nastala je materialna škoda, po nestrokovni oceni ca. 3.500,00 din. Ker je bil ta dan pustni torek, je voznik smatral, da je bolj važno, da gre z ansamblom igrat v Vodice, kot pa da bi nesrečo prijavil. Voznik je bil kmalu po nesreči izsleden, končno besedo o tem pa bo izrekel sodnik za prekrške.

Komaj enajst dni za tem je mladoletnik K. O. iz Domžal tudi povzročil prometno nesrečo. Bojazan pred organi milice in starši ga je pripeljala do tega,

da je avto po nesreči zapeljal domov v garažo, jo zaklenil in o nesreči ni nikomur povedal. Komaj pol ure za tem pa se je že srečal z delavci milice. Ti so ugotovili, kar je še najbolj žalostno, da je avto vozil z dovoljenjem staršev in mojstra, čeprav ni imel vozniškega dovoljenja.

Ob naslednji prometni nesreči, ki se je pripetila 28. februarja v Sentjakobu bi tudi rad opozoril na nekaj. Udeleženec v nesreči, Vinko Kokalj je sicer vozil pravilno po izjavah očividcev. Drugi udeleženec pa je sicer najprej počakal in si položaj po nesreči ogledal, nato pa se vsedel v avto in se odpeljal v smeri Domžal. Na kraju nesreče je delavec PM dobil podatke, da je imel osebni avto, ki je pobegnil, reg. št. LJ 78-38. Ko je bilo to preverjeno, pa se je ugotovilo, da je bil avto pod to številko že pred leti prodan v Mursko Soboto, znamka vozila pa se tudi ni ujemala. Po vztrajnem iskanju smo šele ugotovili, da je bil v nesreči udeležen avto z reg. št. LJ 78-37. Zato prosimo vse očividce, da če je le mogoče, da si takoj zapišejo registrsko številko avtomobila, kajti spomin nas lahko pusti na cedilu.

Pri nesrečah pa ne pobegenjo samo vozniki motornih vozil. Dne 21. marca se je pripetila prometna nesreča, v kateri je bil udeležen voznik osebnega avtomobila Andrej Flerin in mladoletnik R. V. z Vira. Ta je pripeljal ročni voziček s stranske ceste, ne da bi se prepričal, če je prednostna cesta prosta. Voznik avtomobila nesreče ni mogel preprečiti. Po nesreči pa je mladoletnik pobegnil. Na kraju sagem si komisija ni mogla tolmačiti vzroka pobeга. Pozneje pa se je ugotovilo, da je mladoletnik vozil v večernih urah na ročnem vozičku ukradene plohe in to je bil tudi vzrok, da je pobegnil po nesreči.

Še enkrat bi rad opozoril voznike motornih vozil in druge udeležence v prometu, naj po nesreči, če se je že pripetila, počakajo do prihoda milice. S tem bodo preprečili poznejše očitke, da so po nesreči pobegnili, delavcem organov za notranje zadeve pa prihranili nepotrebno delo.

K. D.

V Mengšu predavanje o religiji

Krajevna organizacija ZKS Mengoš je povabila tov. Zdenka Roterja, predavatelja na Visoki šoli za politične vede, sociologijo in novinarstvo, naj predava tudi v Mengšu o vprašanjih religije v sodobnem svetu. Zdenko Roter se je vabilu odzval 2.

aprilu. Udeleženci so predavanju sledili z veliko pozornostjo, saj je bila tema predavanja zelo zanimiva in zelo nazorno posredovana. Podobnih predavanj in razgovorov bi kazalo organizirati še več.

F. T.

Stane Modec 50-letnik

Stane Modec predavatelj na Zavodu za glasbeno izobraževanje Domžale praznuje 2. maja svoj 50. rojstni dan. Rojen je bil v Retjah pri Trbovljah, mladost pa je preživel na Rakeku. Ze kot mlad fant je imel veselje do glasbe. Najprej je uspešno končal meščansko šolo, nato enoletni Krištofov tečaj, 1941 leta pa 3. letnik šole za glasbila v Ljubljani. V decembru 1941. leta je

prenehal obiskovati zaključni letnik te šole, ker se ni hotel vpisati v GIL in služiti okupatorju. Ze leta 1941 je pričel delati za OF, v februarju 1942 pa je odšel v partizane, kjer je bil februarja 1943 ranjen v nogo. Po kapitulaciji Italije je bil do deljen v Kajuhovo kulturniško skupino XIV. divizije. Kasneje je postal komisar oddelka SVPB-S in na tem položaju je ostal vse do osvoboditve. Nato je bil nekaj časa komisar oddelka bolnice in Valdoltri pri Kopru in tu mu je pesnik Oton Zupančič kot partizanu Kostji posvetil nekaj vrstic v pesmi Val d'Oltra. Slavljencec je tudi nosilec Spomenice 1941.

Po vojni je bil nekaj časa zaposlen na Ministrstvu za socialno skrbstvo, nato pa je postal direktor Tovarne glasbil Mengeš (1947—1951).

Od aprila 1965 dalje deluje kot predavatelj harmonike na Glasbeni šoli.

Pri njegovem delu mu želimo tudi v bodoče še veliko uspehov z željo, da bi še naprej vzgajal in vzgojil čimveč mladih glasbenikov.

T. Ravnikar

Prebivalstvo, rodnost, naravni prirastek v naši občini

Regionalni zdravstveni center v Ljubljani, katerega soustanovitelj je tudi občina Domžale, dela na območju bivšega ljubljanskega okraja (17 občin). Njegova naloga je, da kot strokovni organ občin spremlja, usmerja in nadzoruje delo zdravstvenih zavodov, sodeluje pri sprejemanju njihovih programov in pri sklepanju sporazumov o financiranju zdravstvene dejavnosti med skladom zdravstvenega zavarovanja in zdravstvenimi zavodi.

Regionalni zdravstveni center je financiral obširno študijo o zdravstvenem stanju prebivalstva v ljubljanski regiji. Iz nje navajamo nekaj zanimivih podatkov:

1. Prebivalstvo

Občina	Število prebivalcev		% rasti
	1965	1969	
Ljubljanske občine	224.186	250.245	+ 11,6
Domžale	28.983	30.788	+ 6,3
Kamnik	20.801	21.866	+ 5,1
Litija	16.513	16.634	+ 0,7

Skupni porast v ljubljanski regiji je bil med leti 1964—1968 7,5 % ali za 31.885 prebivalcev. Največji porast je v občinah

mesta Ljubljane, izstopata še občini Domžale in Kamnik, vse druge občine beležijo manjši porast.

2. Rodnost od leta 1964—1968

Občina	1964	1965	1966	1967	1968
	Ljubljanske občine	17,8	18,9	18,1	17,2
Domžale	22,3	23,7	23,2	22,6	20,0
Kamnik	19,3	22,5	20,7	19,6	18,1
Litija	20,2	20,2	20,3	19,3	18,3
Trbovlje	11,9	14,5	15,0	13,9	11,3
Celotna ljubljanska regija	18,4	19,5	18,8	17,7	17,1

V ljubljanski regiji je rodnost najvišja v občini Domžale, najnižja pa v Trbovljah, opazno pa je padanje rodnosti po letu 1965.

3. Naravni prirastek 1964—1968

Naravni prirastek predstavlja razliko med rojenimi in umrlimi ljudmi.

Občine	1964	1965	1966	1967	1968
	Ljubljanske občine	9,1	10,7	10,0	9,1
Domžale	11,9	15,0	13,5	13,6	10,2
Kamnik	11,5	13,1	13,7	11,0	9,7
Litija	9,1	10,1	11,9	6,7	-5,0
Trbovlje	1,1	4,0	5,6	4,7	-0,2
Celotna ljubljanska regija	9,6	10,1	10,5	9,1	7,8

Kako poteka realizacija programa izgradnje šol

O dosedanjem delu upravnega odbora sklada za financiranje izgradnje šolske mreže so v februarju in marcu tega leta razpravljali zbori volivcev, občinska skupščina in občinska konferenca SZDL.

Glede pobiranja samoprispevka je bilo v razpravi poudarjena dolžnost, da samoprispevek redno plačujejo vsi občani. Zato je bil že konec lanskega leta napravljen popis zaposlenih izven občine. Sedaj je v teku izračun vplačanega samoprispevka po krajevnih skupnostih.

Do 31. III. 1969 je vplačano 1.284.307 din, kar predstavlja 118% planiranih sredstev. Ob takem gibanju bomo v petih letih zbrali ca. 9 milijonov dinarjev. Po sedanjih cenah pa bi za realizacijo programa rabili prek 20 milijonov dinarjev.

Ljubljanski urbanistični zavod je izdelal študije o določitvi makrolokacij za nove šole na podlagi katerih so pristojni organi: zbori volivcev, krajevne skupnosti, upravni odbor sklada in občinska skupščina sklenili, da se za območje Vir, Količevo, Rodica, Jarše prične z gradnjo popolne osnovne šole na Rojah (severno od zvezne ceste). Istočasno z gradnjo šole pa je treba urediti varen prehod prek Bistrice.

Določeni sta tudi makrolokacije za novi šoli v Domžalah in v Mengšu.

Za šolo v Blagovici je zemljišče že dalj časa pripravljeno, vendar leži v rezervatu za hitro cesto. Upravni odbor sklada je zahteval od projektantov hitre ceste, da nam posredujejo potrebno dokumentacijo o trasi hitre ceste, kar je osnova lokacijske dokumentacije.

Občinska skupščina je sklenila, da se prične z gradnjo šole v Blagovici čimprej. Po možnosti pa naj bi bila vseljiva že letos.

Sola v Blagovici bo imela dve učilnici in potrebne dodatne prostore. Projekt je pripravljen, dve taki šoli v Sloveniji že stojita. Gradnja bo stala 600.000 dinarjev. Z gradnjo se lahko prične takoj, ko bomo dobili soglasje za lokacijo od Cestnega sklada SRS.

Sola na Rojah bo sprejela 650 otrok in bo imela 6 učilnic za nižje razrede, 13 učilnic za višje

razrede, kabinete, telovadnico in druge obvezne prostore. Pouk na nižji stopnji bo dvoizmenski, na višji pa enoizmenski. Komisija za pregled idejnih skic za to šolo je obdelala tri predloge, ki jih je upravni odbor sklada naročil pri priznanih projektantih in se odločila za projekt, ki je funkcionalno in oblikovno najboljši. V komisiji so sodelovali arhitekti, gradbeniki in prosvetni delavci. Projekt bo javno razgrnjen v mesecu maju. Zemljišče za to šolo je določeno in so v teku izmere, na podlagi katerih bo ta kompleks, ki meri ca. 3 ha odkupljen.

Sola bo predvidoma stala ca. 7 milijonov dinarjev. Sredstva za vsak objekt moramo zagotoviti še predno pričnemo z gradnjo. Zato čaka vse, ki delajo pri realizaciji programa izgradnje šolske mreže težka naloga, iz katerih virov zagotoviti dodatna sredstva. Za gradnjo šol v Blagovici in Rojah v letošnjem letu potrebujemo poleg sredstev, ki se bodo do konca leta zbrala iz samoprispevka še ca. 5 milijonov novih dinarjev, pri čemer niso všteta sredstva za komunalno ureditev in naprave.

Upravni odbor bo na prihodnji seji sprejel načrt dela za leto 1970, v katerem planira poleg nalog pri gradnji teh dveh šol tudi pripravo vse potrebne tehnične in druge dokumentacije.

Ta program bo predložen v razpravo družbenim političnim organizacijam, krajevnim skupnostim in upošteval njihove predloge.

Lep praznik na šoli Radomlje

Pisatelj France Bevk med radomeljsko mladino

V ponedeljek, 30. marca 1970 smo imeli na naši šoli zaključno slovesnost tekmovanja za KER-SNIKOVO BRALNO ZNAČKO. Osemindeset pionirjev od 3. do 8. razreda je prejelo bravnaste, srebrne in zlate značke, tisti pa, ki so v vsaki skupini drugič tekmovali za isto značko pa so prejeli knjige. Pionirji so imeli na razpolago več mesecev, da so se s čitanjem za tekmovalne predvidenih knjig seznanili z lepoto slovenske in druge književne ustvarjalnosti. Vsa dela, ki so jih pionirji morali prebrati, so bila izobešana in

izpisana v velikih formatih v avli šole. Privabljala so k vitrinam v avli mnoge pionirje in jih spodbujala k branju lepe knjige.

V času od 23. do 28. marca so bili vsi tekmovalci za bralno značko izprašani in moramo reči, da so se za tekmovalne dobro pripravili.

Na slovesnosti ob podelitvi bralnih značk pa je rade volje prišel France BEVK, ki so ga pionirji tople pozdravili in mu s šopkom cvetja želeli ob njegovi 80-letnici, ki jo bo praznoval v jeseni še mnogo zdravja in dolgo življenje v nadi, da jim bo napisal še kako lepo zgodbo. Lepo so pripovedovali odlomke iz njegovih del, česar je bil prav posebno vesel, nato pa so ga prosili, da jim tudi on spregovori. Ves nasmejan jim je čestital, ker so bili tako pridni, da so prejeli bralne značke in jih pozval, da naj čuvajo lepoto slovenskega jezika. Po končani slovesnosti se je še eno uro pogovarjal s člani literarnega krožka. Člane je najbolj zanimalo, kako je začel ustvarjati dela, ki jih tako radi berejo, nadalje jim je moral povedati, kako je dobil razne osebe oziroma junake za njegova dela. Zanimali so se tudi za njegovo mladost in za njegovo življenje pod fašistično Italijo.

Ob zaključku so mu člani krožka obljubili, da mu bodo poslali en izvod časopisa LOKVANJI, ki bo kot prvi šolski list kmalu izšel, ter mu izročili šopek cvetja.

V mesecu maju bomo izvedli tekmovalno za CICIBANOVO BRALNO ZNAČKO za pionirje 1. in 2. razreda. Tudi takrat bo prišel med nas tov. BEVK, povabili pa bomo tudi ELO PEROCCI.

Rajko Hafner

Drobne novice

Iz kamniške gimnazije

Na gimnaziji v Kamniku je bila 3. aprila redovalna konferenca. Od 222 učencev jih je bilo brez nezadostnih ocen 153 ali skoraj 69%. Rezultat je za 4% boljši kot lani v istem času. Po eno nezadostno oceno ima 32 dijakov, po dve nezadostni oceni 14, po tri in več pa 20 dijakov. Trije dijaki zaradi bolezni niso bili ocenjeni.

Visoko odlikovanje zaslužnega gasilca

Ravnatelj posebne osnovne šole na Homcu v domžalski občini Nace Vodnik je bil ob 40-letnici dela v gasilskih organizacijah za izredne zasluge pri organiziranju gasilstva na našem podeželju odlikovan z zlato medaljo prve stopnje. To visoko odlikovanje mu je podelila Ju-

goslovska gasilska zveza v Beogradu. Tov. Nace Vodnik je deloval v gasilskem društvu v Vodich 23 let, 17 let pa na Rovih in v Domžalah. Zlasti je priljubljen kot predavatelj in vzgojitelj gasilskega kadra na podeželju. Zaslužnemu šolniku in gasilskemu organizatorju veljajo ob visokem odlikovanju tudi naše iskrene čestitke.

Smrtna nesreča Rada Koželja

V Portorožu, kjer je bil uslužben kot ekonomist, se je komaj 35 let star smrtno ponesrečil Rado Koželj iz Domžal. Maturiral je pred 14 leti na kamniški gimnaziji, kamor se je vsa leta vozil iz Domžal. Na cesti iz Koprja proti Portorožu se je zaletel v njegov avto brezobziren voznik in ga ubil. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Koeficient naravnega prirastka je najvišji v tem obdobju v občini Domžale (razen v letu 1966 ko znaša za Logatec 14,1), najnižji pa v Trbovljah. Po letu 1966 opazimo močnejši padec.

Prihodnjič bomo iz študije novzeli podatke o zdravstvenem stanju dojenčkov ter predšolskih in šolskih otrok.

P. P.

Ob 750-letnici Doba — uspela akademija na Viru

V torek 7. aprila letos je minilo točno 750 let, ko se prvič v zgodovini omenja Dob. Tega dne leta 1220 je plemenitaš Janez iz Doba (Jahannes de Aich) podpisal neko darilno pogodbo na Turjaku. Tri leta pozneje se omenja Viljem iz Doba. Leta 1359 se je kraj slovensko imenoval Dub. O nastanku krajev-

V uvodnem govoru je podpredsednik občinske skupščine Domžale Ivan Vidali poudaril pomen tega visokega jubileja, čestital Doblanom ob praznovanju in se zahvalil domžalskim jamarjem, ki so se spomnili tega zgodovinskega dogodka in organizirali spominsko slovesnost. Posebnost te svečanosti je tudi

Pangeršičeve pripravili recitacije; od pevskih skupin pa so prvi nastopili Stari Doblani, ki so poslušalce še posebno navdušili. Najprej so zapeli Pozimi pa rožice ne cveto in Prelepa je dobovska fara, nato pa, ker aplavza ni bilo konec, še Sinoči mi je bil ukraden rožmarin. V tej skupini je bil najstarejši pevec Pavle Vojska star 77 let.

Nato je oktet pod vodstvom Avgusta Potočnika zapel dve pesmi, oktet Elektro prav tako dve, moški pevski zbor pod vodstvom Ivana Grošlja pa Försterjevi V hribih se dela dan in Oj Doberdob.

Za zaključek sta združena pevska zbor iz Doba in Ihana izvajala kantato Matije Tomca na narodno besedilo Ravbar. Krstna izvedba te kantate, ki jo je skladatelj napisal na željo jamarškega kluba, je bila lani na prostem oređ krumperskim gradom ob prireditvi Adama Ravbarja. Zbor, ki ga je vodil Tone Juvan se je potrudil in podal delo kvalitetno. Kantata je bila prvič izvajana v dvorani in jo je kritika ocenila zelo pozitivno. Med častnimi gosti je bil tudi skladatelj. Posebno praznično vzdušje so slovesnosti dale narodne noše, ki so poleg doma-

činov prišle tudi iz Domžal in Radomelj. Kljub izredno slabemu vremenu se jih je zbralo okrog trideset.

Vezno besedilo med posameznimi točkami je napisal in predstavil režiser Stane Stražar, vsem nastopajočim se jamarški klub, kot organizator lepo zahvaljuje za sodelovanje. Akademija je dosegla svoj namen tudi v tem, da je vzpodbudila Doblane, da bodo ustanovili odbor za organizacijo proslave ob 750 letnici kraja. Seveda pa jamarški klub ni ostal samo pri svečani akademiji. Na jubilejno obletnico se je že nekaj let pripravljala. Med drugim se je odločil, da bo sam založil brošuro o zgodovini Doba in okolice, ki bo v kratkem izšla. Prepričani smo, da bodo tako domačini kot tudi tisti, ki so se priselili na dobsko področje od drugod radi kupovali to knjigo in tako spoznali domači kraj. Knjiga bo bogato ilustrirana. Prednaročila sprejema jamarški klub Domžale.

S tem delom se bo tudi Dob uvrstil med kraje, ki imajo zbrano in urejeno svojo zgodovino v posebni publikaciji.

S. Stražar

Pevski kvintet pevcev — veteranov, ki je tudi nastopal na prireditvi. Povabljeni gostje in narodne noše, ki so prireditve še posebej popestrile

nega imena Dob se dopolnjujeta strokovna razlaga in ustno izročilo, namreč da je nastalo od besede dub — hrast. Prvotno je bilo področje kjer se razprostira Dob, poraščeno s hrastovim gozdom. V počastitev tega visokega jubileja je jamarški klub »Simon Robič — Ivan Sešek Domžale« priredil 5. aprila v Delavskem domu na Viru akademijo.

v tem, da je kulturni program izvajalo nad 100 oseb.

V uvodnem delu so nastopali: duet Lado Smolnikar in Dušan Matičič, na harmoniki Marjanca Sameja in Mojca Založnik, ansambel Veseli kovinarji in trio Franca Flereta s pevci.

V spomin na težke dni druge svetovne vojne in narodnoosvobodilne borbe so učenci osnovne šole Dob pod vodstvom Mare

Slovenske narodne noše na prireditvi

Klanje telet ni gospodarno

V juliju preteklega leta je v šesti številki Občinskega poročevalca bil objavljen članek pod naslovom: »Živinoreja večraj, danes in jutri«. V članku je bilo prikazano težko stanje živinoreje, pa tudi obeti, da se bo stanje izboljšalo. Ti obeti so se do določene mere tudi uresničili. Na trgu je že večje povpraševanje po živini, kot pa je njena ponudba, kar je povzročilo znaten dvig odkupnih cen. Večja poraba govejega mesa, zlasti še zaradi bližajoče se turistične sezone, bo povzročila še večje pomanjkanje živine, kar pa ni v prid naši živinoreji.

Na tako stanje smo v omenjenem članku tudi opozorili naše živinorejce in jih pozvali, da privežejo vsako, za rejo sposobno tele. Kmetovalci-živinorejci, ki so naše priporočilo vzeli resno, imajo v hlevu polnoštevilni stalež živine. Kaj pa ostali? In prav tem je namenjenih teh nekaj vrstic.

Dejstvo je, da je pri večini kmetij dohodek od živinoreje. V celoti velja to za tiste kmetije, ki so živinoreji podredile tudi ostalo kmetijsko proizvodnjo in so se usmerile ali na proizvodnjo mleka, ali pa na rejo za

meso. Kmetije pa, ki svoje proizvodnje se niso prilagodile danim pogojem, možnostim in tržnim zahtevam, se borijo z večjimi težavami in so finančno na slabšem od drugih.

Zelimo opozoriti na dve premalo izkoriščeni možnosti za povečanje staleža živine in dohodka živinorejce. Ena od osnovnih možnosti je povezovanje vseh, za rejo sposobnih telet. Pomanjkanje živine za meso in primerne odkupne cene narekujejo kmetovalcem, da iz lastnih interesov in ekonomskih koristi izkoristijo ugodno konjunkturo in povečajo število živine v reji za meso. Nobeno, za rejo sposobno tele ne bi smelo v zakol. Samo na ta način je mogoče povečati odkupno težo živine za približno 900.000 kg letno, kar pomeni nad 700 milijonov dohodka zasebnih kmetov.

Drugi, prav tako važen činitelj povečanja proizvodnje mesa je reja telet v kooperaciji. Obrat Kooperacija Lukovica dobavlja teleta predvsem simentalske pasme in jih daje v rejo kooperantom. Pogoji so zelo ugodni, ker kooperant razen lastnega dela in lastne krme, ki jo da kot svoj delež, ne rabi denarnih sredstev. Obrat Kooperacija, ki dobavi teleta, po

Odpreti šolska vrata za vse sposobne

Na področju štipendiranja smo dosegli v zadnjih letih v naši občini sicer določen napredek, zlasti pri štipendiranju s strani občinske skupščine, vendar še zdaleč nismo omogočili vsem nadarjenim, sposobnim učencem in dijakom nadaljnji študij na srednjih, višjih in visokih šolah. Se vedno ni dokončno in povsod prodrlo spoznanje, da je potrebno s štipendijami in posojili omogočiti šolanje vsem sposobnim, če hočemo zagotoviti hitrejši gospodarski in splošni družbeni razvoj naše občine. Marsikdaj je, žal še vedno pomanjkanje materialnih sredstev odločilno ali bo dober, nadarjen učenec lahko nadaljeval šolanje ali pa bo šel v fabriko, da bo čimprej »pri kruhu«.

Ne moremo zatisniti oči pred življenjem, pred dejstvom, da smo sicer občina z dokaj visokim povprečnim dohodkom na prebivalca, da pa je še vedno precej družin, kjer imajo »kozjanske« dohodka in tako tudi malo možnosti, da svojim otrokom omogočijo šolanje.

To je ena stran medalje.

Druga, nič manj težavna, zato pa lahko precej hitreje premagljiva težava je v tem, da v nekaterih, zlasti tudi v manjših delovnih organizacijah, še vedno ne skrbijo dovolj za hitrejšo kadrovsko obnavljanje, da so pripravljene premalo investirati v štipendiranje mladih sposobnih ljudi.

Poglejmo dejstva:

— gospodarske organizacije trenutno štipendirajo v naši občini 32 rednih dijakov in študentov, poleg tega pa še 65 izrednih, torej delavcev, zaposlenih v teh organizacijah.

Občinska skupščina ima sedaj 25 štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah, podelila pa je tudi 31 posojil za šolanje, pri katerih pa je glede na uspeh zagotovljen odpis dela posojila. Skupno torej štipendiramo 88 dijakov in študentov v rednem šolanju, skupaj z izrednimi pa 153. To samo po sebi izgleda kar ugodno. Drugače pa je, če nekoliko podrobneje pogledamo te podatke. Na višjih in visokih šo-

lah štipendiramo oz. dajemo posojila vsega 39 mladim ljudem, pa še od teh je večina izrednih. Štipendije daje le nekaj večjih organizacij (Toko, Induplati, Papičnica, Tosama, Slovenijaleš, Helios). Najslabše pa je dejstvo, da bodo letos gospodarske organizacije po sedanjih podatkih razpisale predvidoma le 24 novih štipendij in še to le Helios in Induplati. Občinska skupščina je lani lahko namenila sredstva le za 12 novih štipendij in posojil, čeprav so potrebe precej večje, kot je ugotovil komunalni zavod za zaposlovanje z anketo po osnovnih šolah v naši občini. Občinska skupščina je na zadnji seji v marcu nekoliko spremenila odlok o štipendijah in posojilih. Povečan je bil osnovni del štipendij, pa tudi del, ki ga štipendisti dobivajo glede na uspeh v posameznem šolskem letu. Sprejela je tudi nekatere temeljne smotre in naloge na področju štipendiranja v občini v naslednjem obdobju, ki jih je predložila komisija za štipendije in posojila pri skupščini.

Pomembno je predvsem stališče skupščine, da je potrebno v najkrajšem možnem obdobju s štipendijami in posojili omogočiti šolanje vsem učencem, oz. dijakom s prav dobrim in odličnim uspehom, pa jim tako šolanje njihov materialni položaj preprečuje. Skupščina bo zato že letos zagotovila poleg 18 milijonov SD za sedanje, še okoli 6 milijonov za nove štipendije in posojila. Pri tem bo potrebno tesno sodelovanje komisije za štipendije in posojila, šol. mladinske organizacije, krajevnih skupnosti, zavoda za zaposlovanje, pa tudi drugih družbenopolitičnih in delovnih organizacij.

Besede je treba spremeniti v dejanja. Tudi sklepi zadnje občinske konference Zveze komunistov nalagajo komunistom, da se zavzemajo v samoupravnih organih za povečano skrb za nove kadre in za štipendiranje kot enega bistvenih pogojev za uresničitev nalog dolgoročnega načrta razvoja naše občine.

F. Gerbec

potrebi priskrbi tudi močna krmla. Razliko med nabavno in odkupno težo priznava po približno 8.— din za kg.

Kmetovalci, v vašem interesu je, da povečate število živine in

v reži za meso na območju, kjer ni organiziran odkup mleka in tako sebi zagotovite večje dohodke, našemu delovnemu človeku pa dovolj mesa.

F. Pliberšek

Tovariš urednik!

K temu pisanju me je opogumil prispevek, ki ga je napisala tovarišica Marija Božič. Veseli me, da žene pišejo prispevke, katere bi moral mladinski komite vzeti na znanje.

Tovarišica Božičeva je čisto prav napisala, da je za brezdolno postopanje mladine v veliki meri kriva mladinska organizacija. Saj ta dobi finančno dotacijo, kako pa jo porabi pa ne vemo.

Kluba ni, pa tudi druge dejavnosti ni čutili.

Mislim, da bi se spodobilo, da mladinski komite o tem da kako pojasnilo. Članek tovariša Zajca lepo prikazuje prireditve, ki so se v zadnjem času zvrstile. Pri tem pa je omenil, da imajo pri

uporabi hale domačini prednost. Zato mislim, da bi se mladinska organizacija pozanimala, da bi dobila kak prostor, da bi v njem organizirali kako športno dejavnost, kulturne prireditve in podobno.

Saj bi bilo bolje, da bi se mladi udeleževali v športu, kot pa da pohajkujejo po ulicah.

Ne mečem vse krivde na mladinski komite, v marsičem pa je na njem krivda, da ne pride do prave organizacije.

Mislim, da se s tem mojim mnenjem strinja večina mladih, pa tudi starejši bi raje videli, da bi bilo malo več skrbi za koristno zaposlitev mladine.

Lojze Strukelj

Predstvaljamo vam nogometna moštva v naši občini

NK Dob je v pretekli nogometni sezoni uspešno tekmoval v podzveznem prvenstvu in se obdržal tudi v novi sezoni v višjem razredu tega tekmovanja. Največji uspeh preteklega leta je moštvo doseglo z osvojitvijo občinskega pokala za leto 1969.

Na sliki od leve proti desni, čepijo: Rode, Grošelj, Pirnat, Novak, Lederer in stojijo: Kopljan, Jeraj I., Orehek, Jeraj II., Cerar, Vinko, Smolnikar.

Marca 1970 so umrli

1. KEPEC r. MERCUN MARIJA, roj. 31. 12. 1883, umrla 4. 3. 1970 v Domžalah, Ljubljanska št. 36;
2. NASTRAN r. BLAZUČIČ ROZALIJA, roj. 21. 8. 1901, umrla 27. 7. 1970 v Preserjah pri Radomljah št. 87;
3. SINKOVEC roj. HROVAT MARIJA, roj. 28. 12. 1880, umrla 4. 3. 1970 v Dole pri Krašcah št. 19;
4. JEMEC roj. PODBEVŠEK MATILDA, roj. 3. 3. 1918, umrla 16. 3. 1970 v Preserjah pri Lukovici št. 1;
5. ČESEN FRANC, roj. 30. 11. 1880, umrl 8. 3. 1970 v Gradišču pri Lukovici št. 18.

Nogometna igrišča so oživela

Po trdovratni zimi, ki se nikakor ni hotela umakniti, je bila derbi tekma med nogometnima kluboma Jarše in Domžale pravcata osvežitve. Odigrana je bila v nedeljo, 29. marca v relativno ugodnih vremenskih pogojih, kar je seveda vpl-

valo na lepoto prikazane igre obeh moštev. Ze star izrek pravi, da ena lastovka še ne prinese pomladi. Če je temu res tako, potem sta bili moštvi v nedeljo izjemno razpoloženi. Najbrž pa se nam obeta v spomladanskem delu tekmovanja še

mного lepih tekem, če bosta moštvi nadaljevali tako, kot sta pričeli na prvi tekmi.

Okoli 300 gledalcev je do konca tekme bodrilo svoja moštva. Končni rezultat 2:2 je realen, saj sta s bila nasprotnika razen v krajših časovnih presledkih vseskozi enakovredna.

Nogometaši Jarš so v jesenskem delu na lestvici tega prvenstva dosegli četrto mesto, tj. tri točke za prvoplasiranim, nogometaši Domžal pa so pristali na tretjem mestu šteto od spodaj navzgor oz. dosegli so deseto mesto na lestvici. Razveseljivo je, da so v moštvu Domžal igrali predvsem mlajši igralci, ki imajo vse pogoje, da postanejo dobri nogometaši, če bodo pri svojem nadaljnjem športnem delu pokazali vrline, ki jih športno udejstvovanje zahteva.

Ko ugotovljamo, da so moštva brez trenerjev in prepuščena samo iniciativi, nam začetni optimizem počasi izginja. Saj se bo prej ali slej to odrazilo tudi v kvaliteti nogometne igre.

Vendar prav vzgoje podmladka ne bi smeli zanemarjati, saj je v Domžalah pionirjev in mladincev, ki radi brcajo žogo. Vprašujem se, zakaj ni to bolje urejeno? Najbrž zato, ker nogometni klubi nimajo dovolj materialnih sredstev, skratka ker le životarijo.

Kolikor ne bomo v stanju premostiti te ovire, ki je materialnega značaja, potem se ne smemo jeziti če bomo v bodoče gledali le slab nogomet, z redkimi izjemami kot npr. v nedeljo, ko je spominjal na čas, ko smo gledali kvalitetne nogometne tekme.

M. Deisinger

Uspešen start

Namiznoteniški klub Papirnica Količevo je nastopil 14. in 15. marca v tekmovanju V. skupine ekipnega prvenstva SRS za moške. Prizorišče dvobojev med ekipami je bilo mestece Kanal ob Soči.

Na tem tekmovanju je Papirnica Količevo dosegla II. mesto, s čimer si je zagotovila možnost za vstop v IV. skupino SRS za moške. Prvo in drugo plasirana ekipa na tem prvenstvu gresta namreč avtomatsko v višjo skupino. Teга prvenstva se je udeležilo pet ekip.

Končni vrstni red nastopajočih je bil naslednji:

I. mesto SALONIT ANHOVO, osvojil 4 točke (20:2)

II. mesto PAPIRNICA KOLIČEVO, osvojila 3 točke (16:8)

III. mesto PARTIZAN ZALOG, osvojil 2 točki (13:11)

IV. mesto SD VOKLO, osvojil 1 točko (7:15)

V. mesto SD VELENJE, osvojil 0 točk (0:20)

Na tem tekmovanju so za Papirnico Količevo nastopili naslednji igralci: Vide Vavpetič, Stane Skok, Janez Kožar, Milan Deisinger, Marjan Stražar, Andrej Vavpetič in Dragan Živulovič.

M. Deisinger

Športni drobiž

Domžalski košarkarji redno trenirajo in to kar štirikrat tedensko. Vodi jih novi trener ing. Kristan, ter se resno pripravljajo na predstoječe tekmovanje v II. zvezni ligi.

V času, ko ni bilo prvenstvenih tekem, so košarkarji odigrali nekaj prijateljskih. Prva ekipa je zelo pomlajena in lahko pričakujemo predvsem borbenost in zagrizenost, dočim o izkušnjah, ki so potrebne za II. zvezno ligo, še ne moremo govoriti. Njihov edini cilj je — ostati v ligi. Tudi za ostale ekipe je poskrbljeno. Mlajša garnitura bo igrala izven konkurence v ljubljanski podzvezi, da si pridobi potrebne izkušnje. Mladinska ekipa bo tekmovala v mladinski republiški ligi. Pionirji so dosedaj trenirali dvakrat tedensko, ker pa je trener Rojs odšel k vojakom, so ostali brez vodstva, pa čeprav je v občini šest inštruktorjev z iziptomi. Vendar, vsi so preveč zaposleni s svojim delom je povedal tehnični vodja KK, zato bodo morali trenerje poiskati zunaj občine. Mladinke, ki redno trenirajo in so zelo resne, bodo letos tekmovali v skupini začetnic.

Namiznoteniški klub Papirnica Količevo je tekmoval v okviru fi-

nalnega prvenstva SRS za jugoslovanski pokal. V prvem kolu je ekipa Papirnica premagala OLIMPIJO IV, s tesnim rezultatom 5:4. V drugem kolu pa je Papirnica izgubila z ekipo ILIRIJE z rezultatom 5:2. S tem je bila izločena iz nadaljnega tekmovanja.

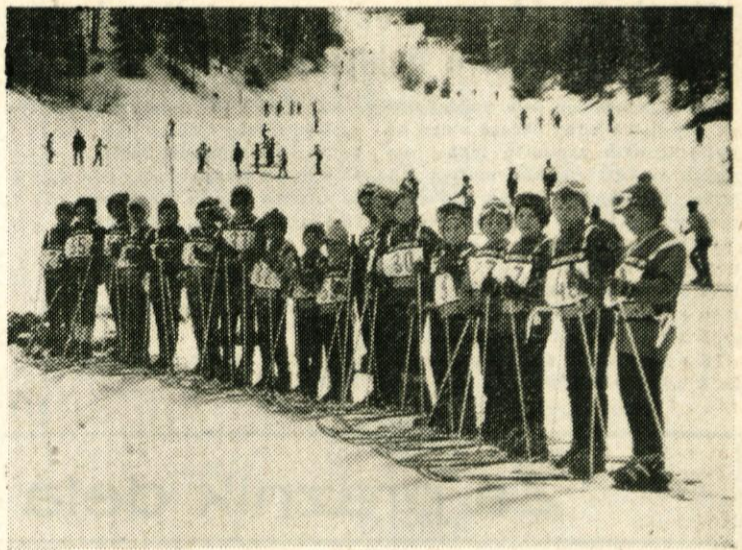
Nogometaši iz Doba so v nedeljo, dne 29. marca odigrali prvenstveno nogometno tekmo z MEDVODAMI. Zgubili so z rezultatom 4:2.

Tudi namiznoteniški klub Industrije Jarše je tekmoval v okviru finalnega prvenstva SRS za jugoslovanski pokal in je že v prvem kolu izgubil z namiznoteniško ekipo Kranj. Premočna ekipa iz Kranja je zmagala z rezultatom 5:0.

Naš šahovski mojstrski kandidat Vide Vavpetič se je odzval vabilu vojakov, ki služijo vojaški rok v Ribnici. Z njimi je odigral simulantko.

Po zanimivih igrah je dvajset paritaj odločil v svojo korist, tri remiziral in dve izgubil. Po srečanju so ga vojaki ponovno povabili na srečanje.

M. Deisinger

Mengeško smučarsko društvo je letos poslalo svoje pionirje trenirat na Gorenjsko, kjer so priredili ob zaključku tudi tekme. Tečaj je zelo uspel. Fotografija je posneta v Gozd Martuljku

Kinematografi predvajajo

KINO DOMZALE:

22.—23. IV.	fr. b. film	OSAMLJENA VOLČICA
25.—27. IV.	amer. b. CS film	SOS ZAKONOLOM
29.—30. IV.	amer. b. film	DETEKTIV
1. V.	amer. b. CS film	LOVEC NA KRVAVE NAGRADE
2.—4. V.	fr. b. CS film	PET FANTOV ZA SINGAPUR
6.—7. V.	šv. dansk. VV film	JAZ LJUBIMEC
9.—11. V.	amer. b. film	CENA MASCEVANJA
13.—14. V.	amer. b. film	DVOJNIK V SKRIPCU
16.—18. V.	amer. b. film	V NOČNI VROČINI
20.—21. V.	nem. b. film	SKRIVNOST NUNE V BELEM

KINO RADOMLJE:

21.—23. IV.	amer. b. VV film	STOJ STRELJAL BOM
25.—26. IV.	fr. b. CS film	NEZNANI JUNAKI
28.—30. IV.	amer. b. film	PIZAMA ZA DVA
1. V.	amer. b. film	DETEKTIV
2.—3. V.	amer. b. film	SKRIVNOSTNA VOJNA HARRY FRIGGA
5.—7. V.	amer. b. film	MOJ PRIJATELJ BEN
9.—10. V.	amer. b. VV film	PO SLEDEH VELIKE KARAVANE
12.—14. V.	amer. b. CS film	VELIKI ROP BANKE
16.—17. V.	amer. b. CS film	VRAŽJA BRIGADA
19.—21. V.	amer. b. film	ODSEV Z ZLATIM OČESOM

KINO MENGES:

22.—23. IV.	amer. b. film	VSAKEMU PO ENO CVETLICO
25.—26. IV.	amer. b. CS film	DIM REVOLVERJA
29.—30. IV.	amer. b. CS film	LOVEC NA KRVAVE NAGRADE
1. V.	amer. b. film	PIZAMA ZA DVA
2.—3. V.	amer. b. CS film	F KOT FLINT
6.—7. V.	amer. film	VABA ZA MORILCA
9.—10. V.	meh. am. b. VV film	KRAKATOA — VZHODNO OD JAVE
13.—14. V.	amer. b. VV film	Z MOJO ŽENO PA NE
16.—17. V.	amer. b. VV film	PO SLEDEH ZLOČINA
20.—21. V.	angl. b. VV film	LADY L

POTUJOČI KINO:

fr. b. CS FILM VIVA MARIJA	amer. b. CS film PROFESIONALCI
21. IV. v MORAVCAH	5. V. v MORAVCAH
22. IV. v IHANU	6. V. v IHANU
25. IV. v KRAŠNJI	9. V. v KRAŠNJI
26. IV. v PREVOJAH	10. V. v PREVOJAH
amer. b. film REVOLVERAS KLEJ	fr. b. CS film OSKAR JE KRIV ZA VSE
28. IV. v MORAVCAH	12. V. v MORAVCAH
29. IV. v HANU	13. V. v IHANU
2. V. v KRAŠNJI	16. V. v KRAŠNJI
3. V. v PREVOJAH	17. V. v PREVOJAH

Pomladanski razpored nogometnih tekem za prvenstvo ljubljanske podzveze

V pomladanskem delu nogometnega prvenstva bodo občani videli na naših igriščih zanimive tekme domačih moštev. Članska moštva NK Doba, NK Domžale in NK Induplati bodo tekmovala po temle razporedu:

Na igrišču NK Doba v Dolu, domače moštvo igra:
19. 4. z NK Elan, Novo mesto
10. 5. z NK Kamnik
24. 5. z NK Rakek
7. 6. z NK Odred, Grosuplje
14. 6. z NK Domžale

Na igrišču v Domžalah, domače moštvo igra:

29. 3. z NK Induplati Jarše
12. 4. z NK Rakek
26. 4. z NK Slovan, Ljubljana
17. 5. z NK Odred, Grosuplje
31. 5. z NK Litija
14. 6. z NK Medvode

Na igrišču v Jaršah, domačini igrajo:

12. 4. z NK Slovan, Ljubljana
26. 4. z NK Litija

17. 5. z NK Dob
31. 5. z NK Kamnik
NK Ihan igra na svojem igrišču:
31. 5. z NK Elan, Novo mesto
10. 5. z NK Cement 1876 Trbovlje
24. 5. z NK Ribnica
7. 6. z NK Partizan Mala Loka

Mladinska moštva NK DOB in NK Domžale tekmujejo v podzvezni ligi takole:

NK Domžale igra na domačem igrišču:
12. 4. z NK Rakek
26. 4. z NK Slovan Ljubljana
17. 5. z NK Odred Grosuplje
24. 5. z NK Olimpija Ljubljana
31. 5. z NK Litija

14. 6. z Rudar Trbovlje
NK Dob na svojem igrišču z mladinci:
29. 3. z NK Olimpija, Ljubljana
19. 4. z NK Elan Novo mesto
10. 5. z NK Kamnik
24. 5. z NK Rakek
7. 6. z NK Odred Grosuplje
24. 6. z NK Domžale

Na igrišču NK Dob se bo pomeril najmlajši nogometni kolektiv SD Polet s Trojan z naslednjimi nasprotniki:

12. 4. proti NK Kočevje
26. 4. proti NK Ihan
24. 5. proti NK Borovnica
7. 6. NK Partizan Mala loka

Za praznik dela — 1. maj čestitajo

OPEKARNA RADOMLJE

čestita

vsem občanom za
praznik dela 1. maj!

Izdelujemo vse vrste zidne in stropne opeke, ograjnike in roletnike in jih po potrebi dostavljamo na gradbišča

NOVOPREM Domžale

proizvodnja šolske
in druge opreme

Proizvajamo opremo za:

vse vrste šol,
vzgojno varstvene ustanove,
internate,
knjižnice

KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE

z vsemi svojimi
obratni čestita delovnim
ljudem za prvi maj,
praznik dela
in priporoča svoje
kvalitetne usluge

tovarna pozamentarije
Mengeš

čestita vsem delovnim
ljudem za praznik dela

TOVARNA FILCA Mengeš

priporoča svoje kvalitetne izdelke
in čestita svojim sodelavcem
in poslovnim prijateljem

Komunalno podjetje Vodovod Mengeš

čestita občanom za praznik dela!
Nudimo vodovodne in ogrevalne instalacije,
peči za centralno kurjavo, kleparska dela,
ključavničarska dela, strugarska in rezkarska
dela, strojne odkope gradbenih jam

STANOVANJSKO PODJETJE Domžale

čestita vsem občanom za prvi maj — praznik dela.

Oljarna Domžale

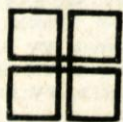
obrat IPK Servo Mihalj — Zrenjanin

priporoča svoje kvalitetne prehrabne
izdelke iz skladišča na Viru in jedilna olja

PAPIR
NICA

KOLIČEVO

Vsem delovnim ljudem
čestitamo za praznik
dela

INDUPLATI

Jarše

priporoča svoje
kvalitetne izdelke
tekstilne stroke

Obiščite
naše
spécializirane trgovine

TER
Domžale
MIT

s svojimi obrati v Ihanu
in Moravčah čestita za
praznik dela 1. maj in
priporoča svoje izdelke

OBRTNO PODJETJE

SLAMNIK

Mengeš

čestita vsem občanom za
1. maj, praznik
delovnih ljudi

VSEM DELOVNIM LJUDEM ZA 1. MAJ —
PRAZNIK DELA ČESTITAMO IN SE
PRIPOROČAMO

ZA POTREBE INDUSTRIJE IN ŠIROKE
POTROŠNJE PROIZVAJAMO:

Osnovne temeljne barve in kite
Emajle DOM, LUMALIN, LUMALIN
EXTRA, TESAROL, TESOLUX, PIRATOL
SUPER, za notranji in zunanji premaz
Nitro lake in emajle za les in kovino
Dvokomponentne lake in emajle za les
in kovino
HELIOPOL (poliester) lake in emajle
Eno in dvokomponentne kislinotrdilne lake
in emajle NITROPLAST in HELIODUR
Premaze za embalažo in kovinsko
predelovalno industrijo
Premaze za avtoindustrijo MOBIL in
AVTOLUX
Alkidne in disperzijske barve HELIODEN
in HELIOPLAST
Svinčene okside (minij, glajenko)
Svinčeno belilo in sulfat
Kromove pigmente
Kazeinske in kolodijske barve za usnje
Skrobe (krompirjev in koruzni) naravne
in razgrajene

Helios

kemična industrija
DOMŽALE

Tovarna klobukov,
slamnikov in
konfekcije

Domžale
Kidričeva 4

UNIVERSALE

čestita vsem
svojim sodelavcem,
poslovnim
prijateljem
in vsem občanom
za praznik
delovnih ljudi
1. maj

Priporočamo
svoje kvalitetne
izdelke
Obiščite našo
prodajalno konfekcije
v Domžalah
na Ljubljanski cesti

Mlinostroj

tovarna mlinskih
strojev
DOMŽALE, STUDA

želi vsem občanom pri-
jetno praznovanje praz-
nika dela in se priporo-
ča

MELODIJA

tovarna
glasbenih instrumentov
MENGEŠ

Vsem občanom
čestitamo
za praznik dela

Preizkusite naše
kvalitetne izdelke —
zadovoljni boste z njimi

**DELAVSKA
UNIVERZA**

Domžale

čestita za praznik dela
vsem svojim sodelavcem
z željo po uspešnem so-
delovanju tudi v bodoče

Vlagajte svoje prihranke
pri domačem denarnem
zavodu, to je pri

**KREDITNI BANKI
IN HRANILNICI
v Domžalah**

TOKO

tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov

Domžale

čestita občanom za praznik dela in priporoča:

Kvaliteten in ekskluziven izbor

- usnjenih kovčkov
- aktovk in map
- damskih tobric
- potovalk
- denarnic, listnic, etuijev
- damskih in moških pasov
- rokavic

Svoje izdelke vam nudimo v lastnih prodaj-
alnah v Ljubljani in po vsej državi

Za praznik dela - 1. maj

Skupščina občine Domžale
Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Občinski odbor ZZB NOV
Občinski komite ZMS
in vsa društva ter organizacije

čestitajo občanom in jim žele mnogo delovnih uspehov tudi v bodoče

TOVARNA SANITETNEGA MATERIALA

čestita občanom za prvi maj — praznik dela in se priporoča

DOMŽALE

Telegram: TOSAMA

Telefon h. c. 72 110

72 111

Prod. odd. 72 404

Nudi za prvo pomoč:

Sanitetni material

Sanitetne torbice in omarice

Požovalne apoteke

Avomobilske in motorne apoteke

Oblize vseh vrst

Sredstva za vzdrževanje cest IV. reda

Izkušnje kažejo, da se ne bo mogel več dolgo ohraniti sistem financiranja in rekonstrukcij cest IV. reda, ki temelji zgolj na proračunskih sredstvih. Prav tak sistem je namreč vzrok, da vzdrževanje cestnega omrežja zaostaja za razvojem cestnega prometa.

Nobenega dvoma ni, da bo moral sedanji sistem izključno proračunskega financiranja vzdrževanja in rekonstrukcij cest IV. reda v cestnem prometnem gospodarstvu nadomestiti sistem, ki bo v večji meri temeljil na prispevkih uporabnikov cest.

Iz raznih razprav o vzdrževanju in rekonstrukcijah cest IV. reda ugotavljamo, da naj bi se v okviru sistema, ki naj temelji na ekonomskih kriterijih, sredstva, potrebna za vzdrževanje mestnih ulic in cest IV. reda, zajemala iz registracijskih taks in udeležbe pri maloprodajni ceni bencina in plinskega olja ter še iz nekaterih drugih virov.

Poleg navedenih virov financiranja pa bi moral republiški zakon omogočiti še druge vire dohodkov za vzdrževanje cest in sicer: pristojbine za izredno rabo javne ceste in za rabo v neprometne namene, pristojbine reklamnih napisov ob cestah, odškodnine, ki jih plačujejo po-

vzročitelji škode na cestah, za kar bi moral biti predpisan poseben cenik, polovico dohodkov od denarnih kazni, izrečenih na podlagi temeljnega in republiškega zakona za prekrške in gospodarske prestopke. Polovica sredstev, zbranih na podlagi prekrškov oziroma prestopkov, naj bi pripadla republiškem cestnemu skladu, polovica po občinskemu.

Izgradnja oziroma večje rekonstrukcije cest IV. reda naj bi se financirale iz dajatev cestno-prometnih organizacij. Dalje naj bi se v ta namen zajemala sredstva od carin na uvoz motornih vozil, rezervnih delov, avtomobilske opreme in goriva, prispevkov občine in kreditov.

Omenil sem le nekaj elementov, ki naj bi prišli v poštev pri financiranju, izgradnji in vzdrževanju cest IV. reda. Zavedam se, da seznam elementov ni popoln in da bi ga bilo treba še dopolniti.

Kakor je do sedaj, tako tudi v bodoče lahko pričakujemo, da občinska skupščina ne bo v stanju iz proračunskih sredstev v celoti zagotoviti potrebnih sredstev za novogradnjo in vzdrževanje.

Ceprav namerava skupščina občine v letošnjem letu nameniti vzdrževanju in popravilu cest in ulic (predlog o izkoriščanju proračunskih sredstev za komunalno potrošnjo) več sredstev kot v preteklem letu, je to v primerjavi s potrebami še vedno premalo. Stroški za vzdrževanje nenehno naraščajo, saj je utrditelj nekaterih cest (Lek-Radomlje, Ljubljanska cesta v Domžalah) za sedanjo obremenitev zdaleč prešlaba, čemur vozišča so večinoma v dotrajanem stanju.

Še posebno v kritičnem stanju so tista vozišča, kjer poteka prevoz s težkim vozilom in avtobusi. Ker tudi letošnja zima ni prizanesla cestiščem, o tem najzgovorneje že sedaj pričajo številne luknje na asfaltu, je že danes v samih Domžalah in Mengšu nekaj ulic, ki jim samo »krpanje« ne bo veliko koristilo.

Sicer je res, da skupščina občine vlaga v gradnjo novih cest — moravška cesta — sorazmerno veliko sredstev, ne bo pa v stanju pri sedanjem sistemu financiranja v celoti zadostiti še drugim potrebam.

Zato ponovno poudarjam, da se mora sedanji sistem financiranja cest IV. reda in ulic čimprej spremeniti, morda v predlagani obliki.

V tem primeru pa bi morali seveda spremeniti tudi sistem upravljanja s sredstvi, ki bi se tako formirala. Ker pa je to posebna tema, bi o njej nekoliko več spregovorili kdaj drugič.

T. Ravnikar

XVI. Brzopotezno prvenstvo slovenskih mest in krajev

Vsakoletna najbolj množična šahovska manifestacija v Sloveniji je bila slednjič v Domžalah in sicer 22. marca, v organizaciji domačega šahovskega društva in SZ Slovenije. Udeležilo se je 42 šestčlanskih reprezentanc, kar deset več kot lansko leto v Ptuj, Prireditelj je bila v dvorani Komunalnega centra in prvič brez drenjanja. Ekipe so bile na osnovi lanskeletne uvrstitve razdeljene v dve enako močni skupini, v finalu za prvaka in ostala mesta skupine pa se je potem pomerilo v finalu za prvaka in ostala mesta do dvajset.

V I. skupini je premočno zmagala Ljubljana s 106 točkami (vse dvoboje je odločila v svojo korist), pred Kočevjem 92 t., Slovenjgradcem 91 1/2 t., Mursko Soboto 86 1/2 t., Idrijo 77 1/2 t., Borovnico 72 t., Rogaško Slatino in Kidričevim 65 1/2 t., Brezicami 65., Skofjo Loko 63 1/2 t., Črnomljem 57 1/2 t., (S. d.) 53 1/2 t., Slovenskimi Konjicami 39 1/2 t., Ljutomerom 37 1/2 t., Koroško Belo 32 1/2 t., Radovljico 32 t., Velenjem 55 1/2 t., Sempetrom Podgorjem 29 1/2 t., Piranom 28 t., in Mokronogom 27 t. V II. skupini je bilo tekmovalje zanimivejše ne samo zaradi domače ekipe temveč tudi zaradi presenetljivih izidov posameznih dvobojev. Tesno je zmagal Maribor s 102 1/2 t., pred Celjem 100 1/2 t., Domžalami 95 1/2 t., Ptujem 81 t., Trbovljami 80 1/2 t., Postojno 71 1/2 t., Koprkom 67 1/2 t., Lescami 67 t., Kamnikom 66 1/2 t., Kranjem 66 t., Anhovim 65 t., Ravnami na K. 55 1/2 t., Mengšem 50 1/2 t., Metliko in Zagorjem 50 t., Hrastnikom 45 1/2 t., Cerknico 36 t., Duplico 31 t., Gornjo Radgono 29 t., in Sevnico 12 t.

Presenetljivo se v finale niso uvrstile Ravne, ki so bile lansko leto II. Tudi Anhovo se ni uvrstilo v finale, predvsem po zaslugi domačinov, ki so jih premagali z najvišjim rezultatom.

Pred vstopom v finale, kjer so šteli medsebojni rezultati finalistov, je prepričljivo vodila Ljubljana s 45 t., pred Mariborom 41 t., Celjem 39 1/2 t., Kočevjem 35 t., Domžalami 34 1/2 t., Slovenjgradcem 32 1/2 t., itd. Spopad finalistov I. s finalisti II. skupine je bil neizprosno in izražen za veliko presenetljivimi rezultati.

Prvak je prepričljivo postal Maribor s 92 1/2 t., drugo in tretje mesto pa si razdelila Celje in Ljubljana s 84 1/2 t., 4. mesto je pripadlo Kočevju s 79 1/2 t., 5. mesto pa Domžalam s 77 t. Nadaljni vrstni red je bil sledeč: Slovenj Gradec 64 1/2 t., Ptuj 61 1/2 t., Murska Sobota in Trbovlje 57 L + 2 t., Novo mesto 52 t., Idrija 48 1/2 t., Kamnik 47 t., Kranj, Postojna in Lesce 46 t., Koper 43 1/2 t., Rogaška Slatina 39 t., Kidričevo 38 1/2 t., Brežice 38 t., in Borovnica 36 1/2 t.

V finalu je Ljubljana zelo popustila in s štirimi porazi komaj uspela deliti drugo mesto s Celjani, ki jih je v finalu občutno premagala samo ekipa Kočevja s 5:1. Če bi šteli samo medsebojne rezultate prvih petih ekip, bi dobili naslednjo sliko: 1. Maribor 13 1/2 t., 2. Celje 13 t., 3. Kočevje 12 1/2 t., 4. Ljubljana 11 t., 4. Domžale 10 t. Za mesta nad 20 se je v finalu srečalo samo deset ekip. Vrstni red je bil naslednji: 21. Skofja Loka 40 t., Ravne 34 1/2 t., Duplica 30 t., Ljutomer 28 + t., Zagorje 27 t., Koroška Bela 26 t., Gornja Radgona 25 t., Radovljica 22 t., Mokronog 20 1/2 t. in Sevnica 16 1/2 t.

Vsega je bilo v 545 dvobojih odigranih 3270 šahovskih partij. Če podrobneje pregledamo nastop domačinov, smo s doseženim uspehom lahko zadovoljni, čeprav se jim je za las izmuznilo četrto mesto. V tridesetih dvobojih so izšli kot zmagovalci (9 krat kar s 6:0, 2 krat 5 1/2 : 1/2, 5 krat 5:1 itn.), tri dvoboje so igrali neodločeno 3:3 (s Koprkom, Kočevjem in Novim mestom) in izgubili le dva dvoboja (s Celjem 1 1/2 : 4 1/2 in Mariborom 2:4).

Posamezni igralci so prispevali naslednje število točk: Ivačič 23 t. (iz 30 partij), Cizelj 25 1/2 t. (30), Vavpetič 24 (28), Karner 21 1/2 t. (29), Lorbek 18 t. (26), Trebušak 18 t. (24) in Zupančič 8 t. (13). S finalisti so levji delež doprinesli igralci na drugih treh pa 33 1/2 t. (59 %).

Izvedbo tako interesantne prireditve v Domžalah je omogočila občinska skupščina, ki je z razumevanjem prispevala potrebna denarna sredstva. Zato ji šahisti na tem mestu izrekamo dolžno zahvalo.

Stane Laznič

ZITO LJUBLJANA — delovna enota Vir

čestita vsem občanom za praznik dela, 1. maj in

jim želi mnogo delovnih uspehov

A. P.

Družbeno ekonomsko in družbeno politično izobraževanje ter razvijanje in samoupravljanje - neločljiva procesa

Priveditve ob 25. letnici
osvoboditve

Torek 21. aprila ob 20. uri

Letni koncert Mešanega pevskega zbora
v dvorani kina Domžale

Petek 24. aprila ob 19. uri

Slavnostna akademija v počastitev 25. obletnice osvoboditve in 1. maja v dvorani komunalnega centra v Domžalah
Nastopajo: mladinski pevski zbori I. osnovne šole Domžale, Osnovne šole Venclj Perko Domžale in Osnovne šole Janko Kersnik Brdo, veliki orkester Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale in godbi Domžale in Mengeš

Petek 8. maja ob 20. uri

Revija pevskega zborov v počastitev Dneva zmage v dvorani komunalnega centra v Domžalah

Nastopajo: Moški pevski zbor Lukovica, Moški pevski zbor Moravče, Moški pevski zbor Društva upokojencev Domžale, oktet Bratov Pirnat iz Jarš, Oktet Tošama in Oktet Elektro, Mešani pevski zbor Domžale, Instrumentalni trio Flere

Sobota 9. maja ob 19. uri

Na dvorišču I. Osnovne šole Domžale akademija v počastitev 25. obletnice osvoboditve

Sreda 20. maja ob 20. uri

Koncert moškega pevskega zbora »Lira«
Kamnik
v dvorani komunalnega centra v Domžalah

Ponedeljek 25. maja ob 20. uri

Tradicionalni koncert šolskih pevskega zborov za dan mladosti; na dvorišču I. Osnovne šole Domžale

Petek 29. maja ob 17. uri

Revija mladinskih pevskega zborov osnovnih šol: Domžale I, Domžale II, Radomlje, Brdo, Dob in Moravče. Pri reviji sodeluje orkester ZGI Domžale. V dvorani Kulturnega doma v Mengšu

Nedelja 31. maja ob 19. uri

Revija otroških pevskega zborov osnovnih šol: Domžale, Jarše, Ihan, Mengeš, Trzin, Radomlje, Brdo, Dob, Moravče — sodelujejo harmonikarji ZGI v avli osnovne šole Janko Kersnik Brdo

ubirajo krajšo pot za uveljavitev, sodelovanje v odločanju in vodenju s skupinami, ki so nosilec birokratskih koncepcij. Pri tem pa v večini primerov niti ne pomislijo, da s tem odtujujejo delovnega človeka, ki je tudi v njihovo korist zategovati pas, od temeljnih samoupravnih pravic, da ga zadržujejo v neke vrste meznem odnosu in s tem bistveno ogrožajo sam socialistični koncept pri nas.

T. D.

Ko razmišljamo o razvoju samoupravljanja, ko iščemo oblike za nove samoupravne sisteme v naših delovnih organizacijah, se moramo spoprijeti tudi z neznanjem, s pomanjkanjem skoraj vsake družbene in politične vzgoje, pri čemer moramo upoštevati strukturo zaposlenih v naših delovnih organizacijah (velik del ženske delovne sile, velik del nekvalificiranih delavcev, del mladih z nedokončano ali samo dokončano osnovno šolo itd.).

Poznavanje odnosov ob načrtih za realizacijo 15. amandmaja zvezne ustave, v naših delovnih organizacijah in razgovori z delavci različnih podjetij in različnih kvalifikacijskih struktur me sili v razmišljanje zakaj delavci v mnogih primerih podpirajo načrte in usmeritev, ki je čeprav zamegljena in prikrita, v bistvu nesamoupravna in ravno zanje škodljiva. Zakaj se in kako se, podzavestno ali zavestno strinjajo z odnosi, ki ravno njih postavljajo v mezdni odnos in v položaj, da lahko mislijo in čutijo samo mezdo. Sili me v razmišljanje zakaj se delavci zadovoljujejo s takim položajem in sprejemajo ponujene rešitve čeprav samoupravljanje zreducirajo tako, da od njegovega bistva ne ostane skoraj nič, ostane pravzaprav samo še del samoupravne tehnike v obliki stare prakse samo, da imajo dobre plače, zakaj nočejo razmišljati, kako se uporabljajo akumulacije, kot del celotnega dohodka podjetja, katerega tudi oni soustvarjajo. Zakaj ne pomislijo, da imajo pravico odločati tudi o tem dohodku, in da dobro naložen denar še kako vpliva na višino osebnega dohodka, na višino skladov in sploh na duhovno in materialno življenje delovne organizacije in posameznika.

V predstavi številnih neposrednih proizvajalcev v naši občini, pripadnikih nizkih kvalifikacijskih struktur (to je tudi splošen pojav) je gospodarjenje strahotno zapletena reč, o kateri so skoraj prepričani, da se nanje ne spoznajo. Če k temu prepričanju dodamo objektivni položaj, v katerem se nahajajo, ko se morajo v mnogih primerih zaradi nizkih dohodkov, boriti za dodatne materialne dobrine z nadurnim delom v podjetju, z delom doma ali pri zasebnih obrtnikih, da premalo organizirano skrbimo za izobraževanje, potem je jasno, da največkrat nimajo niti pogojev niti volje, da bi se s problemi gospodarjenja in upravljanja spoznavali tako, da bi o njih lahko odločali. Splošni sektorji pri upravljanju gospodarskih organizacij so zato, da bi delavcem to delo olajšali, preslabo organizirani ali kadrovske nepopolni, obstoječi vodstveni kader tega dela tudi skoraj nič ne olajša, ker je prikazovanje položaja, načrtovanje rešitev, predlaganje in utemeljevanje odločitev tako zastavljeno, da je težko razumljivo vsakomur, ki se s tem neposredno ne ukvarja.

Praktična propaganda in praksa družbeno političnega dela sta pri enem delu neposrednih proizvajalcev ustvarjali miselnost, da samoupravljanje mnogokrat omejene kritike, odklanjanje očitno nujnih odločitev, ki jim iz različnih razlogov niso »simpatične« brez odgovornosti, kar mnogokje poraja nered in občutek, da neposredna demokracija — samoupravljanje, ovira uspešno gospodarjenje. Na ta občutek se naslanjajo nosilci menažersko elitnega koncepta, ki vidijo v imenu učinkovitosti, racionalnosti, znanja, sposobnosti

itd. pa tudi v interesu utrjevanja ali ohranjanja oblasti in moči ozkih zaprtih skupin edino perspektivo razvoja v natančno obdelani delitvi funkcij upravljanja, vodenja in izvrševanja. Takih poizkusov je v naši občini veliko, strokovni kolegij preimenovati v poslovni odbor, poslovni odbor s čimveč strokonjakov, direktor kot mandatar za sestavata poslovnega odbora (to je pokazala anketa), ki bazirajo na načelu, da je v sedanjih situaciji res najbolje, da so v samoupravnih organih šefi, ker so delavci nesposobni in neusposobljeni za samoupravljanje. Zato naj delavci ostanejo izvrševalci, o odločitvah pa jih bodo vedno informirali.

Pomanjkljiva družboslovna vzgoja v preteklosti ima za posledico pri enem delu delavcev, da samoupravljanje jemljejo čustveno (tu so predvsem mladi z nedokončano ali dokončano osnovno šolo), ta del mladih delavcev se zavzema za samoupravljanje in ga brani, ne da bi o njem kaj več vedeli kot to, da je samoupravljanje dobra stvar ker bi moralo biti v njem vse lepo in pošteno. Za te mlade delavce je samoupravljanje čista abstrakcija, ker ga sami ne doživljajo kot družbeni odnos. V njegovih mehanizmih ne sodelujejo. Spoznavajo ga kot nekaj, kar je formalno in neučinkovito. Njihova skrb za materialni položaj nujno poraja mezdo miselnost. Ta kategorija mladih nekvalificiranih delavcev je pripravljena z manjšimi izjemami, brez težav podpreti vse, kar se jim v imenu boljšega dohodka ponuja, če ne drugače s tihim pristavkom. Ali je to potem birokratično ali samoupravno oziroma če ima takšne ali drugačne posledice, je zanje v nekem smislu vseeno, največkrat pa o tem ne razmišljajo. Drugi del so kvalificirani delavci in delavci z dokončano srednjo šolo, ki so zaradi pomanjkanja učinkovite družboslovne vzgoje na teh šolah postali potencialni pozitivisti in tehnokrati, ki vidijo svojo perspektivo le v čim boljšem materialnem položaju, ne glede na pot, po kateri pridejo do njega. Zanje je vse drugo prazna filozofija in nepotrebno delo. Ta del nima vtisa, da bi samoupravljanje vplivalo na njegov položaj, zato lahko postane in tudi postaja (to se sedaj najbolje vidi) nosilec nesamoupravnih tendenc še posebno če se pojavljajo v imenu znanja, strokovnosti ipd. Kot nosilec znanja gre kvalificiranemu delavcu predvsem za čimboljšo vsestransko vrednotenje tega znanja (predvsem materialno), medtem ko družbenih aspektov in posledic posameznih ukrepov največkrat ne vidi, ker jih ni zmožen videti ali pa jih noče videti, ker ga kratkoročno ne prizadevajo.

Visoko izobraženi kadri pa se znajdejo v posebnem položaju, ko iz šole pridejo v delovne organizacije. Obvladuje jih poudarjen občutek znanja (ki ga poudarjamo) in največkrat pozitivne želje po uveljavljanju. Družbeno ekonomski odnosi, odnosi med ljudmi, samoupravljanje pa je za mnoge od njih, zaradi pomanjkljive družboslovne vzgoje le »politika«, do katere imajo negativen odnos in se zaradi tega v politično življenje ne vključujejo. Za njih sta delo in znanje ne pa politika, do tega zaključka me navaja dejstvo, da tisti, ki bi za razvoj samoupravljanja lahko največ prispevali največkrat ne storijo ničesar. Namesto, da bi pomagali, delavcem z manjšimi sposobnostmi, ki so v večini primerov prispevali sredstva za njegovo oziroma njihova izobraževanja (štipendiranje), sebično

Kadrovska struktura v občini Domžale

V občini Domžale primanjkuje delavcev z visoko, višjo in srednjo izobrazbo ter visoko kvalificiranih in kvalificiranih delavcev. Zato delavci z nižjo stopnjo strokovne izobrazbe oziroma kvalifikacijo zasedajo delovna mesta, z zahtevano višjo stopnjo. Tako 162 ljudi z nižjo

strokovno izobrazbo zaseda delovna mesta, kjer se zahteva višja stopnja in 879 polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev kvalificirana oziroma visokokvalificirana delovna mesta.

Struktura zaposlenih po stopnjah strokovne izobrazbe je v občini Domžale naslednja (v %):

	Skupaj občina	Gospodarstvo	Negospodarstvo
Skupaj	100	100	100
Visoka strokovna izobrazba	2,77	1,93	12,71
Višja strokovna izobrazba	1,60	0,63	11,74
Srednja strokovna izobrazba	10,07	7,09	41,44
Nižja strokovna izobrazba	5,84	5,08	13,81
Visoko kvalificiran delavec	4,53	4,84	1,24
Kvalificirani delavec	28,67	31,03	3,87
Polkvalificirani delavec	25,27	27,21	4,97
Nekvalificirani delavec	21,25	22,29	10,22

Ce primerjamo strukturo zaposlenih po stopnjah strokovne izobrazbe v občini Domžale s strukturo v nekaterih gorenjskih občinah, SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji ugotovimo:

— da je delež zaposlenih z visoko in srednjo strokovno izobrazbo ter polkvalificiranih delavcev v občini Domžale največji ter najmanjši pri nižji strokovni izobrazbi in nekvalificiranih delavcih;

— da je delež zaposlenih v primerjavi s SR Slovenijo in

SFR Jugoslavijo manjši pri visoki, višji in srednji strokovni izobrazbi ter visoko kvalificiranih delavcih, večji pa pri kvalificiranih in polkvalificiranih delavcih.

Struktura zaposlenih po stopnjah strokovne izobrazbe v nekaterih gorenjskih občinah, SRS in SFRJ (v %) je naslednja:

Na enega zaposlenega z visoko strokovno izobrazbo odpade v občini Domžale 36 zaposlenih, v skupnem gospodarstvu 55 in v industriji 58 zaposlenih. Stanje

Skupaj	Jesenice	Kamnik	Kranj	Škofja Loka ¹	Tržič	SRS	SFRJ
VSI	1,96	2,43	1,83	1,06	1,11	3,3	4,5
VISI	1,69	1,53	1,13	0,89	1,60	2,0	2,6
SSI	8,59	8,12	7,58	6,46	7,96	10,9	12,3
NSI	8,51	9,03	8,78	6,01	7,13	9,9	9,2
VKD	5,71	3,99	4,54	8,27	2,96	4,8	5,6
KD	32,85	25,21	28,69	24,94	25,75	26,1	24,1
PKD	14,32	12,42	19,81	16,58	10,29	12,9	11,9
NKD	26,37	37,27	27,64	35,79	43,20	30,1	29,8

¹ Samo industrija.

je posebno neugodno v trgovini in v stanovanjsko komunalni dejavnosti. V trgovini je zaposlen le 1 delavec z visoko strokovno izobrazbo, v stanovanjsko-komunalni dejavnosti pa nobeden.

Kolikšno pa je skupno število vseh zaposlenih na 1 zaposlenega delavca z visoko strokovno izobrazbo in skupno število proizvodnih delavcev na 1 visoko kvalificiranega delavca v primerjavi z gorenjskimi občinami, SRS in SFRJ, je razvidno iz naslednjega prikaza:

Razpoložljivi podatki o zaposlenih po strokovni izobrazbi v industriji iz leta 1965 nam v primerjavi z ustrežajočimi podatki iz leta 1968 prikazujejo, da se je struktura zaposlenih izboljšala. Zmanjšal se je delež

	Skupno število zaposlenih	Proizvodni delavci
Domžale	36	18
Jesenice	51	14
Kamnik	41	20
Kranj	55	18
Škofja Loka ¹	94	10
Tržič	90	28
SRS	30	14
SFRJ	22	14

¹ Samo industrija

zaposlenih z nižjo strokovno izobrazbo in nekvalificiranih delavcev ter povečal predvsem delež zaposlenih s srednjo strokovno izobrazbo.

	1965	1968
Skupaj industrija (v %)	100	100
Visoka strokovna izobrazba	1,44	1,71
Višja strokovna izobrazba	0,40	0,58
Srednja strokovna izobrazba	5,16	6,85
Nižja strokovna izobrazba	6,12	4,56
Visoko kvalificirani delavec	4,66	5,28
Kvalificirani delavec	20,27	28,55
Polkvalificirani delavec	31,13	20,63
Nekvalificirani delavec	30,82	31,84

Iz primerjave zaposlenih po strokovni izobrazbi z zaposlenimi po strokovni usposobljenosti izhaja, da v občini Domžale primanjkuje: 45 delavcev z visoko, 78 z višjo in 143 s srednjo strokovno izobrazbo ter 107 visoko kvalificiranih in 668 kvalificiranih delavcev. Preveč pa je zaposlenih: 162 delavcev z nižjo strokovno izobrazbo, 288

polkvalificiranih in 591 nekvalificiranih delavcev.

V primerjavi z letom 1965 smo za industrijo ugotovili pozitivne premike pri zaposlenih z visoko, predvsem pa srednjo strokovno izobrazbo. Zmanjšale so se tudi potrebe po visoko kvalificiranih in kvalificiranih delavcih, nižji pa je tudi presežek nekvalificiranih delavcev.

	1965	1968
Visoka strokovna izobrazba	- 90	- 37
Višja strokovna izobrazba	- 30	- 25
Srednja strokovna izobrazba	- 179	- 74
Nižja strokovna izobrazba	+ 224	+ 61
Visoko kvalificirani delavec	- 160	- 96
Kvalificirani delavec	- 1123	- 525
Polkvalificirani delavec	- 177	+ 272
Nekvalificirani delavec	+ 1535	+ 424

Opomba: Presežek +, primanjkljaj -.

Ce primerjamo strukturo zaposlenih po strokovni izobrazbi s strukturo zaposlenih po strokovni usposobljenosti v domžalski in nekaterih gorenjskih občinah, ugotavljamo, da je izravnost med strokovno izobrazbo in usposobljenostjo v domžalski občini neprimerno večja. S tem hočemo poudariti, da kažejo v drugih občinah s to razliko sicer trenutno slabšo kadrovsko

strukturo na eni strani, na drugi strani pa večjo potrebo po njenem izboljšanju. Pri vseh primerjanih občinah se v zvezi s tem postavlja vprašanje realnosti in temeljite proučenosti pravilnikov delovnih organizacij o sistemizaciji delovnih mest.

Presežek oziroma primanjkljaj zaposlenih v domžalski in nekaterih gorenjskih občinah v %.

	Domžale	Jesenice	Kamnik	Kranj	Škofja Loka ¹
VSI	- 0,54	- 1,20	- 1,34	- 1,70	- 0,78
VISI	- 0,94	- 1,99	- 0,67	- 1,60	- 1,46
SSI	- 1,72	- 1,47	- 1,93	- 2,73	- 3,54
NSI	+ 1,94	+ 4,56	+ 4,48	+ 3,88	+ 2,82
VKD	- 1,28	- 7,97	- 3,18	- 4,99	+ 0,30
KD	- 8,02	+ 15,06	- 8,72	- 4,90	- 9,78
PKD	+ 3,46	+ 5,37	- 10,93	- 1,09	- 4,06
NKD	+ 7,10	- 12,36	+ 22,29	+ 13,14	+ 16,51

¹ Samo industrija

Iz pregleda kadrov po dokončani šolski izobrazbi izhaja:

— da je v občini Domžale zaposlenih s fakultetno izobrazbo 193 ljudi, od tega 113 v gospodarstvu in industriji;

— struktura kadrov s fakultetno izobrazbo odraža prevladujočo skrb delovnih organizacij za tehnične kadre in njihov zanemaran odnos do ekonomskih kadrov, saj je v vsej občini zaposlenih le 8 diplomiranih ekonomistov (6 v industriji, 2 v negospodarstvu);

— kadre s fakultetno, visoko in višjo izobrazbo zaposlujejo v gospodarstvu le v industriji, kmetijstvu in gozdarstvu;

— na področju negospodarstva je treba opozoriti na neustrezno kadrovsko strukturo v družbenih in državnih službah, kjer prevladujejo zaposleni z osnovno in srednjo šolo, ki zasedajo delovna mesta z visoko in višjo strokovno izobrazbo.

Struktura zaposlenih po dokončani šolski izobrazbi v domžalski in nekaterih gorenjskih občinah v %.

	Domžale	Jesenice	Kamnik	Kranj	Skofja Loka	Trzin
	100	100	100	100	100	100
Skupaj						
Brez šole in z 1 do 3						
razredov osnovne šole	2,35	3,78	5,23	2,79	3,39	3,34
3 do 7 razr. osn. šole	40,98	38,65	42,22	41,85	40,36	44,57
Osnovna šola (osemrazredna)	22,49	15,36	15,93	15,44	20,39	15,61
Z dokončano srednjo šolo	30,21	38,81	32,60	37,01	33,55	34,24
Z dokončano višjo šolo	1,36	1,47	1,45	1,03	0,79	1,21
Z dokončano visoko šolo	0,17	0,11	0,20	0,04	0,55	0,08
Z dokončano umetniško akademijo	0,12	0,03	0,14	—	—	0,08
Z dokončano fakulteto	2,32	1,79	2,23	1,84	0,97	0,87

¹ Samo industrija

Glede na obstoječo kadrovske strukturo delovne organizacije polagajo premajhno skrb štipendiranju, posebno na visokih in višjih šolah ter sprejemanju pripravnikov iz teh šol. Pretežna pozornost je namreč namenjena strokovnemu izpopolnjevanju in izobraževanju obstoječih kadrov v samih delovnih organizacijah.

Anka Lah
dipl. oec.

Kako visoko bomo »zidali« cene

Sedanja vznemirljiva nestabilnost trga in cen nam nazorno kaže, kako nevarno se odmikamo od načel gospodarske in družbene reforme.

Rasti cen prizadene relativno širok krog občanov, ki že ob nespremenjenih cenah komaj zmore minimum življenjskih stroškov. Najbolj zaskrbljujoče pa je naraščanje cen osnovnih življenjskih potrebščin kot so: živila, komunalne storitve, stanovanja ipd. To so dobrine, ki se jim nihče, ne glede na dohodek, ne more odreči, tudi tiste ne, ki ima nizke osebne dohodke.

Do osnovnih življenjskih potrebščin bo nujno potrebno voditi posebno politiko in ne tako kot se dogaja, da kolebamo med ekonomiko in solidarnostjo, pri čemer postaja dominantni kriterij te politike poslovnosti, to pa se tudi odraža v nenehnem »zidanju« cen teh artiklov. Elemente solidarnosti pa vgrajujemo tam, kjer jih ni treba, kar pomeni, da s tem ustvarjamo ugodna tla na nove socialne konflikte. Vem, da bo takoj padel očitek, zakaj da se spuščam v te stvari, ko pa nisem strokovnjak za to področje.

Da, strokovnjaki trdijo, da so cene pri nas odvisne od zunanjega tržišča.

Priznam to odvisnost. Vendar naj pripomnim, da pri nas cene dva do trikrat hitreje rastejo, kot pa v sosednjih državah.

Kakšne pa so utemeljene zahteve po podražitvi?

Ob tem, ko od vsepovsod prihajajo najrazličnejši zahtevki za zvišanje cen življenjskim potrebščinam, kmetijskim pridelkom, izdelkom živilske industrije, pa tudi komunalnim storitvam in v gradbeništvu, industriji gradbenega materiala, industrijskim izdelkom in predvsem izdelkom predelovalne industrije, transportnim in prevoznim storitvam, zavarovalništvu itd., naj opozorim na značilnost vseh elaboratov, ki tako podražitev utemeljujejo. Največkrat so vzrok investicije, ki jih je treba kriti in ki so potrebne za modernizacijo produkcije.

Redko pa so nakazana kakšna pozitivna gibanja, da bi zaradi naložb morda prišlo do pocenitev. Osnovni namen modernizacije, zaradi česar naj bi jo izvajali, ni torej skoraj nikjer upoštevan.

Med zahtevki ne manjka tudi utemeljitev, češ da so povsod dražji, sami pa — ker ne morejo na višje cene — trpijo izgubo.

Zelo je razširjena tudi miselnost, da je kritično situacijo v podjetjih moč reševati z zvišanjem cen artiklov, ki jih proizvajajo. Kje je tukaj ekonomika?

Kako visoko in koliko časa bodo »zidali« cene,

Marjan Bolhar

Več kot tovariško

V tovarni UNIVERSALE — v Domžalah so imeli v mesecu marcu na tritedenski praksi učenca Cudrič Marjana, ki obiskuje 8. razred posebne osnovne šole na Homcu. Fant je rejenc in ga oskrbuje neka družina v Gradišču pri Lukovici. Ves čas delovne prakse je Marjan delal v oddelku za konfekcijo. S svojim mirnim obnašanjem in pridnim delom se je priljubil vsem delavkam v tem oddelku. Med odmorom jem je pripovedoval o svojem življenju, ki ni bilo ravno rožnato. To je ganilo delavke, da so sklenile temu fantu pomagati. Ob slovesu, 28. marca so fanta oblekle od glave do nog. Dobil je poleg perila še lepo novo obleko, nove čevlje in še nekaj denarja povrh. Sam mojster Cvetko pa ga je povabil na kosilo in ga zapeljal domov. Tako so delavke tega podjetja

pokazale res pravo in iskreno tovarištvo, ki se ne da plačati z nobenim denarjem.

Istočasno so bili tudi drugi učenci 8. razreda na redni delovni praksi po drugih podjetjih. Tako sta bila dva v tovarni »STOL« — Duplica, eden v podjetju »ALPREM« — Kamnik, eden v menzi tovarne »INDUPLATI« — Jarše, eden pri »KOMUNALNEM PODJETJU« — Mengeš in ena učenka v »VRTCU« — Domžale. Povsod so bili deležni naši učenci tovariške pozornosti in lepega odnosa.

Ravnateljstvo šole na Homcu se vsem tem podjetjem lepo zahvaljuje z željo, da bi dosegala še večje delovne uspehe in da bi še nadalje ohranili medsebojno doslej tako uspešno in obenem humano sodelovanje.

N. Vodnik

Posebno obvestilo

I.

Davčna uprava Domžale poziva vse prispevne — davčne zavezance za dohodek od kmetijske dejavnosti, ki jim na osnovi občinskega odloka o prispevkih in davkih občanov občine Domžale, Uradni vestnik št. 2/69 in pojasnila, Uradni vestnik št. 2 in 3/70 pripada davčna olajšava za leto 1970, da se zglasijo v času od 15. aprila do 30. aprila 1970 v pisarni SOB Domžale soba št. 51/II vsak ponedeljek, sredo ali petek v uradnem času od 8—12 ure.

S seboj naj prinesejo:

1. Seznam vseh družinskih članov (datum rojstva, za zaposlene družinske člane naj navedejo njihove čisti osebni dohodek brez odbitkov za posojilo, članarine in 1 % prispevka za šole).

2. Zavezanci — kmetje, ki so imeli večje stroške za zdravljenje — sebe ali svojih družinskih članov, ali pa so imeli stroške za pogreb v letu 1970, naj za take stroške dostavijo vse račune — potrdila.

3. Kmetje — borci naj poleg navedenih podatkov predložijo na vpogled še odločbo o priznanju posebne delovne dobe za aktivno sodelovanje v NOB. Davčni — odmerni organ bo vse te podatke vpisal na odgovarjajoče tiskovine — obrazce, ki bodo služili za priznanje davčne olajšave za leto 1970.

Davčnim zavezancem ne bo potrebno vlagati posebne prošnje za leto 1970. Vsem, ki bodo olajšave priznane, bo znesek priznanja razviden že v odločbi za odmero prispevkov od kmetijstva za leto 1970.

Vsem tistim zavezancem, ki so imeli priznано olajšavo v letu 1969 za stare in nesposobne družinske člane, je davčni — odmerni organ poslal vabila, da se zglasijo in ponovno dokažejo upravičenost do take olajšave. Zavezanci — kmetje borci, ki so že imeli v letu 1969 priznано olajšavo, niso klicani z vabili, ker bo vsem že na osnovi evidence olajšava upoštevana tudi za leto 1970.

II.

Davčna uprava — odmerni organ za dohodek od kmetijstva obvešča vse davčne zavezance od kmetijske dejavnosti, ki imajo svoje kmetijske površine v katastrskih občinah Mengeš, Domžale, Podrešje, Stob in Jarše, da bodo zaradi ureditve nove zemljiške knjige dobili drugo in tretjo akontacijo za leto 1970 odmerjeno v isti višini, kot je bila prva 1970. IV. akontacija 1970 pa bo obračunska. Istočasno bodo prejeli tudi odločbe o odmeri prispevka od kmetijstva za 1970. leto.

S to zamudo pa bo odmerni organ upošteval pri obračunu prispevkov tudi vse spremembe, ki so nastale in še niso izpeljane v zemljiški knjigi.

Zavezancem — kmetom, ki imajo prebivališče v drugih kat. občinah na območju občine Domžale, bodo akontacije zaračunane v višini, kot je bilo že objavljeno v Uradnem vestniku št. 2/70, to je obračunske bodo imeli III. akontacijo in tudi odločbe jim bodo takrat vročene.

Davčna uprava pri SOB
Domžale

Za praznik dela 1. maj
čestitam vsem občanom
in se priporočam.

Stane Urankar
polaganje vseh vrst podov
Prevoje 22, p. Lukovica

Uspešna preizkušnja pripravljenosti enot civilne zaščite in teritorialne obrambe

Enote Jugoslovanske ljudske armade so v zadnjih dnevih izvajale obsežne vojaške vaje na območju severne Slovenije. Glede na to, da koncept naše vseljudske obrambe predvideva tudi udeležbo teritorialne obrambe in enot civilne zaščite, so v teh vajah sodelovale tudi te enote. Osnovni namen teh vaj je bil v tem, kako povezati operacije rednih vojnih edinic in drugih enot, ki so organizirane v posameznih občinah.

Teritorij samih vaj je zajel tudi del domžalske občine. Zračni tega je bila izvedena delna mobilizacija enot: teritorialne

Predsednik SOB tovariš Klemenc Albin objavlja sklep o mobilizaciji, seznanji vse prisotne z mobilizacijskim planom in nalogami, ki jih morajo izvršiti takoj in o izviševanju teh nalog sproti poročati Občinskemu štabu za civilno zaščito

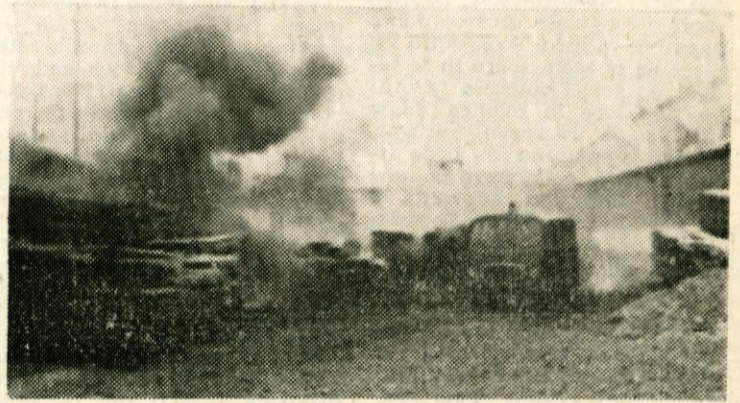
Takoj po objavljeni mobilizaciji so bili zbrani v centru za obveščanje in alarmiranje člani občinske ekipe, kjer so se takoj vključili v delo. Vse zveze v centru so bile aktivirane in s tem je bila omogočena povezava med vsemi, ki so bili neposredno zajeti po predvidenem planu, da stopijo v akcijo

Štab civilne zaščite v KS Radomlje je moral po nalogu Občinskega štaba za civilno zaščito izvesti mobilizacijo vseh enot na svojem območju. Ob 5 uri zjutraj so bili poklicani v štab prvi kurirji, ki so prevzeli pozive in jih raznesli na celotnem območju KS. Vse ekipe so bile na svojih mestih že po 40 minutah od vročitve pozivov

obrambe, civilne zaščite, občinskega centra za obveščanje in alarmiranje in občinskih organov. Pri izvedbi mobilizacije je v celoti sodeloval: Svet za narodno obrambo, štab civilne zaščite pri SOB, Oddelek za narodno obrambo, Zdravstveni dom, Postaja ljudske milice, enote civilne zaščite v »Slovenijalesu« in Štab civilne zaščite v KS Radomlje.

V današnji reportaži objavljamo nekaj posnetkov o izvedbi in poteku mobilizacije. Celotna reportaža pa bo objavljena v naslednji številki.

Dvor šče lovarne Slovenijales Radomlje takoj po napadu. Gasilska enota je bila po danem alarmnem napadu takoj na svojem zbirališču in se namenila na kraj požara. Vodja štaba je obvestil gasilce, da morajo začeti z gašenjem požara tam, kjer bi lahko preprečili največjo materialno škodo

Ekipa prve pomoči znotraj podjetja, ki je nudila prvo pomoč ponesrečencem v posameznih obratih podjetja. Usposobljenost članov ekipe je omogočila, da so ponesrečenci takoj dobili prvo pomoč in bili pripravljeni za evakuacijo v postajo prve pomoči.

V postaji prve pomoči, ki je bila zelo hitro usposobljena v osnovni šoli Radomlje so takoj ob prisotnosti zdravstvenega osebja in pripadnikov enot prve pomoči začeli z delom. Ponesrečencem in ranjencem, katere so dovažali iz podjetja »Slovenijales« in centra Radomelj, so nudili takojšnjo zdravniško pomoč, ugotavljali teže poškodbe in dajali tehnični službi navodila za prevoz težjih ranjencev v posamezne bolnišnice

Reporter: Karel Kušar,
Fotoreporter: Jože Gredar.

Moravčani v pričakovanju nove ceste

Januarja je imelo turistično društvo iz Moravč občini zbor, kjer smo sprejeli plan za leto 1970. Do sedaj se je društvo omejevalo pri svojem delu le na olepšavo kraja Moravč in to zaradi slabe cestne zveze, ker ni bilo pričakovati večjega števila izletnikov in turistov. Ker pa je na vidiku nova asfaltirana cesta, ki se že gradi, pričakujemo večji dotok turistov. Zato bo moralo tudi naše društvo dobro zagrabiti za delo. To so čutili vsi člani na občnem zboru in je tudi v tej smeri potekala razprava. Moravčje in okolica imajo vse pogoje za razvoj turizma. Poskrbeti moramo, da bodo izletniki, ki se bodo vozili po novi cesti, v Moravčah zadovoljni in da se bodo radi vračali. Že sedaj se je marsikateri izletnik pohvalno izrekel o lepotah Moravške doline. Limbarska gora, Miklavž, Trojica, Murovica so lepe izletne in razgledne točke. Poleti bodo tudi gobarji prišli na svoj račun, saj je dovolj na gobah bogatih gozdov. Tudi ribiči ne bodo ostali brez svojevrstnega užitka, kajti v Zalogu so trije ribniki, ki so polni krapov. Ribiči jih že dobro poznajo.

Zaradi vsega tega je naša dolžnost, da pripravimo vse potrebno, da izletniki ne bodo razočarani. V prvi vrsti moramo urediti gostišča in tujske sobe, da se bodo gostje lahko zadrževali tudi po več dni, kajti tako poceni, kot se hranijo gostje v Moravčah, se hranijo le malo kje v Sloveniji. Urediti je treba sanitarije v gostiščih, urediti gostinske vrtove, parkirišča, hišne fasade itd. Tudi zasebniki bodo uredili svoje hiše do otvoritve nove ceste, pripravljajo pa tudi že sobe, ki bodo na voljo obiskovalcem.

Manjka pa nam še vedno kopalnice, ki ga gradimo že 25 let. Dokler je bila voda v Drtiščici še čista, nam je ta služila za poletno osvežitev. Ker pa je sedaj ta voda onesnažena od kremenčevega peska, smo še to možnost izgubili. Za gradnjo kopalnice bomo ustanovili samostojen sklad in zbirali sredstva. Vanj so dolžna prispevati podjetja Kremen in Vodna skupnost Ljubljana, ki prejema od podjetja denar kot odškodnino za onesnaženje vode. Ko bo nova cesta, se bo močno okrepljen tudi avtobusni promet, zato bo potrebno zgraditi tudi primerne avtobusne postaje. Pripravljala dela so že v teku. Tudi bencinsko črpalko bomo morali dobiti, akcija je že v teku. Isto je s trgovsko poslovalnico. Potrebno jo bo primerno urediti.

Lovska družina v Moravčah stalno povečuje svoje člane iz Ljubljane. Nekateri od njih so si že postavili svoje vikende v moravški okolici. Pričakujemo, da bo število teh hišic iz leta v leto raslo, saj je zanje vedno večji interes. Interesantom bo treba urediti primerne lokacije. Od Lovske družine pa pričakujemo,

da bo še bolj popestrila svoje lovišče in da bo privabljala tudi tuje goste, ker bodo s tem tudi pozvali, da nadaljuje z gradnjo lovske kočice na Mohorju, ki naj bi služila tudi ostalim izletnikom.

Koliko pa je tudi drugih zanimivosti v Moravčah in okolici, ki bi si jih lahko ogledali turisti? Grad Tustanj, zgrajen v letu 1440 ima lepo zbran in ohranjen muzej, od starega orožja in opreme do lepih oljnatih slih. Razvaline gradu Rožek nad Vinjami datirajo iz eta 1150. Kdor bo obiskal te razvaline, se bo peljal po slikoviti dolini potoka Drtiščice, dolini starih kmečkih mlinov in bo prav rad preživel dan v miru ob potoku in dobri malici. Lepa in zanimiva je tudi dolina od Drtije proti Kandršam. Moravčje so rojstni kraj pisatelja Franca Detele, zanimiv pa je tudi muzej NOV, kjer so tudi prikazana dela domačina, slavnega matematika barona Jurija Vege. Zanimivi so tudi razni spomeniki iz NOV itd. Vse te si bo vsak obiskovalec rad ogledal. Ker pa danes predladujejo motorizirani izletniki bo potrebno že sedaj, preden bo zgrajena cesta Železnik-Moravčje, temeljito popraviti vse stranske ceste, ki so že močno dotrajane. Z delno pomočjo KS in gozdne uprave, ki prevažata tu svoj les, bodo prizadeti občani radi pristopili k popravilu. Tudi podjetje Kremen je dolžno skrbeti za tiste krajevne ceste, ki jih uporablja, ko prevažata pešake iz pešenih jam.

Nova cesta se gradi in 25-letna želja Moravčanov bo končno izpolnjena. Gotovo ni kraja v Sloveniji, da bi tako težko čakal na novo cesto, kot so Moravčje. Dan, ko bo cesta odprta, bo največji dogodek v zgodovini te doline. Moravčani se bodo nanj primerno pripravili, saj od te ceste veliko pričakujemo. Dolina se bo gospodarsko dvignila. Interes raznih gospodarskih organizacij po ustanovitvi novih obratov se bo gotovo pojavil, kajti v Moravčah je še mnogo mlade delovne sile. Podjetje Svít Kamnik je tak obrat že ustanovilo. Poleg turizma in gostinstva pa bo potrebno dvigniti tudi kmetijstvo in doseči, da mladi kmetje ne bodo zapuščali kmetij. Poživiti bo potrebno plemenjske sejme, ki so bili nekoč znani daleč na okoli, saj so kmetje že tedaj spoznali, da je poglobitvi njihov dohodek vzreja živine. Pri tem pa bo treba obnoviti združeno življenje kmetov. Kmetijski strokovnjaki bi morali navajati naše kmetovalce na umno in racionalno gospodarjenje. Pri kmečkih mladini je potrebno vspodbujati ljubezen do zemlje in veselje do kmečkega dela. Tudi v naše vase prodira motorizacija. Kmetje po svojih močeh in zmožnosti že kupujejo kmetijske stroje. To je velika pridobitev za kmete, ker se bodo rajši oklepali kmetij. V Moravčah bo potrebno uredi-

ti sejemski prostor in na ta prostor postaviti mestno tehtnico, tako da ne bodo, ko bo nova cesta gotova, kmetje v dogonskih odkupnih dneh gonili živino iz sedanjega odkupnega mesta po Moravčah na tehtnico in nazaj ali celo živino nalagali v parku padlih borcev sredi Moravč, ko se je to že zgodilo. Agrokombinat, ki odkupuje živino, bo moral to urediti.

Moravška dolina je izrazito kmetijski predel občine, saj meri 6000 ha zemlje in tvori 1/3 celotne površine občine Domžale. Ker je to izrazito kmetijsko področje, bo potrebno, da se posveti kmetijskemu vprašanju v Moravčah posebno skrb, da mladina ne bo zapuščala kmetij, ampak se oprijela umnega kmetijstva, ki ji bo zagotavljal solidno življenje.

Kot se predvideva, bo v kratkem v Moravčah tudi stalna pisarna matičnega urada. S tem bo dana možnost, da se bodo turisti, ki bodo prenočevali lahko tu prijavljali in odjavljali, kar sedaj ni bilo mogoče posebno ne, ker je bila v Moravčah ukinja tudi postaja milice.

Člani so na občnem zboru TD ugotovili, da nas čaka mnogo dela v zvezi z novo cesto in če bomo Moravčani vsaj del predlogov, ki so bili predloženi na občnem zboru, realizirali, lahko pričakujemo, da bodo Moravčje z okolico turistični center domžalske občine, enako kot Kolovec, kjer se že gradi rekreacijski center, kajti danes se dobro zavedamo pomena turizma, ki nam bo prinašal sredstva za višji standard delovnega ljudstva. L. G.

Trzin in Krtina - drugim za zgled

Zavedajoč se, da samo organizirano delo občanov rodi uspehe in vodi k še večji demokratičnosti naše družbe, so občani, predvsem pa nekateri aktivni posamezniki v Trzinu in Krtini poskrbeli za poživitev organizacije SZDL.

Sestanek izvršnega odbora krajevne konference v Trzinu je pokazal, da s preprostimi, vendar konkretnimi nalogami lahko dosežemo v zelo kratkem času pomembne rezultate. Za socialistično zvezo je predvsem važno, da s svojimi vzpodbudami ustvari pogoje za delovanje različnih organizacij. Tako se je izvršni odbor v Trzinu odločil, da bo skupno z mladinskim aktivom poskrbel za športno, rekreacijsko, kulturno in zabavno dejavnost. V ta namen bo seveda potrebno organizirati razna društva in klube ter poskrbeti za prostore ter urediti še nešteto drugih stvari. Optimizem in pa volja, ki je bila na seji prisotna, daje slutiti, da je novo vodstvo SZDL Trzin na pravi poti in da ne bo ostalo le pri besedah.

Krajevna konferenca SZDL Krtina oziroma njen izvršni odbor pa tudi počasi postaja nosilec aktivnosti na svojem podro-

čju. Izvršni odbor te konference je z aktivnostjo pričel pri usmerjanju kulturne dejavnosti. Osnovano je kulturno društvo, katero si je zadalo dokaj obsežen program dejavnosti. Pohvalno za to organizacijo SZDL je še posebej to, da je vodstvo takoj navezalo stike z vodstvi vseh drugih organizacij, krajevno skupnostjo, ZZB, NOB, Rdečim križem itd. Zavedajoč se obveznosti do članstva in povezave s širšim krogom ljudi so posameznike zadolžili za stike z občani. Posebno se trudijo okrog pridobivanja novih članov SZDL, kar jim prav dobro uspeva. Krtina je tudi prva, ki je hitro in uspešno izvršila popis aktivstov, in ga na skupnem sestanku vodstva socialistične zveze in Zveze borcev uskladila. Da je socialistična zveza res nosilec aktivnosti, je dokaz tudi v skupno organizirani krvodajalski akciji.

Razveseljive ugotovitve in dejavnosti v teh organizacijah naj vzbudijo tudi ostala vodstva SZDL v občini. Omenjenima organizacijama pa naj bodo doseženi uspehi vzbudijo za še večjo aktivnost.

Franč Gabrovšek

OBVESTILO

Obveščamo vse občane, da bo razprodaja najdenih dvokoles, ki so brez lastnika v torek 5. maja 1970 od 12. do 15. ure na dvorišču Skupščine občine Domžale. Vseh dvokoles je 38 in 2 ogrodji, zanje je poteklo že eno leto od najdbe oziroma objave v dnevnem časopisu v smislu navodila o postopku z najdenimi stvarmi št. 9479, z dne 31. 10. 1949. Zato ponovno opozarjamo vse oškodovance, da si ogledajo najdene predmete in ugotovijo morebitno svojo lastnino, da bi jih do 4. maja 1970 dobili nazaj.

Prodajo — licitacijo bo vodila posebna komisija pri občinski upravi, vsa druga pojasnila v zvezi z najdenimi predmeti pa dobite pri referentu za najdene predmete pri odseku za splošne zadeve, Zdravku Vidmarju v sobi št. 16 prtiličje.

**Iz pisarne
odseka za splošne zadeve**